

27
et ipse recognouit impator: et non aut dicitur per que
ba recognouit impator: et per hoc tollitur illud quod
voluit Aldra. consilio .lxix. ubi dicit se non in-
uenire per legem nouam. nec per legem veterem
quod imperium fuerit approbatus a deo. et ideo dicit
quod forte debet intelligi permissiue quia non est potestas nisi
si a deo. quia si modo uel approbatiue permissum in sa-
cro euangelio. et per istud tolluntur multa que sunt di-
cta superius in scriptis. **¶** Preterea faciat quod habe-
tur. i. c. quoniam .xxiiij. q. viij. ubi uniuersa sunt im-
peratores .x. di. c. quo iure ubi iura humana sunt
impator ergo sequitur quod quo ad habitum et quo ad
exercitium. bal. tñ i. d. c. solite de maior. et obe. refert
illud dictum bar. in. d. l. hostes. et dicit quod non est pu-
niendus ut hereticus. sed debet puniri gladio materiali
allat. l. famosi. ff. ad. l. iul. maie. et in auct. de man-
da. prin. §. si. **¶** Preterea impator dicitur unicus er-
go sequitur quod nemini est subiectus. ita probatur i. l. ij.
§. nouissime. ff. orig. iur. Item imperatori attri-
buuntur nomina suplatiua. ex quibus apparet quod a ne-
mine cogitur. appellatur enim optimus maximus. ita
probat in. l. in honoribus. ff. de vaca. munerum
et in. l. cum in fabulis. ff. de hys quibus ut indig. et i.
l. ij. ff. de natali. resti. appellatur sanctissimus ut in
l. unum ex familia. §. si. de leg. ij. appellatur religio-
sissimus et prouidentissimus. appellatur et princeps
et origo iure. vt. d. l. ij. §. nouissime et alios regit. et
a nemine regitur. **¶** Preterea faciat glo. i. c. i. in. d.
ab hominibus. §. de constit. que dicit quod canones
non ligant papam nec impator. et dicit ibi do. an.
quod impator ligatur. l. canonica in hys que spectant
ad ecclesiam. et allegat istum textum. loquens in foro ani-
me. et per quos restringitur dictum Innocentio in. d. c. i. uolens
quod contra litem canonis subdita omnis creatura. quia
intelligitur in materia peccati. et quo ad ea que sunt
spiritualia. facit. c. qm. x. di. ubi distince sunt pote-
states et ibi glo. singu. dicit quod ab impatore non
appellatur ad papam ergo papa non est superior
impatore. quia appellatio fit a maiori tribunali ad
maius. l. i. de app. ff. ergo. **¶** Accedat illud quod habe-
tur in. c. duo sunt genera. xi. q. i. ubi in eadem ci-
uitate sunt duo populi clericorum et laicorum. et sic
duo sunt genera hominum. unum est mancipatus di-
uinis aliud temporalibus. faciat etiam due sunt vi-
te carnalis et spiritualis. c. nisi cum pridem de renun-
ciat. et regalis et pontificalis potestas. c. duo. xvi.
di. et duo gladii spiritualis et materialis. c. auctorita-
te. xv. q. vi. per hoc denotatur duas esse iurisdic-
tiones necessarias. et ne vni presidens alteram usurpet
et petram uolentem uti gladio materiali Christus
reprehendit dicens conuertere gladium tuum in locum
suum. et usurpanti iurisdictione alterius comminat
est pena dicens. omnis qui accipit gladium. uel ad iu-
risdictionem alterius captandam gladio pibit et
sic videtur quod illud quod est traditum impatori non
debet ab ecclesia usurpari. ar. l. consulta. diuina. C.
de testa. et ideo dixit bal. in. l. eos ad fi. C. de usur.
quod si papa tollit ordinem iudicalem in causis quod intel-
ligitur in foro suo. non in foro cesaris. ut est glo. sin-
gu. in cle. i. de usur. faciat quod uoluit ang. l. auct.
quod oportet episcopos in prin. uel quod tanta potestas habet impe-
rator in suis temporalibus quantum habet papa in diuis
Sed in diuinis papa non recognoscit superiorem ergo
nec impator in temporalibus. **¶** Et si dicatur ut iam op-

27
ponit spiritualia esse longe prestantiora temporalibus
rudeo ut uoluit glo. pegrina in. c. illud de maior. et
obe. que dicit quod spiritualia sunt digniora temporalibus
sine quibus. et non simpliciter quam glo. tene meum pro eo
quod uoluit bal. superius. quia sibi fuit cognita.
¶ Preterea accedat ista ratio huius neruum uel. Illa
quorum unum et idem est immediatum principium et per
se potest dici non unum dependere ab altero ma-
xime cum diuersi administratibus presideant. quia
separatum separata debet esse ratio. **¶** Nec inferat de uno
ad alterum. l. si maritus. C. de donat. iter vi. et vi.
Sed impium. et sacerdotium procedit ab uno et eo-
dem principio quia ab ipso deo ut dictum est ergo unum
non dependet ab alio. **¶** Preterea facit textus in. d.
auct. quod oportet episcopos in prin. i. uel. illud de qui-
dem diuinis ministrans hoc autem humanis presides
ubi est textus formalis quod a deo est quod impator presit tem-
poralibus ergo non est a papa. sed enim spiritualia sunt pre-
stantiora temporalibus ut iam probat ille textus. ab or-
dine iste ubi primo fit mentio de papa. **¶** Nihilominus
illa temporalia imperialia non dependet a spiritualibus
sino plus videtur dicendum quod ex quo impator ha-
bet a deo. ut presit humanis quod poterit distingere
clericum habentem temporalia in patrimonio ex quo illud
habet a deo. et adduco quod habet in simili in. c. ij. §. eo. in
glo. ubi laicus cognoscit de ecclesiis ex delegatiōe
episcopi ergo multo fortius impator ex ordinatiōe dei te-
ne meum illud textus. ad hoc quia a nemine est potestatis
adduco. c. accedens el. ij. ut lit. non cōtest. ubi episcopi. et
clerici dicuntur districtuales diuorum temporalium. sed cō-
ter allegat singu. dictum Joā. an. juncto textus. i. c. fi.
de off. deleg. lib. vi. et id si clericus dixerit. quod mihi
et regi audiat uerba illuminati doc. augustini i. c. quo
iure. viij. di. et per quos sequitur quod illud quod est traditum a deo
impatori non debet usurpari ab ecclesia ne promiscuis re-
actibus turbentur officia et alij traditum alteri subtra-
hat. nec antiquissimis temporibus appet hoc fuisse du-
bitatum sed fruente tempore per discordias et discensio-
nes ortas inter sumos pontifices et imperatores de-
claratum est quod papa habet utrumque gladium et superiorita-
tem ad imperium. et coronat imperatorem et uincit
et aliquando deponit. et vacante imperio succedit ut
i. d. c. l. j. ti. i. Sed posset dicere imperator roma-
nos pontifices statuisse in suum fauorem quibus non
uel esse credendum. ut in. l. i. C. ne quis in sua causa. l. nullus
ff. de testi. **¶** Et si dicatur quod sicut sol maior est luna ut
uoluit glo. i. d. c. solite et in. v. li. amagesti. per bo-
lomei propositione. lxviiij. et collit ex lib. de die et
ex li. alphagrani. et refert macrobius de sono scipio-
nis carta. xxvi. et in spec. hystoria. li. vi. c. xviiij. et
habet vi. exameron. ubi aliter et aliter loquitur quod sol
excedat terram et lunam. tñ in tractatu sere de mini-
ma stellaz fixaz in firmamento maior est tota terra
Ista papa est maior imperatore et sicut luna recipit splen-
dorem a sole. ita imperator a papa. ita habet i. d. c. solite
ubi imperator eggerat nocti et papa diei. **¶** Quia
posset quispiam ruidere quod talis argumētatio non ha-
bet neruum. nec stringit. posset enim negari ista si-
militudo. nec reperit expressa in nouo nec in veteri te-
stamento. licet apponatur per romanos pontifices et non uide-
tur eis fides adhibenda. per id quod habet in. d. l.
nullus. **¶** Nec obstat cum arguit hostien. de. d. au-
ctent. quomodo oportet episcopos in prin. ab ordine lre.
ubi preferat papa imperatori. quia posset opponi d. c.

25
victor. xvi. di. vbi ex ordine littere imperator p
fertur pape. facit etiam qd voluit bal. in. l. impia
lez. §. fi. de prohibi. alic. feud. per fede. in usi. feud.
vbi dicit q imperator est copozalis orbis Deu
faciat etiam epistola inter claraf. C. de sum. trini.
z si. ca. vbi dicit q ipator e minister dei si ergo pp
e minister dei i spualib? ita z ipator e minister dei
i tpalib? faciat et qd h? i. l. qd gfas. C. de off. pre
fec. pto. i vfi. q p me vltimū suū ubi ipator appel
lat se suū dei ergo nō ē suū eccle. z iō i cle. romāi.
d iufiur. ipator appellat se protectore eccle. z iō si
pp appellet se suū dei et ipator appellat se suū
dei. Facit et qz deus ab exordio creature huma
ne fecit mundū z humanā creaturā. z sic factor re
git z gubernat opus suū. ita z ipc gubernauit mū
dū suū usqz ad tēpus noe. iō non ē mix si spūalia
cōmisi petro. z tēporalia ipatori gubernāda co
misi. z ista sūt q ex relatis alioz z ex pūate mea
potui adducē i mediū. bar. i. l. i. ff. d. reg. reis re
fert dāre fecisse tractatū z cōclusisse ipuz nō pro
cessisse ab eccle. ego illud nō potui iuenire. Ideo
referre nō possūz rōnes suas. refert tñ do. car. i. d.
c. venerabilē d. elec. quedā egregium doc. Magni
ficū marsiliū d. monarchyno d. padua docto. i sa
cra theologia nō aut illū marsiliū q scripsit i me
dicinis tenuisse i quodā tractatu suo illud quod
dixit dantes. s3 ego non vidi. z tetigit pe. d. anch.
i repitōe. c. canonū statuta d. pstit. in pfo p̄rio vbi
melius tetigit q tetigit hie do. abb. z p oldra. p̄
lio. lxx. z p̄lio. xc. z i sequētib? p̄liis. Ego au
tē iuf z merito dbeo seq p̄riam p̄tē. p̄to qz videt
mibi d iuf verior. fo vt videt3 lz idigni legimus.
z docemus iura pontificia. Tertio qz sum ouis pa
scua eccle romane. hēo eniz domicilium uxozē z fi
lios z patrimoniu oē in hac regia vrbe Bonon.
ut bar. utar vbi i. l. i. ff. d. reg. reis. z unuz ē quod
potissime magis lducit me ad sic tenēdū qz tot ro
mani p̄tices q claruerūt omni sanctimonia hāc
p̄tē i suis sacris cōstitutionibus tenēdā cē decre
uerunt. Non. n. ē putādū tā magnos sanctimonia
viros fuisse mētitos. ar. tex. valde singul. i. c. ii. d.
op. no. nunc. z. l. si a bone fidei. ff. de rei. vēdi. z gl.
in. l. titio fundū. ff. de condic. z demon. z iō pro po
tissima hui? passus declaratōe erunt vidēda duo
breuissime. p̄mūz erit vtrū pp sit maior ipator. s̄m
erit vtrū ipium depēdeat ab eccle. Circa p̄mū
paucula afferā qz tot iuf luminaria vidētur addu
xisse oia z qdam alia ad istū passum oportuna. qd
ē q mea ars efficer ulius possit ut terētij utar v
bis. dauus. n. sum non Edippus z q pp sit maior
ipator alio tex. cui vniuersus mūdus nō respō
debit in probemio. sexti circa p̄ncipiū i v. totū? oz
bis voluit obtinere magistratū vbi probat q de?
tremēdus disposuit q eccle sua. z pontifex eius
obtineret monarchiā i toto orbe ergo pp ē maior
ipator. qz orbis maior ē vrbe. xciiij. di. c. legim?
unde posito q origo impij eēt celestis z nō terre
na ut in illo virgiliano. igneus ē illis uigor z cele
stis origo. Nihilominus papa ē maior eo cū ha
beat magistratum in toto orbe. z iudicio meo nō
ē dare meliozem tex. in iuf z p hoc tolluntur mul
ta intra allegata supius in cōtrarium tene menti.
Secūdo adduco tex. in indiuiduo decident hoc i
c. pstantin? xvi. di. in v. ipio subiacenti romāe ce

26
clesie vbi si ipuz subest eccle romane ergo z ipa
tor subest pape. z p hoc tollit illud qd qd possz op
ponere. v3 q tex. i. d. proemio sexti fuit edit? a ro
mano p̄tifice. z sic in sua cā sibi nō esset credēdū
vt dictū ē qz pro certo nō obstat. cū. d. c. pstantin?
emanauerit ab ipso ipatore dicēte ipuz subiacere
eccle. z iō possz bellissime adduci illud qd scribit
apud dñicam veritatē gēs tua z pontifices tui tra
diderunt te mihi. Tertio adduco tex. in. c. susci
pitis. x. di. in vfi. lex xpi nos sacerdotali subicit po
testati. atqz istis tribunalibus subdit. dedit enī p̄n
cipatū multo p̄fectiozes principatibus vris vbi ē
casus formalis q principatus pape ē p̄fectiozes prin
cipatu ipatoris. z plus probat ille tex. q papatus
hoc habuit a deo. ut esset p̄fectiozes. z supra ipsum i
perium. Ex quo infero q oia iura p̄tificia dātia
pape magistratū in toto orbe sunt iuf diuini decla
ratoria non iuf noui promulgatoria. z iō sileāt fau
ces detrahentiū romanis pontificibus q i fauozē
sui ediderūt iura. Quarto adduco tex. in. c. cete
rum ē. x. di. in vfi. regiā voluntatē sacerdotibus
xpi studeatis subdere. neqz eius sanctionibus vel
le dñari vbi probat q ipator subest pape. Quinto
affero tex. in. c. non lz impatori in vfi. apostolicis
regulis. x. di. vbi impator ligat appostolicis regu
lis z p p̄ns papatus. sed condere constitutiones est
iurisdictionis ut p glo. in. l. i. ff. d. iurisd. om. iud.
Inno. in. c. cum accessissent de consti. z h? in. l. nul
li. C. de sen. z interlo. om. iudi. si ergo impator li
gatur constitutionibus papalibus sequitur q pp
habet iurisdictionem. s. eum. Sexto adduco. c.
lege. x. di. in vfi. apostolicis atqz canonicis decretis
quibus postponenda sunt vbi cōstitutiones pape
preferunt cōstitutionibus imperatoris. ergo z ip
se papa preferret sibi qz vbi vnus effectus prestan
tior est alio q prestantior erit cā collucens. Sep
timo laicorum est obsequi z clericorum est impera
toze. ita probat in. c. sancte Marie de cōstit. z i. c.
benequidem. xvi. di. z i. c. ecclesia ut lit. pen. ergo
pp imperat impatori. ergo est supior eo. iuxta do
minicam veritatem quis maior ē qui recumbit an
qui ministrat nōne qui recumbit. Octauo faci
at nomē stupendum ipsius pape dicit enim stupoz
mundi ut habet in poetria magistri goffredi. Ap
pellatur enim sūmus sacerdos quod nomen acce
pit a moyse ut in. c. sacrosancta. xxij. di. z ideo di
xit glo. sing. in. c. cām que qui fil. sint legit. q papa
successit in locum moyse. z tamen idē uoluit glo. i
c. translato de consti. quinimo plus dico q papa
z Jesus xps faciunt vnum tribunal. c. quanto. z
ibi Hosti. de transla. prelat. Nam papa solus
habet potestatem omnem quam habuerunt om
nes patriarche ut dixit bernardus de contempla
tione ad Eugenium solus tenet locum p̄ncipis
apostolorum. c. videntes. xii. q. i. maior est eius au
toritas q sanctorum. xx. di. c. de libellis recte pa
pa dicitur imperator. xii. q. i. c. futuram z senten
tiam imperatoris declarat papa nullam. cle. pasto
ralis de re iudica. z adduco quod pulchre uoluit
Spec. in tit. de legato. §. i. vfi. lxxxix. vbi dicit
q papa est petri successor. z vicarius Christi nō
puri hominis. sed veri Dei vicem gerens in ter
ris. c. fundamenta de elect. c. ut nostrū vt ecclesia
stica beneficia z adduco quod uoluit Bald. in. l.

rescripta. C. de p̄ci. impa. off. vbi dixit q̄ p̄p̄ ma
 ior ē impatore. z idē dixit **De. de ancha.** in proe
 hemio sexti z adduco quod voluit bal. s̄. in probe
 mio grego. vbi dixit q̄ p̄p̄ non solum ē ep̄us. s̄ est
 culmen ep̄oz z ceteroz quos intellect̄s imagina
 ri potest cui est data clauis sūma z libera pt̄as q̄
 appellat̄ absoluta pt̄as ab omnibus vinculis ca
 nonum. z ab omni regula arctat̄ina. z refert **Joā.
 mona.** in probemio sexti dicere q̄ papa ē pater pa
 trum z cū omni prelato z iurisdictione concurr̄it z
 faciat quod voluit bal. incōmēto .l. barbarus. ff.
 de off. p̄fec. p̄eto. in fi. verbis vbi dicit q̄ papa ē
 oīa z sup oīa in sp̄ualibus allat̄ **bernardū de cōtē
 platōe ad euge.** faciat ēt illud quod scribitur ap̄d
 psalmistam omnia inquit subiecisti sub pedibus
 eius. z licet loquat̄ de xp̄o tamen papa. vt eius vi
 carius representat xp̄m ergo oīa sunt subiecta pa
 pe z adduci etiā posset illud quod p̄clare scripsit
 psalmista p̄stituisti eum sup opera manū tuarum
 ergo p̄p̄ ē supra oēs z adduci potest illud quod ha
 betur in euangelio fiat vnum ouile z vnus pastoꝝ
 ergo sequitur q̄ imperatoꝝ ē sub ouili z cura pasto
 ris facit etiam illud dum dicitur lapis quem pa
 tres vestri reprobauerūt factus ē in cap̄ anguli fa
 ciat illud quod scribitur apud **Jeremiam. p̄. c.** ec
 ce constitui te sup gentes z regna ergo papa ē. s̄. i
 patorem faciat quod scribitur p̄ ysaiam loquentē
 de archa federis. si hec humiliabit̄ ad cuius fugie
 ris auxilium vel vbi relinquet̄ gloria v̄sa q̄ scyma
 cus p̄p̄ interpretat̄ sensisse p̄ romanū pontificē ita
 refert **gratianus in. c. alioꝝ. ix. q. i.** **P̄ter
 ea** faciat p̄fectio maior continet sub se minorē vt
 ē aīa intellectiua in homine q̄ sub se continet p̄fe
 ctionē anime sensitivē z uegetativē. nec in hoīne ē
 nisi vna anima pt̄as aut̄ sp̄ualis est p̄fectioꝝ q̄ po
 testas temporalis temporalia vero non sunt p̄fec
 ta z ideo p̄clare scribit̄ apud **Jeronymum tēpo
 ralis vita vite eterne cōpata potius ē dicēda moꝝ
 q̄ uita nisi quatenus tēporalia sunt accessoria spi
 ritualib⁹ qz sine tēporalib⁹ sp̄ualia diu esse nō pos
 sunt. i. q. iii. c. siqz obiecerit de p̄ben. c. cū secun
 dum.** Et ad hoc sunt a deo creata ad vsū ho
 minū. ff. de vsur. l. i. p̄cedum pt̄as igitur sp̄ualis
 tāq̄ p̄fectioꝝ ut in. d. c. solite. continet sub se tēpo
 ralia z sic papa qui p̄est sp̄ualibus superior ē ipa
 toꝝ qui p̄est in tēporalibus iuxta. d. ē. apostoli
 ce de re iud. li. vi. z. c. fundamenta de elec. co. lib.
Ultimo adduci potest q̄ **constantinus** impatoꝝ ex
 hibuit beato **Siluestro** pape officis stratoꝝis tenēs
 frenū equi. vt in. c. constantin⁹. xvi. di. q̄ etiā sepi
 us factū ē p̄ alios impatoꝝes. z ēt non ē diu q̄ im
 patoꝝ **Karolus** fecit **urbano** q̄nto in vrbe. z ex su
 pra dict̄s elic̄it̄ q̄to q̄ papa ē superior imperatoꝝe
 et ex supradictis apparet r̄sio ad p̄traria superi⁹
 adducta. z ita sit expeditum p̄imum questum.
Capio nunc s̄m q̄ impium dependet ab eccle
 sia z pro certo non ē necessaria longa p̄suasio. qa
 ita est vsitatū ita est acceptum ab omnibus. vt im
 patoꝝ recipiat confirmationem a papa cle. romani
 de iure iur. in extrauag. bonifacij vnam sanctā. z
 sic videtur ab omnibus dictum z ab omnibus ac
 ceptum iuxta. l. i. a contrario. ff. de senator. z ideo
 minime muranda sunt que certam interpretatio
 nē habuerunt. l. minime. ff. de legi. maxime cū pa

pa hoc declaravit per. l. suam vt in. d. extrauagā.
 bonifacij iuxta illud psalmiste lex dñi immaculata.
 Illud enī quod ē consuetudinariū non est arbi
 trariū vt dixit bal. in. l. quicūqz. C. de seruis fug.
 iō ex hoc capite non videt̄ opportuna ista inuesti
 gatio. **Secūdo** adduco q̄ p̄ aduentum veri regis
 qui fuit **Iesus xp̄s** fuit anibillatum imperiū tēpo
 rale. z ad hoc ego nouissimus vltra oēs alios ad
 duco illud quod habet̄ **genesis. xxxvii.** vel ad fi
 nē vbi patriarcha **Jacob.** cum esset in extremis vi
 te dixit filijs suis congregamini. filij mei vt anū
 ciem vobis que ventura sunt in diebus nouissimis
 non auferet̄ sceptrū de iuda nec dur̄ d̄ femore ei⁹
 donec veniet qui mittēdus ē. z ipse erit expectatō
 gentium vbi probat̄ formaliter q̄ p̄ aduentū xp̄i
 fuit extinctum regnum iudeoz. ergo multo forti⁹
 fuit extinctum regnum romanorum. **Na** s̄ si d̄ quo
 minus videt̄ inesse. z inest ergo z de quo magis. c.
 cum in cunctis de elect. c. non extimemus. xiii. q.
 ij. **Sz** minus videt̄ q̄ p̄ aduentum xp̄i extingue
 ret̄ regnum iudeozum ex eo. qz fuit iustum regnū
 z constitutus fuit rex sup **Israel** ab ipso deo p̄ ma
 nus **samuel.** vt habet̄ primo regum. c. viii. seu. ix.
 ergo fortius fuit extinctum impium romanū. cum
 fuerit violentum z furtiuū. cōiter tamen allegat̄.
 de hoc quod habetur. ij. **danielis** de lapide scisso
 sine manibus qui statuam percussit in pectus p̄ q̄
 statuam figurant̄ quatuor monarchie v3 assyrioz
 persarum grecorum z romanorum z ibi in effectu
 dicunt scribentes esse notā. q̄ percussit statuā i pe
 dibus qz sicut pes est vltima pars corporis sic ro
 manorum monarchia fuit vltima. **Unde** illam
 sp̄alius videtur reprobasse z merito qz omnes di
 cte monarchie per violentiam z vsurpationes ince
 punt. dignum enim fuit vt p̄ iniusticias suas re
 gnum transferreretur de gente in gentem eccleses
 x. c. z factum est regnum huius mūdi dñi dei no
 stri z xp̄i filij eius qui regnat in secula seculorum
 apocalipsis. xi. c. **Sibi** enim data est potestas in ce
 lo. z in terra **Adath.** vltimo. c. vt impleatur illud
 ezechie. c. lxxvij. faciat inquit eos gentes vnaz
 z erit vnus rex. omnibus impijs. z non erunt vl
 tra due gentes. z ideo glo. **daniel.** ij. c. dixit q̄ sic
 a principio nil fuit fortius impio romanoz sic i fi
 ne nil debilius inuenitur z faciat quod voluit ol
 dra. confi. lxx. ergo sequitur q̄ impium dependet
 ab ecclesia xp̄i. **Tertio** faciat q̄ si quis cōnumerat
 regna mundi ab initio mundi vsque ad xp̄s qui fu
 it verus dñs z uerus rex. deus enim a p̄cipio cre
 auit celum z terram z omnia que in eis sunt ange
 licam z humanā naturam z sp̄ualia ipsa q̄ p̄ se ip
 sum gubernauit sicut factor rem suam z homini
 quem fecit leges dedit vt **genes. c. ij.** p̄cepit enī
 de omni ligno zc. peccantib⁹ imposuit penas **gen.
 ii. c.** **Item** dixit zc. mulieri ēt zc. z p̄ semetipsum
 caym puniuit z **lamech.** z **caph.** z quosdā alios vt
 legit̄ **gen. iij. z. v. c.** z p̄ se ip̄m **Deus** gubernauit
 usqz ad **noe.** ex tempore **noe** cepit deus creaturas
 regere p̄ ministros quoz p̄imus fuit **noe.** de eo q̄
 fuerit rector̄ populi z ex eo appet̄ q̄ sibi dñs gu
 b̄nationem arce p̄ quam ecclesia significat̄ p̄misit
genes. vi. **Item** q̄ idem **noe** legem sibi subditis d̄
 dit **genesis. ix. c.** z licet non negat̄ sacerdos fuisse
 officiu⁹ tñ exercuit sacerdotiū statiz post egressus

29

arce. antequam leges populo daret **Gen. viij.** **Edi**
ficavit autem Noe qd officium sacerdotis **Abel**
z Laym primo fecerat. in hanc vo vicaria succed
serunt patriarche iudices reges sacerdotes z alij q
pro tempe fuerunt in regimine populi iudeoru. z sic
duravit vsqz ad xpm qui fuit naturalis dñs z rex
noster de quo dñs **Deus** iudiciu tuu regi da. z ipe
ihesus xpus vicariu suu constituit **Petrū** z succes
sores suos qñ dedit ei claves regni celoꝝ. z quan
do dixit ei pasce oues meas. licet multo fortius di
stincta sint officia z regimta mudi. tñ qñcuqz ne
cesse est ad papā est recurrenduz siue sit necessitas
iuris siue alias qz alijs non sit iudex supioꝝ siue
facti puta quia de facto non pñt miores iudices
sententiā exequi vel nolunt vt debēt iusticiā exer
cere. ita voluit **Inno.** in. d. c. licet. z per cōsequēs
impatoꝝ recognoscit imperium ab ecclesia tanq̄ ec
clesia hēat habitū iurisdictionis temporalis. z addu
co quod palebze voluit **Archid.** in. c. quoniam. r.
dis. vbi dicit qd papa habet vtrūqz gladiū z opoz
tet cōcedere nulluz impiū exercuisse gladiū quin
illum non accepit a papa presertim postq̄ ipse xps
cessit iura vtriusqz imperij bō **Petro.** quod in
telligens **Constantinus** in resignatōe regalitū resig
navit bō **Siluestro** gladiū oñdens non legitime
se vsum fuisse gladij potestate. nec legitime se ha
buisse cū ab eccia nō recepit. ita refert **Archid.** in
d. c. qm. z voluit do. **Anto.** in. d. c. translato de cō
stitū. ergo. **Preterea** faciat ois actus est furtiuus
vel violentus vel illicitus qui exercet preter volū
tatē dñi vel custodis. l. nec ex vera. C. de acquire.
pos. sed **Petro** z successoribus tradita sunt vtri
usqz rei gubernacula celestis z trene vt in. c. omēs
xxij. dis. i. q. iij. c. qz presulat⁹ in prin. xv. q. vj. c.
ali⁹. c. nos scōꝝ. z. c. iuratos. Quicūqz ergo sine
ipij volūtatē succōꝝis bñi petri assumit guberna
culū rē illicitā pmittit. ergo seq̄ qd impij non pōt
recipere impuz nisi ab ipso papa. z per qñs impuz
ab eccia depēdet. **Preterea** adduco l. mediū. c. con
stātū. lxxxvj. dis. vbi impiuz subiacet eccie. er
go executōes recipit ab eccia impatoꝝ. **Preterea**
faciat ter. in probēto sexti vbi papt obtinet mgfa
tus in toto orbe. ergo ptās tpaliuz est penes papā
quo ad habituz. z voluit glo. in. c. tibi dño. lxxij.
dis. id plenitudo ptātis tpaliuz z spūaliuz ē in pa
pa. sed quo ad tpalia est exercituz penes impato
rem per pfirmatōz pape. **Preterea** faciat regnū
in terris surgit trib⁹ modis. pmo per dei volunta
tes aliquo mō reuelatā hōibus. sō mō p cōsensuz
coꝝū qui regunt. tercio mō per violentiā. **Primo**
mō iustificat ptās pape. d. c. solite. z p id qd volu
it **Inno.** in. d. c. licet vt supius retuli. z p id quod
bf in dco probēto sexti. **Secūdo** mō iustificat per
ter. d. c. cōstātū. z per dictā cleme. romani d iu
reiu. z per. d. c. venerabilē de electio. z p antiquā
consuetudinē cui⁹ in pstrariū mēozia nō existit pa
pa censet hfe istaz ptātes vt bf in dca extrauag.
vnā sanctā. **Tercio** mō nō expedit iustificari. quia
illud est de facto. z sic ex voluntate dei z ex volun
tate hominū z ex antiqua cōsuetudine imperiū de
pēdet ab eccia. nec repio auctez vetis aut noni te
stamēti disponētis spēaliē impiū procedere a deo
vt dñs in passidē dñica. nō hres aduersus me pote
statē vllaz nisi datū esset tibi desup. Et si dicat

30

q̄ imo processit a deo vt in auten. quō opoz. epif.
in prin. Ad hoc posset respōderi non esse creden
duz impatoꝝ. qz propriū cōmoduz loquit. arg. l.
si vnus. ff. de testib⁹. l. i. C. ne quis in sua causa.
Vel posset responderi qd processit a deo in genere.
Vel posset rñderi vt supius dictū est qd procedat
a deo per mediatā emanatōez. z pōdera bñ quia
inquantū opponebat non esse stādus canōibus ro
manoꝝ pōtificū arg. d. l. nullus. qz posset retorq̄
ri cōtra eosdes. qz eodē modo non deberet credi
impatoꝝ. z per qñs seipos percutiūt cū suo ligo
ne. Et si opponat de eo quod voluit glo. que repu
tatur singu. in. l. digna vox. C. de legib. que dixit
qd imperiū processit a fortuna. z probat in. l. i. C.
de iudic. in vsi. ab augusta fortuna. z in. l. cū mul
ta. C. de bonisqz libe. **Dico** qd illa glo. non recte
loquitur z eā rēphendit **And.** de pfer. in. c. i. d pa
ce tenē. **Vel** pōt dici qd aut loqmur in abstracto
aut in cōcreto. primo mō imperiū non procedit a
fortuna s3 procedit a deo. secūdo mō qñ loqmur
in cōcreto z tūc procedit a fortuna z ab ecclesia.
z ita posset intelligi glo. illa. z ita etiam posset re
spōderi ad dictā auten. quō opoz. epif. vt dicam⁹
qd imperiū processit a deo in abstracto. sed in con
creto procedit ab ecclesia z etiam a fortuna. z ita
pñt intelligi. d. l. fi. z. d. l. cum multa. z faciat simi
le quod dicit in. c. relatus de preben. vbi habet qd
collatio beneficiorū in abstracto est datio. s3 in cō
creto est donatio. Et si opponat de eo qd voluit
glo. in. c. i. de pace tenē. alias d pace iura. firman.
que voluit qd impiuz procedit ab ense. q̄ ang. al
legat pro sing. in. q. incipēte renouata guerra rñ
deco qd procedit in concreto sed in abstracto proces
sit a deo z ita videtur intelligendū qd voluit psal
mista. celum celi domino terras autē ddit filiis ho
minum ut intelligat dedisse in abstracto s3 in con
creto videtur qd homo possit sibi acquirere. z ita
vñ qd procedat ab ense in concreto. **Preterea** fa
ciat. c. translato de constit. vbi potestas legis con
dēde ē apud sacerdocium ex quo infertur qd in ha
bitu ē etiam penes sacerdocium ptās legis condē
de respectu laicorum. cum ibi indistincte fiat mē
tio legis condēde qz imperium Romanum nō ha
buit iuridice impiuz ergo sequitur qd popul⁹ non
potuit iuridice transferre in impatoꝝ impium z
potestatē legis condēde z p consequēs p̄p ē qui cō
fert imperatoꝝ exercitium iurisdictionis vniuer
salis. **Ultimo** faciat a quo impatoꝝ habz impi
um certe non habz a populo quia populus non ha
buit iuste impium ergo illud iuste non potuit trās
ferre. quia nemo dat quod non habz. i. q. i. c. gfa
q. vii. c. diābtus cum si. tum quia transtulit omnē
suam iurisdictionē in impatoꝝ ergo nihil reman
sit apud populū ut. l. ii. C. d adopt. z p qñs seqtur
qd papa habz administrationē z ista videtur ueri
tas z afferet contrarium ptinacit esset heresis. vt
habet in. d. extrauag. vnā sanctam. z ita cōmu
niter tenent omnes ut per **Archidia.** in. d. c. quo
z do. **Cardi.** in dicto. c. p venerabilem z hic qd fil
sint leg. z p do. abb. hic z in repetitione. d. c. p vene
rabilē. z p **Oldra.** 2si. lxx. z 2sil. cxc. **Nec** obstant
allegata supius in contrarium quia appet rñtio p
supdca. **Glo.** in v. z etbnc⁹ allegat 2coꝝ. z nō
declarat vocabulum. **Ideo** quid importz verbum

ethnicus dixi superius in textualibus. **C** Glo. in
 versi. peccat querit dicit in tex. q. rex Anglie erat
 paratus probare q. rex Francie peccabat in ipsuz
 quomodo probabat q. peccabat in eum. respondet eum
 offendendo. Dicit tamen q. aliter accipit verbum
 peccare vt in. c. si peccauerit. ij. q. i. vbi exponitur
 illud verbum peccabat in te idest te sciente. sed hic
 peccabat in eum idest in eius lesionem. dic tamen q.
 ista auctoritas potest intelligi vtroque modo quod sa-
 tis probatur hic. **C** Glo. in versi. processit illud ad
 monendo. ista glo. dicit illud quod superius fuit
 dictum q. creditor debet monere debitores prius q. ad
 iudicium vadat vide que dixi in textualibus.

C Glo. in versi. iudicare. **O**ppo. contra tex. dicit
 enim papa q. non intendit iudicare de feudo et ta-
 men in effectu iudicat dum compellit ad satisfactio-
 nem. **G**lo. respondet q. non iudicat directe de feu-
 do sed indirecte sic ratione peccati inducendo ad peni-
 tentiam. quia aliter penitere non potest nisi patefaciat
 Dicit Hostie. q. processus pape potest excusari du-
 pliciter. primo ad cognoscendam veram naturam feudi
 et de ipso feudo. vt q. rex Francie non debet esse
 iudex in causa propria et sic non poterit ipse cogno-
 scere nec pares curie debet cognoscere. quia meri-
 to erant suspecti regi Anglie. An licet rex Fran-
 cie hoc vellet vt cognosceret per suam curiam ex quo-
 tum erat merito suspecta regi Anglie non debebat
 hoc fieri. ideo propter defectum iudicis potuit adiri
 papa in autem. vt disse. iudi. s. si vo. contingit.

Et quo dicto collige q. hinc causas cum non reco-
 gnoscendo superiores potest illuz directe conuenire co-
 ram papa qui ratione illius generalis et summe potesta-
 tis quam habet vt supra est dictum poterit de illo co-
 gnoscere quod vix satis rationabile. et hoc apte sen-
 tit glo. in. c. ex transmissa de foro compet. et facit q. 2.
 neo potest esse accephalus. i. sine capite. xciij. dis. c. nul-
 la. et facit sing. de m. Inn. fm do. Ab. in. c. 13 de su-
 scepto. j. tit. prio. vbi dicit q. qm. necesse est semper
 est recurrendum ad papam siue sit necessitas iuris q. 2.
 alius non sit iudex superior. siue facti. q. 2. d. facto
 minores iudices non possunt suas sententias exequi. nec va-
 let prescriptio in contrarium. c. cum non liceat de prescri-
 ptio. et contra supremam potestatem non currit prescriptio
 vt not. Inno. in. c. bene el. vo. de postul. prela. et si-
 cut vacante imperio de facto succedit papa vt in
 dicto. c. licet. ita et cum deficit de iure q. 2. est talis
 persona que non recognoscit imperatorem vt dicitur o-
 rege Francie vt in dicto. c. per venerabiles et o-
 rege Hispanie vt in. c. Adrianus. lxij. dis. in glo. et
 hanc iurisdictionem potest papa exercere per ea que di-
 xi supra q. papa sit supra imperatorem. et id quod no-
 in. d. c. p. venerabiles. et hoc intelligo qm. ipse non re-
 cognoscens superiorem non procedit contra suum subditum
 secus si procedit contra suum subditum quia tunc esset
 secus. hoc tamen non probat ex tex. fm do. Abb. s. est
 satis rationabile dictum fm eu. Nemo enim potest pre-
 scribere contra supremam potestatem vt non sit illi sub-
 iectus vt not. Inno. in. d. c. bone q. 2. esset accephalus
 quod esse non debet vt. d. c. nulla. Potest eti-
 am saluari processus pape ratione violati iuramenti et
 pactis. et hac ratione videtur vti papa in isto tex. vt sic
 principaliter cognoscat rationem peccati et in consequentiam
 de feudo vt sentit glo. Alioquin sequeretur fm ho-
 stie q. quando vassallus committeret feloniam contra

dominum et quantumcumque condemnaretur semper haberet
 recursus ad ecclesiam. Dicit tamen q. et hoc casu non
 esset semper deneganda audientia. nam esse potest q.
 iniq. et iniuste processus esset. et ratione peccati pos-
 set hoc ecclesia examinare et fm q. inueniret ad-
 mittere vel repellere talem. arg. l. quomodo. C. d. ac-
 cusat. et patet in eo quod not. in. c. pastoralis. s. q. 2.
 vero de offi. deleg. **N**ota ex hoc dicto Hostie.
 q. vbi dubitatur de peccato ecclesie ad fundan-
 dam iurisdictionem suam incidenter cognoscere potest
 an subsit peccatum quod videtur esse contrarium. quod
 ipse met Hostie. voluit in. c. si clericus lay cum. j.
 tit. primo vbi si laicus conventus coram iudice eccle-
 siastico per clericum negat illas res esse ecclesie non po-
 test ecclesiasticus incidenter de illo cognoscere cu-
 ius contrarium hic sentit in simili. et hoc dictum cre-
 dit verum do. Abb. **S**ecundo nota ex hoc dicto
 Hostie. q. pro iusticia sententia iusticie potest ha-
 beri recursus ad ecclesiam per viam denunciationis
 quod satis putat procedere do. Tanto quando ac-
 quieuit seu timet appellare ob tyrannidem supe-
 rioris. secus si acquiescisset sententie. q. tunc ille qui
 obtinuit sententiam satis potest ad hoc suam conscientiam
 excusare. q. d. tamen limita. vt p. Inn. in. c. q. 2. plerique d.
 immuni. eccle. s. Bar. in extrauag. ad reprimen-
 dum in ver. per denunciations concludit absolute q.
 super sententia per iudicem proprium non habet locus
 hec denunciatio. q. 2. non potest amplius cognosci
 de peccato obstante exceptio rei iudicate. l. si quis to-
 tum. ff. de excep. rei iudi. Nam speciale est vt quicum-
 que possit cognosci allegat ad hoc tex. in. l. diu. ff.
 de penis. Idem tenet Bal. in. c. si quis per trigi-
 ta si de feud. fue. p. tro. sed excipit si causa est eccle-
 siastica seu aliter usuraria prauitas. s. non alle-
 gant dictus Hostie. hic qui tenet contrarium do.
 abb. dicit pro concordia q. aut victor confiteretur
 sententiam iniustam. et de denunciatio admitti. q.
 talis sententia est reuocanda ut singl. inq. Inn. in.
 c. q. 2. plerique de imu. ecc. q. 2. admittit confessio con-
 tra presumptionem iur. et de iur. allat do. abb. q. vo-
 luit Ly. in auct. s. iam necesse. C. d. dona. an nup.
 s. tu allega glo. ibi et glo. in corpore. vñ sumit et
 in. l. in contractibus. C. de no. nu. pec. et bal. i. s. ca.
 C. de probat. vbi ponit hoc dictum et adduco in si-
 mili. c. i. de confes. li. vj. Idem dicit do. abb. vbi no-
 torie constaret de iniusticia per allegans dictum Inno.
 in. c. fraternitatis de frigi. p. c. inter ceteras d. re iu-
 di. Tu de hoc vide q. ple. dixi l. c. i. d. offi. ord. et co-
 cludit do. abb. q. per clara indicia potest probari
 h. denunciatio non obstante q. denunciatus dicat
 q. cum bona conscientia teneat ea vel opponat excep-
 tionem rei iudicate. Nam prima exceptio non obstat
 q. assertio sua confundit per clara indicia tria sue as-
 sertioni. ar. c. ii. de renun. li. vi. z. l. dolu. C. de do-
 lo. z. l. non omnis. s. a barbaris. ff. d. re mili. et q. no-
 tat bar. in. d. v. p. denunciationem non obstat ex-
 ceptio rei iudicate. q. 2. ad aliud agit nunc q. pro.
 quia nunc agitur ut quis eximatur a peccato. s.
 primo agebatur principaliter de ipsa re et sic ces-
 sat lex cum querebatur. ff. de excep. rei iud. facit q.
 in simili not. Inno. in. c. in dilectos de excess. pre-
 la. et ratione peccati sententia non transit in rem iu-
 dicatam. c. latoz de re iudi. ita residet hic do. Ab.
 Tu adde quo ad primum dum dictum est q. non re-

cognoscens superiorē potest cōueniri directe coram papa. Ego adduco Bal. in. l. imperiales. §. preterea el. ij. de probibi. alic. feu. per Federi. in prima col. vbi querit. quid si dominus feudi non recognoscit superiorē vt rex Francie z est cōtentio coram ipso rñdet q̄ recognoscēt pares curie. z si forte pares curie sint nimis fauorabiles regi vel nolint cognoscere nec litigātes velint cāz cōpromittere cognoscet papa rōe peccati. z allegat istū tex. z adduco eundez Bald. in. c. i. de inuestit. in ma. fac. in fa. colū. vbi dicit q̄ de propria causa qs nō cognoscit nisi esset impator vel rex Francozū qui non recognoscit superiorē. allegat. l. proxime. ff. de his que in testa. delen. Dicit etiā q̄ si quis recognoscit superiorē pōt in suis causis cōstituere iudices ordinariū ponit exempluz. In ciuitate Werusij est statutū q̄ iudex talis porte sit ordinariū in quibuscuq; causis vertētibz inter cōmune vel fiscus z priuatas psonas. z dicit de hoc esse glo. ordinariū in. l. ij. C. de sente. que sine cer. quant. quā glo. reputat esse not. ibi Saly. q̄ ciuitas pōt habere proprios iudices qui recognoscūt inter ipas z subditos suos. Ego vidi dubitari isto anno in qōe facti. quidaz baro dicebat se non recognosceat aliū in superiores nisi impatores fecit vocari non subditū ratōe rei site in eius territorio corā potestate sui castri constituto a seipso. modo ille subditus non cōparuit ille potestas tulit sententiā contra illū non subditū. dubitabatur vtrū esset anulanda. fuit indicatū q̄ non instat difficultas quid iuris per ista apparere potest quid sit decidendus fuit tamē indicatū sentētiā tenuisse. Ego autē dicebam q̄ non est vera illa doctrina q̄ nō cognoscens superiorē potest esse iudex in sua causa. z adduco in mediū que plene dixi in. c. cū venissent supra eo. vbi vide omnino. z per consequēs sentētiā lata ab eo est nulla cōtra. l. i. C. ne quis in sua cā z ideo cōuenietur corā impatore si causa est prophana. z si non potest consequi iusticiā in illo foro recurretur ad papaz. Sed si talis superior constituit iudicē coram quo possit cōueniri in suis causis potest hoc fieri z debet quo ad suos subditos vt voluit glo. in dicta. l. ij. Aut loquimur quo ad non subditos z tunc potest recusari vt suspectus ex quo est substitutus iudex ab ipso qui cōueniri debet. quia presumitur esse nimis fauorabilis constituenti. z ad hoc allego istum tex. vbi rex anglie recusauit iudiciū pariz. quia presumptio erat q̄ erant nimis fauorabiles regi Francie. Sed si nō opponat exceptōem suspitōis z feratur sentētiā z tra non subditum vtrum teneat. videtur q̄ sic qz imputet sibi quare non opposuit. vnde videtur cōsentire z renūciare. argu. c. inter monasteriū de re indi. hoc videtur probari hic inquantuz rex Anglie aduūt forū pape nisi ille talis constitutus iudex esset ita probate fidei q̄ non esset presumptio q̄ iniuste iudicaret. quia tunc non posset recusari. Adduco in argu. tex. valde singul. in. c. ij. de ope. noui nunci. z dictū Hostie. in. c. finem de dolo z contu. dictū do. Anto. in. c. postremo de appell. z glo. in. c. expedt. vij. q. i. tex. in. l. si a bonofidei. ff. de rei vendi. z quod ibi voluit Ang. Adde cū dicitur q̄ iudex ecclesiasticus cognoscit sūmarie ad fundandaz suam iurisdictionem. quia Bart.

hoc voluit in. l. ij. ff. si quis in ius voca. non ierti. z damnat dictum Guil. de cu. in. l. prescriptione C. si contra ius vel vtili. publi. ista non est materia huius. c. vide que dixi in. c. super litteris de rescript. quia Bar. est varius in. d. l. prescriptione quod dicitur alibi. Iste tamē tex. requirit q̄ sufficienter ostendat illum peccare in se vt dixi superi⁹. ergo nō statur assertōi libellantis vt dixit Bart. in. d. l. ij. qui allegat. l. cum pactum. C. de libera. cau. z sic iste tex. confundit dictū Bar. Item inquantū dictum est q̄ quis potest denūciari propter iniustam sententiā. Adde Bal. in. auten. clericus. C. de epis. z cleri. vbi colligit q̄ quoddā est crimen ciuile quoddaz canōicuz. ergo non de omni crimine recurretur ad ecclesiam. sed solum de crimine canōico als ecclesia possz sibi vsurpare totā iurisdictionē tempozales fm Oct. ibi quod ē falsū Bal. ibi addit Archi. dñtes q̄ non ois causa rōe peccati spectat ad ecclesiā. Sed si crimē sit ecclesiasticum vel ratōe pacis vel iuramēti vel sit crimen notoriū fm quosdam. vel quādo non audif in foro seculari vt quia obligatio est naturalis tantum vel quādo hanc proponit persona miserabilis z oppressa. vel quādo quis iusticiā naturalē non potest consequi coram seculari propter euidētē iniquitatē domini illius terre vel statuti ibi vigentis. allegat Archid. in. c. hoc videtur. xxii. q. iiii. Si quis autem per sententiā iudicis patif iniusticiam non auditur nisi appellet. qz ius ciuile z canōicum cōcorditer sic disponūt. c. fi. de except. li. vj. que verba dicit tenēda menti Sz idēz Bal. in. auten. ad hec. C. de vsur. in penal. col. in versi. item dubitatur de eo qui est iniqz absolut⁹ a iudice seculari an possit ratōe peccati denūciari ecclesie. arguit q̄ sic quia iste peccat in fratrem suū non soluēdo debitū naturale. l. naturale. ff. de condicti. indebi. nam non est absolutus nec apud deum nec in foro ecclesie. allegat Inno. in. c. quia pleriqz. In cōtrariū arguit qz snā lata a iudice seculari rata debet haberi per ep̄m. c. fi. de exceptio. li. vj. z hoc propter bonū publicū ne delusoria sint decreta pretoris. l. si pretor. ff. de iudic. z posito q̄ sentētia sit iniqua ista est velata iniquitas que non potest detegi cum res iudicata habeatur pro veritate. vt. l. res iudicata. ff. de regulis iur. Solu. si victor confitetur sententiā iniustam pōt denūciari in foro ecclesie. nec hoc casu habetur sentētia pro veritate. allegat Innoc. in dicto. c. quia pleriqz. z idem dicit Bal. etiam si posset probari de dolo z fraude victoris. allegat quod not. Inno. in. c. gratis de deposi. alias standum est rei iudicate. z quod dicit in iudice idem in arbitro z arbitratoze si forte propter statutum eozū arbitria habeāt vim rei iudicate. ista sūt formalia verba Bal. z sic illa cōcordia quas domi. Abb. hic dabat fuit Bal. Tu pondera primo qz non bñ dñt. qz posito q̄ victor dicat q̄ dolose obtinuit non est verū dicere q̄ prop̄ hoc recurretur ad forū eccle imo retractabit snā corā iudice seculari. vnde non est opus recurrere ad forū cōsciētie per id quod habet in. l. si pretor. §. marcellus. ff. de iudic. ideo non bene dicunt Bald. nec dominus Abbas. Secundo pondera quia dicit do. abb. q̄ per indicia probabitur mala cōsciētia

cit do. Abb. q per iudicia probabit mala consci-
 entia. pro certo non bene loquitur. quia text. hic
 dicit sufficienter ostendat vt iam induxi superi.
 quo casu non sufficit vnus testis cum delatōe iu-
 ramenti vt voluit Inno. z Bald. in dicto. c. si
 quis per triginta. Ad illud quod dicit de noto-
 ria iniusticia Bal. z po. Abb. etiaz male loquū-
 tur. quia tunc non potest recurrere ad iudicem ec-
 clesiasticus imo in foro civili sentētia notoria red-
 ditur nulla. pro quo vide que dixi late in. c. i. d. of-
 fi. ordi. z facit. c. ij. de ope. noui nunci. q singula-
 riter probat hanc doctrinā licet cōmuniter allegz
 dictū. c. inter ceteras. sed quo ad tutuz exceptiōe
 rei iudicate. Bar. in dicto. §. per denunciacionez
 dicit q exceptio rei iudicate est indueta ad rigo-
 rem iuris cōseruanduz. allegat not. in. l. cuz quis
 C. de iuris z facti igno. z in. l. iulianus. z in. l. qui
 exceptionē. ff. de condi. indebi. z videtur q euz ef-
 set equitas q civilis obligatio non eliditur vt di-
 eta. l. iulianus poterit cōueniri per viam hui⁹ de
 nunciatōis quia peccat mortaliter. postea dēdit
 contrarius. quia licet peccet tamē non potest dē
 cognosci post sententiā cum semel sit decisa. alle-
 gat. d. l. si quis cum totuz. §. plane. z. §. si ancillaz
 z. l. post rem. ff. de transacti. simile dicit de eo qd
 est decisu per iuramentū. l. nam z postea. §. i. ff.
 de iureiura. pro quo dicit facere. qz in certis tan-
 tus casibus pmittitur vt per instrumēta de nouo
 repta detur restitutio. vt. l. impatores. ff. de re iu-
 di. Sed postea dicit dubito z sic Bart. non est lo-
 quitus assertiue imo videtur dubitasse. z sic nō
 bene recitat eum do. Abb. hic nec etiam Bald.
 in dicta auten. ad hec. Stat mō difficultas vtruz
 possit denūciari in foro consciētie tutus ex senten-
 tia iniusta. Mihi videtur dicenduz q non eo cau-
 quō ipse non est in dolo. z moueoz hoc modo. pre-
 scripta cum bona fide p̄scribentis possunt teneri
 salua consciētia. ita voluit Inno. in. c. cura de iu-
 reparōna. Bal. in auten. ad hec. C. de vsuris. z
 Perr. de bella perticba vt refert Bal. in. l. cum
 quis. C. de iur. z fac. igno. z in questione incipie.
 statuto cauetur q fenerator. Bar. in dicto versi.
 per denunciatōem. ¶ Ex quo sequitur q eodem
 modo possunt retineri iudicata salua consciētia
 si bona fide victoz obtinuit. quia non videt dari
 bona ratio diuersitatis. ¶ Secundo per transitū
 sentētie in rem iudicatas oritur p̄sumptio iuris z
 de iure q recte z rite lata sit sentētia vt in. c. cum
 inter nos de re iudi. ergo sequitur q talis p̄sum-
 ptio excludit peccatū cum non possit probari con-
 trariū. ergo non pōt dici iniusta. ¶ Tercio faciat
 iste tex. in versi. sufficienter ostendat q peccat in ip-
 suz. sed impossibile est docere q peccat postquam
 non potest probari cōtrariū. ¶ Quarto per sentē-
 tiam absolutoriā sublatū est vinculu naturale z
 civile vt not. per scribētes in. l. i. ff. de condi. inde-
 bi. z in. l. iulianus eo. tit. ergo sequit q non pote-
 rit denūciari cum nulluz vinculu remanserit.
 ¶ Quinto si aliter diceremus sequeret q euane-
 sceret rigor iudiciozū z tolleretur per viam indi-
 rectā nernus sentētiarū. quia semp quis possz ve-
 nire per viā indirectā contra sententiā que transi-
 nit in rem iudicatā. z adduco simile quod habe-
 tur in. c. cū dilecta. z in. c. cuz pro causa de empti.

z vendi. vbi si quis vendidit minus iusto precio
 non potest rescindere venditōem si est infra min⁹
 dimidia iusti precij. z si dicerem⁹ cōtrariū peruz
 cōmune cōmerciū hominū quod esse non debet.
 de quo vide que dixi in. c. i. de empti. z vendi. ita
 dicam⁹ in casu nostro q peruz rigor iudiciozū z
 nunq̄ esset finis litiū quod esse non debet. c. finis
 litibus de dolo z contu. c. cordi de appell. li. vj. l.
 quidaz extimauerūt. ff. si cer. peta. cū sy. z per cō-
 sequēs non recte loquitur Hosti. cui⁹ dictum est
 limitanduz vt superius voluit Bald. ¶ Glo. in
 versi. ipsum oportet videtur q rex Francie non
 poterat cognoscere de feudo. quia quādo questio
 est inter dñm z vassalluz dñs non cognoscit s3 pa-
 res curie. ut. l. imperiales. §. preterea de prohibi-
 feu. alie. per Sede. not. in. c. ceterū supra eo. glo.
 fatetur cōtrariuz. sed per hoc non respondet ad il-
 lum tex. qui videtur inuere oppositū in versic. ad
 ipsum. sed potest dici q hec causa vtebatur inter
 vassallos. Vel melius spectat ad ipsuz idest ad
 suā curiam. z sic videt velle id quod dixit Host.
 supra q papa hic directe nō intendit cognoscere
 de feudo. ¶ Glo. in versi. consuetudinē intelligit
 q consuetudo parificatur p̄uilegio data capaci-
 tate persone. alias longe plus potest p̄uilegium
 q̄ consuetudo vt in. c. quanto de consuetu. Et al-
 legat vnū pulchrū dictū Jo. an. do. Abba. hic q
 laicus non potest conferre beneficia etiaz si cō-
 tulit per tantū tempus cuius in cōtrariuz mēoria
 non existit. sed ex p̄uilegio pape posset. vt in. c.
 adrianus. lxij. dis. Tu de hoc vide. c. causaz que
 de prescriptio. z Jo. mona. in. c. ij. de preben. lib.
 vj. cuius fuit illud. dictū. Et pondera vnū quod
 habetur in prima constit. ffoz. ubi non possunt le-
 gi iura nisi in terris p̄uilegiatis. z tamē Bart.
 dicit q in terris ubi de consuetudine legūt iu-
 ra potest acquiri ius ibi legēdi ex cōsuetudine. po-
 nit exempluz de Padua vbi sine p̄uilegio legū-
 tur iura. Ecce nunc q illud quod solo p̄uilegio
 acquiri potest consuetudine acquiri. z vide do.
 Abb. in. c. super quibusdaz. §. preterea de ver. sig-
 ni. ¶ Glo. in versi. quicunq; opponit papa hic
 allegat legē abrogatam. quia debet sustinere pe-
 nitentiam. ut. l. finali. C. de ueteri iure cnucean.
 Rñdet primo q potest allegari non vt faciat ins
 z vt cā decidatur fm illum sed vt habeatur ipsi⁹
 noticia vt ostendatur quantam deuotōem habuit
 promulgatoz ad ecclesiam. ¶ Secōdo solutt q lex
 abrogata pōt allegari pp rōnē sui. qz non tollitur
 l. eas. ff. de capi. dimi. hic cnz allegat pp sui rōez
 q impatoz z alius p̄uiceps dedignari non debet
 vt cā eius audiatur p̄ ecclesiam exemplo illozuz p̄-
 cipū faciat glo. in. c. fuerunt. vij. dis. z istas solutō-
 nes ponit Inno hic. Tertio pōt solui vt sentit io.
 An. q p̄uiceps bene potest arguere p. l. abrogatā
 l. ij. §. nemini. C. de p̄stit. prin. non autem minor a
 p̄uiceps. Quarta so. pōt colli ex dictis Inno. hic
 qui dicit q illa lex concessit p̄uilegium ecclesie.
 vñ adhuc hodie durat quasi dicat q non potuit
 abrogari in p̄iudiciū ecclesie cui fuit illud p̄-
 uilegium concessum. z solet hoc dictum allegari
 quottidie pro sing. ad probandū q p̄uilegiuz cō-
 cessum non subdito non potest reuocari p̄ceden-
 tē. qz h3 suā vim statim q venit in noticiā p̄uile-

glati. c. i. §. ex pte. de pcess. preben. li. vi. z sic nō po
 test amplius reuocari cū sit ei ius quesitum. z pce
 dens non est dñs seu supior. z idē tenet archi. in
 c. quicūq3. xi. q. i. ar. l. pfecta. C. de donat. que sub
 modo. vbi donatio semel pfecta non reuocatur.
 Jo. an. in. c. constitutus de religio. domi. ¶ Sed
 in contrariuz facit quod not. Inno. in. c. in nostra
 de iniur. vbi voluit qd cōmune obligans se ad re
 sartienda damna singulorū amissa in bello p sta
 tutuz potest illud reuocare. z satis videtur inue
 re littera ibi. Do. Anto. dicit illud procedere qñ
 statm emanauit i fauorē subditi z nō hūit a pñ^o z
 eursuz eqtatis z rōis natural. qz nulla suberat rō
 natural que ibi inducerz cōe ad illud statutū faciē
 duz. z idem si habuisset ratōem ex quo reuocatur
 per habentē potestates priuilegiatorū vt ibi. hoc
 dictuz Inno. procedit quādo priuilegiuz est cōces
 sum per viam statuti z transiisset in cōtractum
 vt quia dixerit statutū quicūq3 venerit ad habi
 tanduz in tali territorio sit immūnis ab omni col
 lecta. certe si alsqi extranei venerūt ad habitan
 dum non potest amplius illud statutum quo ad il
 los reuocari quia transiuit in quasi cōtractū quo
 etiā princeps obligatur. vt not. in. c. i. de probati.
 hoc voluit Bar. in. l. hij qui. ff. de iure immu. z i
 l. quod semel. ff. de decre. ab ordi. facie. z in. l. om
 nes populi de iusti. z iur. Sed respectū eorum qui
 nonduz venerūt potest reuocari fm Bar. in dicta
 l. omnes populi ex quo res est integra. arg. l. si pe
 cuniā. ff. de condi. ob cau. quia prima fronte vide
 tur contra dictū Inno. hic. Sed dicit do. Abb.
 cōcordando qd dictū Bar. procedit quādo statu
 tuz fuit generaliter edituz. quia tūc videt quidā
 cōtractus innominat^o qui re integra potest reuo
 cari vt. d. l. si pecuniā. Sed dictū Inno. procedit
 in priuilegio spēaliter cōcesso non subdito quia in
 continenti iniecit vinculis eū puenit in noticiam
 priuilegiati. c. i. de concess. preben. li. vi. z adducit
 do. Abb. qdem Ang. In electione potestatis fuit
 statutū qd de omni pena pecuniaria quā exigeret
 haberet ipse potestas quartā partē. z tempe ele
 ctōis cum homicidio pena erat pecuniaria. postea
 cum fuit electus z acceptauit mutata fuit illa pe
 na pecuniaria per statutū in penā corpalez. Que
 ritur vtrū mutatio noceat potestati quomīn^o ha
 beat dictā quartā partē penē pecuniarie. Conclu
 dit qd si huic mutatiōi potestas contradixit qd sibi
 debeatur. non enim potuit hoc statutū mutari in
 eius p̄iudicium. argu. optimū. in. l. in cōcedendo
 ff. de aqua plu. arce. l. ij. C. de seruitu. allegat pro
 casu. d. l. semel cum sua glo. z. l. lutiuz in fi. ff. ad
 municip. Ex hoc infert do. Abb. qd si sunt ali
 qua statuta cōferentia doctoribus legētibz in ci
 uitate qd talia statuta non p̄nt fieri in p̄iudiciū fo
 rensiū doctorū cōductorū tempe quo existebant
 illa statuta z habet satis equitatē. forte eniz pro
 miserūt se cōduci illo salario propter imunitates
 quas statuta locorū deferebāt eis. Si vero priui
 legiū est concessam subdito maxime per viam sta
 tuti z tunc aut habet actū successiū z p̄t reuoca
 ri quo ad futuros actus. z ita loquitur dictū. c. in
 nostra z ibi Inno. qz omne tollitur eo vinculo quo
 ligatur. c. omnis res de reg. iur. Sed si habz actū
 momentaneū ita qd priuilegiū statim suū effectus

sortitus est non puto posse reuocari qz transiuit in
 ius gentiū nisi subsit causa. quia ea que cōpetunt
 etiā de iure gentiū possunt reuocari iuxta not. per
 Inno. in. c. que in ecclesiarū de constitu. z in. l. si.
 C. si contra ius. ¶ Ex p̄dictis habes vnū casum
 in quo lex tolli non potest. z habes aliū quādo est
 canonizata per papā vt saltē in foro ecclesiastico re
 maneat eius effectus. quia censetur lex pape. vt ē
 casus in. c. in primis. ij. q. i. cōiuncta glo. in versi.
 lex. Et de materia an lex abrogata possit allegari
 vide quod habet in probemio huius cōpilatio
 nis. z per Archid. in. c. frequēs de restitu. spolia.
 li. vj. z in. c. auctoritate de concess. preben. li. vj.
 z quod not. Hosti. in summa de immuni. eccle. §.
 inquantū sub. §. sed nec illa imunitas verificu. nec
 credenduz est. z versi. sequen. z ita hic residet do.
 Abb. super hac glo. ¶ Tu vero adde ad sapradī
 eta primo euz dictū est qd licet lex sit correcta tam
 potest allegari illa ratio. quia quo ad ratōez nun
 quā corrigitur voluit glo. in. l. i. C. de lati. libert.
 tolle. z ita dicūt oēs regulariter. ¶ Sed p̄tra hāc
 doctrinā adduco tex. in auten. de nauticis vsuris
 in prin. vbi probatur qd lex p̄cedens in totū est in
 utilis. ergo quo ad dispōem z rōem eius. z addu
 co glo. in cōtrariū. C. d. Iustini. C. compo. in prin.
 in versi. necesse. z per p̄ns falsuz est dicere inquā
 tuz aliqui dicūt qd leges lombardoz p̄nt allegari
 quo ad rōem. z adduco illud quod habetur in. c.
 translato de cōstitū. vbi abolito titulo regis abo
 litur titulus sue legis. Ex quo sequit qd abroga
 ta lege videtur abrogata eius ratio. qz ratio legis
 est anima legis si tollit lex ergo tollit ratio si non
 p̄t allegari lex ergo nec ratio. cum in totū sit inu
 tilis. ergo non est vera cōis doctrina doctorū. Ad
 hoc potest dari hec doctrina videlz qd aut lex cor
 recta reperitur in volumine leguz aut decretalium
 z tunc procedat cōmunis doctrina vt possit alle
 gari quo ad rōem. quia si aliter dicerem^o sequere
 tur qd superfluo fuit apposita in volumine qd non
 est dicenduz in probemio Gregoriano in p̄ta cō
 stitut. C. §. quibus. z ad tex. allegatū in cōtrariuz
 responde qd intelligit inutilis quo ad negotiū pri
 cipale non autē quo ad ratōez. Aut non sunt po
 site in volumine legū aut decretalium z tunc non
 possunt allegari quo ad rōem. quia in totū videt
 esse inutilis. ita procedit contrariū tene mēri. Vi
 de Nicol. de neap. in prelud. feudo. z in. l. i. ff. de
 cōiunge. cum emanc. libe. vide que plene dixi in
 c. i. de constitu. ¶ Adde etiā inquantū dicunt qd
 priuilegiū transiens in quasi cōtractuz cum non
 subdito non potest reuocari. vel cum subdito p̄t
 ex causa reuocari. ¶ Adde quod habetur in. c. i.
 de probatio. vbi est tex. singul. qd princeps obli
 gatur ex suo contractu. ideo dixit Bal. in. c. i. de
 natura feudi qd licet deus subegerit pape canōes
 z imp. ratori leges non tamē sibi subegit obliga
 tiones z cōtractus. ideo obligatur ex suo contra
 ctu vt ibi est casus. z ideo arguit qd impator se
 cit cōmune Papie eomitē in multis castris qd nō
 poterit reuocare. z ideo arguit contra Celestinū
 papaz qui de mane vni cōferebat gratiā z d. sero
 auferrebat z alteri cōferebat. ideo idem Bal. in
 l. princeps. ff. de. ll. allegat ratōez yrgentes quare
 imperator ligetur ex contractu. quia sequeretur

37
q non posset cōtrahere. sequeret enim q cum cō-
tractus sit vltro citroq obligatorius vt. l. cōtra-
ctus de regu. iur. sequitur q si non obligaretur ex
contractu q non posset cōtrahere quod est absur-
dum. qz videret esse deterioris conditōis q infe-
rior quod esse non debet. quia cuz sit omnū pre-
sul videret esse omnū exul. faciat quod pulchre
dixit idē Bal. in cōclusiōibus iuris canōici vbi
dixit q licet princeps sit dñs leguz non tñ est dñs
morū. faciat quod voluit idē Bal. in. l. ij. C. de
seruituti. vbi dixit q licet impator sit liber ab di-
regula iuris positui tñ non est solutus a dictami-
ne ratōis. qz est aīal rōnale politicū. z idem dicas
si priuilegiū vel statutū est remuneratoriū. quare
non pōt reuocari in p̄iudiciū alterius. ita proba-
tur in. l. si pater. §. i. ff. de donat. Idem dic si est
cessam pio loco vt. l. priuilegia. C. de sacros. ec-
cle. vide quod voluit ibi Bar. z voluit do. Abb.
in. c. si. de reb. eccle. non alie. faciat. c. si prop̄ tua
de rescript. li. vj. vbi generalis cōcessio non intel-
ligitur derogare priuilegio cōcesso ad piam cau-
sam. facit. l. libertis. §. postumus. z quod ibi voluit
Bar. ff. de alimen. z ciba. legat. z quod voluit
Jo. an. in addit. Specu. in tit. de censib. §. nunc
dicendus. z in tit. de instru. edit. §. nunc vero ali-
qua. Bal. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. z in. l.
si cum mibi. ff. de dolo. z in. l. non nupte. ff. de se-
nato. z in. l. digna vox. C. de. ll. z in. l. princeps. ff.
d. ll. z in. c. i. de natura feud. z in. c. i. de probatio.
vide que dixi in. d. c. i. de constitu. z adde tex. sin-
gu. in. l. titius. ff. de obseq. qui probat illud singu-
lare dictū Inno. q statutū aut priuilegiū trāsies
in quasi contractū cuz suo subdito pōt ex iusta cā
occurrēte reuocari. qz tex. est formalis pro illo vi-
cto in. d. l. titius. z addo elegantē tex. in. c. penl. d.
cleri. non reside. z in. c. suggestuz de decimis. z fa-
cit. l. ex facto. ff. d. vul. z pup. vide quod not. in. c.
cum oēs z. c. que in ecclesiariū de constitu. z in. c.
dilectus de tempo. ordi. ¶ Ultimo glo. ista collig-
git argumētuz q etiā eccle. pōt inducere legē cuz
pro ipsa facit. sed quaten⁹ est cōtra se recipe non
tenet. z hoc exp̄sse asserēdo tenet hic Inno. facit
c. si quid veri. xxvij. dis. z quod not. in. c. si. de so-
lut. vbi Hosti. pōt aliquas reglas an z quando
constitutio laicorū deat obfuarī in foro ecclesiastico
not. in. c. ecclesia de cōstit. Nec ob. si dicat q ex
quo ecclesia recipit aliquid pro se tñr ēt recipere
contra se. l. si quis testibus. C. de testib. quia fm
Hosti. istud est spēale fauore ecclesie vt in ei⁹ le-
sionē retorqueri non deat. l. quod fauore. C. d. ll.
¶ Vel dic vt not. in. c. fraternitatis de hereti.
¶ Ego adduco qd pulchre voluit Agutō. in. c.
lege. r. dis. vbi dixit q si statutū laicorū dispōit q
quibz de quolibet relicto debet soluere certuz qd
pro fabrica eccle. q licet liget laicos non tñ liga-
ret ecclesias quib⁹ si ligat debeāt soluere pro fa-
brica eccle. nec ligat clericos. z ibi Archid. ponit
dicta Hosti. in. d. c. si. de solut. de quo p do. Do-
mini. viij. dis. c. quo iure. Facit ibi Hosti. diffe-
rentiā inter legē impatoris z statutū z cōsuetudi-
nez laicorū. qz leges impiales inquātuz sunt con-
tra ecclesiā vel cōtradictit canonī eoispo sunt im-
probate si nō reperiūtur approbate a canōe vt in
d. c. si quid veri cū seq. xxxij. dis. z in. c. i. de oper.

40
no. nun. sed si faciunt ad cōmoduz ecclesie eoispo
sunt approbate qz non reperiūtur reprobate vt in
c. si in adiutoriu. r. dis. In cōsuetudinibus vero
laicorū idem dicit quod est dictū de legibus. In
statutis autē z constitutōibus laicorū particulari-
bus siue statuāt in fauore ecclesie siue in odium
censentur reprobata si non reperiūtur approbata
vt in. c. bene quidem. lxxxvij. distinct. z. c. eccle-
sia de constitutio. hoc voluit Hostien. in dicto. c.
fina. z Innoce. hic z Archid. in. c. in synodo. lxxij
dis. z. viij. distin. c. quo iure. s. Bald. in. d. c. lege
decima distine. dicit q inquantū dicunt de cōsue-
tudine est contra dicta vltromontanoz in. l. ij.
C. que sit long. consue. vñ dicit q si consuetudo
afficit personam vel hētus ligat clericum quando
primo erat laicus tēpore quo consuetudo inicit
vinculū. vel quando actiones sunt sibi a laico cō-
cesse. als secus vide Jo. an. in regula scienti de re
iur. li. vi. do. an. in. c. ecclesia de constit. z in. c. q
clerics de foro cōpe. moder. in. l. fi. C. de pac. z f. l.
stipulatio hoc mō de verb. ob. vide dicta in. d. c. ec-
clesia de qstit. Glo. in v. corripere facit tria. p̄so ta-
cite opp. z soluit. fo opp. z non soluit. tertio tacite
opp. z non soluit. fa ibi argumentū p̄ tertia. ibi qñ
qz opponit. primo in eo q tex. dicit ad offm̄ pape
pertinere corripere de quolibet zc. Nam ex hoc
euacuatur foruz secularis cuz punit delicta laico-
rum. z ad hoc deputati sunt iudices seculares z
principes. xxij. q. v. principes seculi. z. c. admini-
stratores. c. debet cuz sy. ¶ Glo. metu contrarij
supplet ad lzam q pōt ecclesia cognoscere saltem
indirecte inducendo ad satisfactōez p̄pellēdo ad
p̄nias q generaliter procedat. ¶ Secūdo oppōit
de. l. hereditas. ff. de petit. heredit. que pōt addu-
ci pro z contra. ibi enī dicit q ad iudicē ecclesia
fficū p̄inet licet nulla actio cōpetat cōpellere he-
redē vt faciat sepulcrū defuncto cōcordat eū tex.
isto inquantū cōpellit laicuz. facit contra qz indi-
recte impedit se de laicis. Sed dic q est cāus spe-
cialis z not. qz actus est pius sicut in alijs pijs ac-
tibus recurritur ad ecclesiā vt not. in. c. cuz effes
z. c. relatū de testame. ¶ Tercio oppo. cōtra text.
qz non semp peccans puniēdus est vt. l. si seruus
§. si oliuaz. ff. ad. l. aquil. vbi colligens oliuā alte-
rius maturā peccat z tñ nō tñr lege aquilia.
Sol. fm docto. non ē simplr verū q remāeat im-
punitus. aut enī colligit oliuas smaturas z tene-
tur ad dānu. l. acquil. vt ibi. aut colligit matu-
ras z tñr restituere oliuas z pdit exp̄sas z labo-
rez que hūit in colligēdo. ¶ Vel alit lex aquilia cō-
petit pro damno dato iō si colligit maturas vbi
damnū dat ex quo eas restituit. sed per hoc nō tol-
litur quin malo aio alia pena teneat z etiā furti-
tractant rē alienā. nā z malū p̄iri d̄z lz inde se
quaf bonū vide tex. cū glo. in. c. relegētes. xxij. q.
ij. Glo. in vñ. d. plano qrit qual erit ille processus
Rūde⁹ dic p̄so q nō in forma iudicij s̄ in modū
dñciatōis. vel alit d plano. i. sine streptu iudici-
oz. Hosti. dicit stādūz p̄ie exp̄oni cōi. hec enī est
dñciatio iudicial in qua procedē. ē de plano s̄
nō ē vitatis exasatio omittenda quasi velit q ex
toto non excludetur forma iudicij. z sic Hosti-
en. sentit hic quod illa denunciatio fuit iudicia-
lis. contra quas opponit ex isto tex. in plib⁹ locis

91
 e maxime in prin. vbi fundat sup auctoritate euā
 gelica z postea subicit q rex anglie erat paratus
 probare q circa hoc processerat fm formam euā
 gelicam. z forti⁹ hoc probat q pp h dicit q cuz sit
 vocatus ad regimen eccle non pōt mandatus di
 uinum non exaudire vt non procedat fm formam
 ipsi⁹ dei z sic aperte inuit q ista denunciatio fuit
 euangelica. s3 contrarium tenent cōmuniter doc.
 hic q imo fuerit iudicialis nec aliter ad tex. respō
 dent. z hanc partem sequitur hic do. Abb. quam
 nititur probare sic inducendo tex. inquantū papa
 hic hanc causam comittit delegatis z per pns se
 quitur q iudicialiter illam comisit. licet enim di
 cat q de plano procedat delegatus non tamē di
 cit q sine figura iudicii. allud enim verbum d pla
 no. non tollit omnem solēnitatem ordinis iudicia
 rij vt voluit glo. in cle. sepe in ver. figura de verb.
 sig. Item fortius inducit istum tex. in eo q man
 dat istis delegatis ut audiant querimoniam regis
 anglie contra regem francozum. Ex quibus ver
 bis apparet q rex anglie simpliciter non fundat se
 sup peccato sed etiam sup interesse proprio. et sic
 non fuit denunciatio euāgelica que solū extēdit se
 ad correctionem peccati. Nam fundat se super ca
 prinata ergo fuit iudicialis inducit etiam manda
 tum factum delegato vt totam terram regis fran
 cie subiciat interdicto. z per pns non stat in meris
 finibus denunciatio euāgelice. q vult q nō parens
 habeat pro ethnico z publicano. Non obstant
 motiua facta supius ex tex. isto qz h allat a ctas
 euangelica ex eo quia iudicialis denunciatio ē in
 ducta ad instar euangelice sicut enim i illa proce
 ditur rōne peccati. ita z i ista h3 finis iudicialis sit
 vt vltra correctionem denunciatio seruetur illesus.
 Cū sicut i illa requirit monitio. z q oñdas. pec
 catum. Ita z in hac denunciatioe iudiciali. vñ papa
 h3 procedit h3 formā euāgelicā. qz ē inducta ad in
 star illi⁹ z h3 quodāmodō oñmodā similitudinē cum
 illa. z hoc videtur tacite. Jo. an. hic sentire i quod
 sua apostilla sup v. fm formā isti⁹. vñ putat Joā.
 an. super glo. sequenti q hec denunciatio iudicial
 est porrigenda in scriptis. z super ea venit lis con
 testanda. z optime probat hoc iste tex. in versicu.
 vtrum iustasit querimonia regis. z hanc partem
 sequitur Bar. i extrauag. ad reprimen. i v. p de
 nūciationē. z ita residet do. abb. h. Tu adde qd
 hosti. h dicit q si opponat d isto v. d plano h3 posi
 to. vs q nihil opabit qz si d3 dari libellus. z lis cō
 testari z ordo iudiciari⁹ obsuari vñ q nihil opabit
 vñ d plano. ipe rñdet q satis opabit qz nō dabū
 tur ita prolixē dilatoēs. nec recipiēt ille subtilitates
 q. recipient si alio mō ageret hec eim qsi oīa ex ar
 bitrio iudic. bōi pēdet. z dōbēt p̄siderat⁹ psonis cāsis
 z t̄pib⁹ expedire. hec sūt vba do. Car. Rega bar.
 i. d. extrauag. sup v. p dñicatōes diē q i hac denū
 ciatione offertur libellus z cōtestatur lis z fertur
 snia in scriptis allegat hosti. z Jo. an. hic z sub
 dit licet hic dicatur q procedatur de plano nō tñ
 declarat ibi bar. quid importet verbum de plano
 hic positū. S3 idē bar. in. d. extrauag. in vbo d pla
 no in prin. dicit q si cā est ponderis grauioris tūc
 regula est q d3 agitari plene z solēnter cā cogni
 ta. vt. l. iudices. C. de iudic. fallit inquit in quibus
 dam que agitant⁹ de plano. z allegat istum tex.

92
 c. olim de accusa. in quibus non intelligitur exclu
 sus ordo iudiciorum. z allegat not. p. Inno. in. d.
 c. cum olim z sic sentit ibi bar. q h3 cā sit grauior⁹
 ponderis vt est in casu huius. c. nihilominus pro
 ceditur de plano. Et subdit ē ibi Bar. q ex di
 uersitate cāz stillus dicit arduus z planus vt ibi
 p eum z sic cōis opi. doc. ē illa q denunciatio eius
 fuerit iudicialis z non euangelica z pro certo t̄ du
 rum calcitrare contra generosum z supbū ingeni
 um hosti. Jo. an. z alioz. Nihilominus mihi vi
 detur q ista denunciatio fuerit euangelica princi
 palr z ante omnia cōsidero duo. q ista causa erat
 ponderis grauioris. z erat ardua vt de se p3 z vo
 luit bar. in loco allegato superius. z sic in se erat
 cā ardua accidētalit̄ habito respectu ad reges tā
 inclitos maxime vt est rex francie. q inter alios re
 ges ē tanq̄ stella matutina vt bal. vtar verbis in
 l. impialem. §. si. de probib. alie. feud. p fede. z eti
 am de inclito rege anglie. vide quod pulchre scrip
 sit Bal. in. c. couenissent de eo q mit. in poss. z tñ
 dicit hic q in re tam ardua respectu sui z respectu
 personarum procedatur de plano. qz ex hoc videt⁹
 non absurdum dicere q fuerit denunciatio euā
 gelica argumento eius quod voluit glo. que repu
 tat sing. z vnica l. l. i. ff. de iudi. que dicit q quale
 sit iudicium colligitur ex processu ergo. Scdo oñ
 do istud subtiliter ad oculum hoc modo. Prefa
 ctio legis declarat mentem legislatoris. l. i. ff. ad
 macedo. z ibi bar. l. regula. §. liceat v. initium con
 stitutionis demonstrat. ff. de iur. z sac. ignor. c. fo
 requis de app. S3 papa in prefatione hui⁹. c. pro
 testat q non intendit iudicare de feudo. sed d pec
 cato z ut rex francie corrigatur a peccato ergo se
 quitur q mens pape est q rex frācie recedat a pec
 cato. Et p consequens tendit ad euitandum peri
 culum anime. s3 euitare periculum animarum ve
 nit fm doctrinam euangelicam quia ut gloriosus
 xp̄us dixit in euangelio se uenisse ad recuperandū
 ones que perierant ergo ista fuit denunciatio euā
 gelica z non iudicialis. Et cum opponit q papa
 mandat delegato vt audiat z cognoscat si queri
 monia regis anglie sit iusta contra regem Fran
 cie quod mandatum videtur concernere ordinem
 iudiciarium. qz ad hoc respondeo q istud venit i
 cidenter z in consequentiam quia non potest rec
 te doceri de peccato nisi discutatur vtrum id qd
 imputatur ad peccatum regis francie sit verum z
 clarum est q non habetur cōsideratio ad id quod
 sit in consequentiam. l. i. §. denunciari. ff. de ven
 tre. inspici. l. in. interdum. §. qui furem. ff. de furt.
 l. iij. §. si dicatur. ff. si reg. cum si. vel potest respon
 deri aliter sic q audiēt vtruz querimonia regis sit
 iusta de plano. z sic fm doctrinam euangelicam.
 Et cum dicebatur q illud verbum de plano non
 excludit omnem ordinem iudiciarium vt in. d. cle.
 sepe. in v. figura. Ego respondeo sic vs debere at
 tendi super qua materia verbum de plano exprī
 matur quia si exprīmatur super causa que regula
 riter est ordinaria procedat istud contrarium. vt
 non remoueat omnem ordinem iudiciarium.
 Sed si exprīmatur super materia que non requi
 rit ordinem iudiciarium vt est materia peccati
 in denunciatione euangelica. Tunc videtur ex
 cludere omnem ordinem iudiciarium. Et pro

est fit h̄ mentio z alia iur̄ de hoc loquētia referūt
 se ad id quod hic dicit. s̄ ut habeat̄ noticia eorū
 que hic scribunt̄. z alibi sequimur quatuor sp̄s p̄
 missas. z h̄ multa scribant̄ hic vt dicit do. car. z in
 c. romana. §. sane de cens. lib. vi. p̄ Inno. z hosti. z
 spec. in ti. de denūc. §. ij. v. vt aut̄ z p̄ garham l. c.
 religionū de relig. do. li. vi. arch. ij. q. i. c. si pecca-
 uerit vbi ponit vii. q̄es. quas posuit beatus tho-
 mas 2a 2e. q. xxxiii. articulo. i. z. vij. z p̄ bar. in ex-
 traug. ad reprimen. i. v. p̄ denūciationē. tñ hec
 materia raro praticat̄ cōiter enī denūciantes no-
 lunt instare s̄ ordinarij procedunt p̄ inquisitionem
 de qua in. c. qualiter el. ij. de accus. ¶ Dicit tñ h̄
 do. car. q̄ dicta vocabula sunt magistralia suēta
 a glosatoribus z doctoribus. nam specificē nō ha-
 bemus in testibus iur̄ dictas distinctiones denū-
 ciationis. dicit tñ q̄ p̄nt tollerari q̄ iuducta auēta
 te euangelij. s̄ iudicialis d̄ q̄ de ea tractat̄ i iudi-
 cio canonica d̄ q̄ a canonibus inuenta. regularis
 d̄ q̄ a statutis regularitū z religiosarū p̄sonarū suē-
 ta z p̄ 2̄ns stat do. car. in hac conclusione vnicam
 fore denūciationē z eū eo transit hic do. me. io.
 de imo. simpliciter eum referens. ¶ S̄ tu pondera.
 q̄ ius civile vtiq̄ isto v̄. denūciatōib⁹ in plurali vt
 in. l. emilius largianus in v̄. denūciatōibus. ff. d̄
 minor. z in. l. cum v̄o. §. subuentū. ff. de fidei cō. li-
 ber. z h̄ tex. non loquat̄ ibi denūciatōibus de q̄-
 bus h̄. Nihilominus vtitur in plurali illo v̄bo de
 nūciationib⁹ tex. tñ in. d. extraug. ad reprimen. i.
 v. p̄ denūciationes loq̄ in singulari numero. mi-
 bi v̄ dicendū q̄ huiusmodi denūciatōes habue-
 runt ortum generalit̄ a iure canonico s̄ sp̄aliter a
 glosatorib⁹ z doctorib⁹. Et ad hoc adduco h̄cā
 de accusat. inquisitōibus z denūciationib⁹. Ecce
 qualiter denūciatōes generaliter sunt plures s̄
 glosatores z doctores diuiserunt eas s̄m proprie-
 tates earū vt dixit p̄hoz p̄nceps Aristotiles l. iiii.
 methaphisice nomia inquit z cognōia iponuntur
 rebus s̄m proprietates earū. z id denūciationum
 alia d̄ euāgelica Alia iudicialis etē. Et ex hoc
 saluari pōt cōis op̄io. Accedo nunc ad enucleādū
 primaz sp̄m q̄ dicitur euāgelica. Et quero vnde
 procedat hec denūciatio euāgelica an ab actu
 iusticie an ab actu caritat̄ de quo p̄ archi. i. d. c. si
 peccauerit. ii. q. i. vbi concludit q̄ quatenus ordi-
 nat̄ ad tollendū peccatū procedit ab actu caritat̄
 S̄ quatenus ordinat̄ ad instruedū alios p̄ exem-
 plū procedit ab actu iusticie. xi. q. ii. c. precipue. z
 eum hoc transeunt doc. hic. ¶ Tu pōdera q̄ x̄ps
 in euangelio mathei. ii. c. dixit decet p̄us hominē
 iusticiā adimplet̄ ergo quicqd̄ x̄ps fecit z dixit ad
 implendam iusticiā fecit z dixit. Quz ergo dixerit
 si peccauerit frater tuus. vade z corripe eum dixit
 ad actum iusticie. z p̄ 2̄ns simpliciter z indistincte
 hec denūciatio procedit ab actu iusticie. S̄ i cō-
 trarium facit q̄ imo x̄ps introduxit istam denū-
 ciationē motus caritate ad euitādū interitū aīe lz
 in 2̄ntia ordinat̄ ad arcēdū alios a peccato p̄ exem-
 plum z ad deiciendū ipsum peccatorē 2̄tēntem
 z p̄ 2̄ns v̄ q̄ ab actu caritatis processerit. z i 2̄nti-
 am ab actu iusticie. denūciatio aut̄ fit ab eo qd̄ est
 p̄cipale z nō ab eo quod incidēs z 2̄ns. l. i. §. de-
 nūciari. ff. de ven. inspici. z. l. interdū. §. qui fures
 ff. de furtis. z ad. e. precipue. xi. q. iii. r̄lde q̄ loq̄

in prelat̄ z ista tene menti. ¶ Secdo querit̄ veruz
 qlibet teneat̄ ad hanc denūciationē faciendā ex
 precepto. an ex consilio tñ Inno. z Jo. an. dñt̄ pre-
 latum teneri ex precepto qd̄ probant q̄ verba euā-
 gelij sunt impatiua ut p̄ dū dicit vade. z corrige
 ergo obligat sicut preceptū. S̄ i nō p̄lato dñt̄ q̄
 est consilij z ad hanc non tenent̄ sicut ad alia opa
 pia. S̄ excellētissimus doctor Jo. de lig. h̄ distin-
 guit q̄ aut loquimur in denūciatōe fienda circa
 crimen commissuz. z non ē preceptū. Aut loquimur
 in denūciatōe fienda circa crimen committēdū et
 ē precepti. z ē rō q̄ circa commissum fit denūciatio
 pp̄ p̄niam quā imponere nō pōt p̄riuat⁹ hō nec ad
 ipsam p̄pellere. S̄ circa committēdū non fiet dñū-
 ciatio ad committēdū penā cū delictū nō sit adhuc
 commissum. sed tēdat ne peccet q̄ pōt qlibz p̄riuat⁹
 prohibere si enim tenet̄ qlibz propulsare iniurias
 fiendā p̄orso vt not. i. c. quāte de sen. exc. z i. c. di-
 lecto eo. ti. li. vi. z i. l. i. c. vñ vi. l. vt vi. ff. d̄ iusti. z iu-
 re multo maḡ tenet̄ propulsare p̄iculū ante. do.
 Car. dicit q̄ h̄ hec distinctio sit equa tñ quo ad fo-
 rum p̄niale subest eadem rō ut peccator corrigat̄
 id s̄m cum satis pōt teneri indistincte s̄m dictum.
 S̄ archi. in. d. c. si peccauerit. ii. q. i. latius p̄e ce-
 teris attingit istum passum z simplr̄ cōcludit q̄ est
 precepti maxime pp̄ illā auētatē augustini de v̄bis
 dominicis loquentis si neglexeris corrigere peior
 eo qui delinquit factus es error enim cui nō resi-
 stit̄ approbat̄. lxxxiii. di. error dicit tñ q̄ h̄ sit pre-
 cepti non tam semp̄ ē peccatū si obmittat̄. Nā que-
 dam sunt precepta negatiua z ista obligant semp̄
 .i. omni tpe q̄ prohibet act⁹ peccatorū. qui of tēpe
 sunt mali de iur. iur. c. z si x̄ps. Quedam sunt pre-
 cepta affirmatiua z hec inducūt act⁹ virtutū non
 quolibz tēpoze de necessitate fieri debēt. sed debi-
 tis tēporib⁹ seruat̄is circūstantijs debitis ad hoc
 facit q̄ not. in. c. nūq̄ de 2̄secrat. di. ultima. Nec
 hoc preceptū de monitōe fienda obligat nisi serua-
 tis circūstantijs debitis q̄ semp̄ debent interueni-
 re ad hoc vt actus sit virtuosus vñ post multa cō-
 cludit q̄ h̄ monitio potest obmitti quāq̄ meritorie
 quādoq̄ cū peccato mortali. quādoq̄ cū pecca-
 to veniali. meritorie omittit̄. quādoq̄ desistit a
 denūciando q̄ timef̄ ne denūciatus fiat dete-
 rior allegat aug. de ciui. dei in prin. Adduci pōt in
 simili ratio q̄ fuit beati thome adducta p̄ io. an. in
 c. i. d̄ sen. exc. li. vi. vbi uoluit q̄ iudex non d̄ ex
 cōdicare illū q̄ p̄ excōdicationē efficietur peior. s̄ cū
 peccato mortali obmittitur quando obmittēt̄ pro-
 habiliter p̄sumit q̄ peccatū corriget̄ ad eius mo-
 nitionem. z tamen propter timorem z trepidatio-
 nem obmittit̄ allegat quinquagesima di. c. si quis
 diaconus. xl. di. c. si papa s̄ cū veniali peccato ob-
 mittitur quando efficitur tardior ad corrigenduz
 propter timorem vel trepidationem non tamen co-
 mitteretur si constaret ei q̄ non corrigeref̄ ex de-
 nūciatione sua. z hoc modo viri sancti s̄m eum
 nunquam obmittunt corrigere delinquentes. sc̄da
 q̄one. vij. c. plerique z ista procedunt in omni pre-
 lato sed i p̄lato dicit esse peccatum si obmittit̄ cor-
 rigere ubi potest sine scandalo domi. An. est me-
 rus relator Archidiacono. in hoc passu. Sed colle-
 cta facit illam distinctionē an delictum sit comif-
 sam an committēdum vt in primo casu spectet ad p̄

latum ad quem spectat correctio peccatorum. fo
casu spectat ad quolibz xpianum z dicit do. abb.
q illam distinctionem quam fecit hic Jo. de lig.
accepit a dicto collectarij z post positis opinionibz
dicit collectarij q quo ad prelatuz e precep
ti sz quo ad alios consili sicut hic voluit Inno.
¶ S3 do. abb. credit indistincte hanc denunciatio
ne fore in precepto. nec e excusandus aliquis dice
do q credebat p monitione peccatozem effici peio
rem Nam ista denunciatio fit pp duo vs vt iste pec
cator corrigat a peccato z vt ceteri metum habeat
xlv. di. sz illud ibi peccant e coram omnibus argue
ut ceteri metum habeat z iuxta illud facte sunt le
ges vt humana coherceat audacia .iij. di. c. fac
te sunt. Itē dominus in euāgelio voluit q si nō au
dierit z ecclesie non obtempauerit habeat pro et
hnico z publicano z nō habuit respectum q effice
ret peior faciat etiam qz minus bonum sequit ex
monitione vnus pp bonum exemplum aliorum q
dānum sequēs si iste efficiatur peior. xxiiij. q. iij.
c. e iniusta maxime prope sinein vbi dicit e vni in
dulget indigno ad contagium prouocat zc. z ali
bi dicit non est misericordia parcere vni z omnes
ad discrimen adducere. z iō concludit do. abb. q
cum verba euangeliij clara z generalia sint et si cō
staret q quis efficeretur deterior non cessat effec
tus denunciationis . qz saltem pp suam verecun
diam alij arcenē a similibz. z sic subest aliis effe
ctus denunciationis z p pns semp remanet sub p
cepto Et p hanc rōne e idē circa peccatū qmissum
vt subiciat pnic. qz non penitendo remanet in pec
cato . c. testimonium de testibz z alij efficienē au
dariores ad peccatum comittendum. Nec obstat
q priuatus nō pōt imponere pniāz. qz fatetur do.
Abb. sz d3 instare q ille agat pniāz. vel p supio
rē cōpellat agef. c. i. de spons. S3 circa comitten
ipse non propibet directe sz indirecte denuncian
do ecclesie. Ita z circa cōmissū vt idueat ad pniāz
z euitet malum exemplum in posteros. xi. q. iij. c. p
cipue. Adducit et illā auctatē aug. si neglexeris cō
riget peior illo fact⁹ es. dicit et qz vba sunt impa
tina z materia subiecta nō suadet oppositū ar. cle.
xxiii. de paradiso. s. nos itaqz de vb. sig. z necessi
tāt talia vba. c. q. precipit. xliij. q. i. mouet et q ad
elemosinam corporalem qz tenet qū lininet mors
corporalis nisi subueniat. ut in. c. pasce fame mo
rientē. lxxxi. di. ergo fortius tenet ad elemosinam
spūales quando ea cessante proximus incurrit pp
peccatum mortale mortem ppetuam. Item nō ob
uiando morti corporali cum possit peccat z vř oc
cidere xxxiii. di. c. i. tum qz obmittēs hanc denun
ciationē vř non amare proximum. z sic non h3 ca
ritatē de penitē. di. ii. proximos. Ita bellissime ge
nit hic do. abb. Tu adde q illa distinctio q p doc.
hic attribuit. Jo. de lig. z collectario fuit glo. i. d.
c. si peccauerit. ij. q. i. z admiror vehementer quō
in hoc defecerit generosus ingenij doctor. z faci
at q voluit hic Inno. z pro certo i se e distinctio
digna z ego afferam quedā auditu z recitatione
dignissima. z adduco simile quod habet. in. l. nul
lus. C. de sum. tri. z si. ca. vbi ante maleficiū co
missum e obuiādum ne comittat sed post factum
maleficiū e puniendū faciat qd voluit ibi bal. z
ideo bal. in Reica. s. de treug. z pa. dicit q an fac

tum iudex debz studere paci sz post factū malefi
ciū d3 punire ad hoc allegat goffre. z faciat qd vo
luit idem bal. in. l. i. s. quies. ff. d. off. prefec. vrb. fa
ciat qd voluit ¶ Det. de ancha. in. c. tertio loco de
presump. vbi dicit q ad dirimendū matrimonij
contrahendū sufficit probare affinitatē presump
tiue. Secus si matrimonium e iam contractū alle
gat Jo. an. in. c. preterea. f. de testi. faciat qd volu
it Jo. an. in. c. ex parte. A. de resti. vbi dicit q qui
libet de populo potest excipere p̄ promouedum ad
ecclesiam secus si e iam promotus faciat sing. di
ctus Inno. in. c. i. de postul. prela. vbi dicit q quā
do delictum est cōmittendū pōt iudex procedere
z inquirere nulla precedente infamia. z recipe te
stes sine iuramēto Secus qñ delictū est iam qmiss
sum faciat sing. dictus Boss. relatum p do. Abb.
in. c. cum tua de sponsal. vbi dicit q quando deli
ctum e cōmittendum infamis pōt denunciare fa
ciat glo. fin. in. c. hoc videt. xxi. q. v. que dicit q
excusatur si quis est facilis ad credendū i delicto
cōmittēdo secus in iam qmissū. faciat glo. peregrī
na in. c. ii. de hereti. q̄ nult q quo ad delictū com
mittēdū inferior admittit ad corrigēdū supiozem
Secus in delicto qmissū. z iō e q̄ asina balasā eun
tis ad maledicēdū populū reprehēdit ipsuz balasā
faciat et glo. sing. in. c. nerni. xxi. di. q̄ vult q deli
ctum comittēdū lz iurauerim tenere secretū. nihil
omnino possuz reuellare nō obstāte iuramēto. Se
cus si esset commissum. faciat sing. dictū Inno. i. c.
omnis vtriusqz secus d̄ peni. z re. vbi dicit q pec
catum comittēdū dictū secreta in confessione pōt
reuellari qd̄ intellige in genere vt e glo. sing. l. d. c.
nerni. secus si e iā commissum. facit qd̄ hf i. c. tuas
d̄ vsur. z in. c. ex litteris d̄ spons. z in. c. i. d̄ iur. iur.
z p ista corroborata e distinctio tātoz patz. z pōd
ra qz iudicio meo d̄fecit illustre igeniū tātoz doc
toz. qz vba p̄ssimi saluatoris nři vt hf mathei. x
viii. c. sūt pcepta i peccato iā pfecte p̄pleto z nō s̄
pcepta i delicto qmittēdo dixit enī si ff tu⁹ pecca
uerit z sic loq̄ i delicto iā q̄sumato iuxta illō qd̄ hf
i. d. ois i. v. q cedē fecerit. iij. di. z p p̄ss auctas enā
gelica posito q esset pceptina p̄cepit i delicto cō
missū z nō i delicto comittēdo. nā ad illū casū adap
tat dispō. euāgelij ad quā adaptant vba ipsi⁹ euā
gelit. in. l. iiii. s. toties. ff. d̄ dā. ifec. l. i. s. loq̄. ff. de
magra. que. c. idēnitatibz. s. sz cū eas d̄ elec. li. vi.
sz vba euāgelij nō adaptat ad peccatū comittēdū
ergo ei⁹ dispō nō adaptabit ad illō z p p̄ss diste
ctio glo. z doc. nō p̄gruit lfe euāgelice. ¶ P̄dēra
et qz i q̄rū doctores oēs volūt q illa auctas nō so
lū p̄phēdat p̄natos. sz et p̄phēdat p̄latos ipos. qz
si subtilit pōderef nō patit hāc āpliatōez. Nā dic
si peccauerit frat tu⁹ q̄ vba nō adaptant ad supio
res st. n. cpi z similes sāctissimi xpi legati. z colūne
eccle vt i cle. si qz suadēte d̄ pe. st. n. reges. xii. q. i.
c. duo s̄ ḡnā s̄ et dii. c. cū ex i iūcto d̄ bere. c. sacer
dotibz. xi. q. i. z hoc appet fortit⁹ qz postea d̄ i ea q
si nō audierit dic eccle qz stelligit. i. p̄latz eccle qz ec
clesia e corp⁹ salatū. l. metū. s. asanertēdū. ff. q me.
cā. z q nō referat ad p̄latū d̄mōstro z alit̄ ibi dicit
q̄ secreta monēd⁹ e peccator. sz ad p̄latū spectat ar
guere peccatorē corā oibz. xlv. di. c. sz illō ibi pec
cātē corā oibz argue z iō gloriofus apostolus palā
ad faciē rēphēdit petz. z iō ex q̄litate vboz p̄phē

dimus cui dirigant ar. l. si quis filio exheredato ff. de iust. testa. z. l. plenum. §. equitij. ff. de usu. z. babi. s3 reprehendere secreta non spectat ad prelatum ergo sequitur qd est intelligenda de priuatis hominib3. S3 stat difficultas si sit precepti an consilij z posito vt verba sonant qd referrant ad priuatos. mibi videt qd sit consilij z non precepti. qd demonstro hoc modo dominica veritas disposuit sic ad lucrandum animam pctōris dū dixit lucratus es animā ffis. si esset precepti sequeret qd intēderet ad dispendium z interitum anime. qz si priuatus non corripere fratrem peccantem ipse peccaret mortaliter z p qñs auctas dñica que emanauit ad lucrandū animā proximi emanasset ad perimendum z in laqueadum animam eius qui nō peccat z p qñs ē consilij z non precepti. quod demonstro ad oculū. Nam. xvij. c. mathei dicit si manus tua vel pes tuus scandalizat te abscede eum z proice illum a te bonum est tibi ad uitam ingredi zc. z si oculus tuus scandalizat te erue eum z proice a te bonum est tibi zc. que verba sunt consilij z nō precepti vt apparet. quia dicit bonum. sed non dicit necessarium z postea immediate sequunt illa verba si peccauerit frater tuus clausula enim in prin. apposita refertur ad sequentia vt not. in. c. ij. requiris z in. c. inquisitioni tue de app. z in. l. i. c. de lib. preter. z in. l. talis scriptura de leg. §. c. uis si. Et ex hoc tollit illud quod dicebat do. abb. qd vba erāt spatiosa qz l3 sunt impatiua tamē materia est consilij. vt apparet in vñ. bonum est. z si diceremus qd quo ad priuatos sit consilij. z quo ad prelatos sit precepti sequeretur vnum absurdum qd eadem vba simpliciter prolata operarent consilium z preceptum quod esse non debz ar. l. si legatarius. ff. de leg. ij. z in. l. in testō. C. de testa. mili. z. l. iam hoc iur. ff. de vulg. z pup. **N**ihilominus mibi vñ dīcendū qd illa auctoritas euangelij comprehendat priuatos z prelatos ad quod probandum. Adduco quod habetur in eodem. c. xvij. in vñ. tunc accedens petrus ad eum dixit domine quoties peccabit in me frater meus dimittam ei vsq3 septies **E**cce nunc qualiter ex respōsione petri vba euangelij directa fuerunt prelati. z id quo ad prelatos sunt precepti z quo ad priuatos hōes sunt cōsiliij z non ē hereticum in iure dicere qd vnum z idē verbum relatum ad diuersa obiecta ē in eadem oratione determinet illa obiecta diuersimode s3 naturam z proprietates vnus cuiusq3. z ad hoc adduco tex. bellissimos quos doctores in locis suis dicunt esse singulares vs in. c. olim ex lris z ibi. do. card. sup de hēpt3 z in. c. ab excoicatio. z ibi p eundem co. ti. z in. c. cum dilectus de cōsue. z ibi p eundem z ē p do. abb. z. c. auditis coniuncta glo. de ellec. z. c. cum ad sedem de resti. spo. **E**t pondera qz forte non esset apponere os supra celum dicere qd clemētissim3 Iesus nō intellexit nisi de prelati. z non intellexit de priuatis hōibus ex eo. qz illa verba vident fuisse directa petro qui fuit caput z princeps apostolorum. qd apparet ex rñsione sua. dū dixit quotiens peccabit frater meus dimittas z in qñtiam fuerunt directa ceteris apostolis. z p qñs auctas euangelij loq3 de prelati. z non priuatis hōibus frustratoria ergo erit qd doctorum quo ad priuatos. S3 vnum obstat huic mee con-

elusioni. qz papa hic intellexit z interpretat3 ē illā auctatem hñe locū ē in priuatis qz dicit qd rex anglie. vsus est monitione euāgelica ptra regē francie z p qñs vñ standū interpretationi papali p. c. litteras de resti. spo. c. p venerabilē qui fil. sint legit. c. raynntius. z. c. rainaldus de testa. c. sup lris d i e script3. z p qñs illa auctas militat quo ad prelatos z quo ad priuatos. z l3 illa vba videant directā petro z apostolis a xpō glorioso non tñ fuerunt directa eis vt maioribus z superioribus. qz xpūs omnes habuit eos pares. l3 petrus rōne administrationis fuerit princeps aliorum faciat quod hñ in euangelio luce reges gentium dñantur eoz z q habēt pñtē super eos beatifici uocant vos aut non sic z hinc ē qd petrus non rñdet vt superior in quantum dixit si peccauerit in me frater meus. l3 quo ad remittendum rñderit ut superior. z p qñs videt equoz conclusio tenere quo ad priuatos sit consilij. s3 quo ad prelatos sit precepti. **N**ec obstat dicta do. abb. dum dicit si nō correxerit peior eo factus ē. qz procedit quo ad prelatos ad quos spectat correctio. **N**ec ē verisimile qd xpūs velit illa qre animam priuatoz ad peccatū mortale si nō corrigant fratres peccantes. **N**ec ob. cū arguit de e. pascere fame morientem. qz illud. c. fundatū ē sup eo qd non pōt hñe se nisi ad malum. **N**am si uideo fratrem meū mori fame. z possum eum pascere. et non pascō tunc ego uideoz eum necare iputaf enī ad quandam in humanitatē z ad homicidiū. sed non est sic in corrigente qz si nō corrigo fratres peccantē nō seq3 qd ego occido animam eius qz posito qd moneres **N**ihilominus efficeretur peior z sic cum casus sint sepatis z diuersi cessabit argumentatio. de vno ad alter. l. si maritus. C. de dona. inter ui. z vr. l. papinianus exuli. ff. de minor. sepabiliū enim separabiles sunt cāe. l. in agris. ff. de acquir. re. do. l. age. cū gemiuiano. C. de transac. et ista tene menti. **F**ateoz tamen tenendū ē illd qd tenet sacrosancta ro. ecc. cui me subicio. **S**3 vltterius dubitat3 posito qd hec denunciatio sit precepti vtz subditus teneat sub hoc precepto prelatum suum corrigere vñ qd nō exodi. xxix. c. z ar. c. nullā xvij. q. ii. z dixit gloriosus apostolus seniore ne l crepaueris. ii. q. i. paulus. z dicebat beatus grego. sanctorū uitam nullus corrigere psumat. nisi qd de se meliora sentit. s3 qd non d3 sentire meliora d se qd de suo prelato ar. i. q. i. c. villimus. S3 archi. in. d. c. peccauerit. ii. q. i. dicit qd inquātū est actus iusticie non pertinet ad subditos corrigere prelatos. c. inferior. xxi. di. z. c. cū inferior d maio. z ob. z **I**sayas propheta. xl. c. dixit non ne preliabitur securis cōtra dñm secantē s3 inquātū ē actus caritatis bene potest subditus corrigere suū prelatum nō tñ cū presumptione. vel proteruita per id quod dixit apostolus. Seniore non screpaueris s3 obsecra vt pñem ut in. d. c. paulus. ii. q. vii. z id asina reprehendit balaā. ii. q. vii. §. itē cū balaā **N**ō ob. ar. factus in **I**rū qz tñc prelat3 inordinate tangit cū irreuerentobiurgat etenim ei detrahif sicut fecit cain ergo partes. ii. q. vii. cain. z eodem modo rñdet ad aliud ar. **S**ed ad tertiu dicit egregie qd presumere simpliciter se esse meliores prelato suo est presumptionis fm Archi. quia nullus in hac vita est qui non habeat aliquem defectum. **E**t

aliquod bonū d̄ peni. di. iij. Quid ergo z d̄. ii. si cū
z faciat illud psalmiste omnis homo mendax z ali
bi dixit non est qui faciat bonū et ceter. z faciat il
lud q̄ voluit boetius in. c. significantib⁹ de libell.
obla. vbi dixit q̄ etiam iurilator in edendis legi
bus non est ex toto perfectus. Nā deus fecit nos
z miseratur nostri. si peccauerim⁹. Nec tñ q̄ prela
tum suū monet semper pp̄ hoc existimat se maio
rem vel meliorē. s̄ ei auxiliū imp̄tatur ar. ij. q. vij
c. admonendi. z. c. sancta. quidem rusticitas. z ad
ducit do. abb. glo. in. c. nolite. xxi. dist. que querit
an liceat subditis reprehendere prelatos z soluē
do questionē dicit q̄ triplex est rephēn⁹ impiosa
que fit imperio z p̄tate. z hec d̄tata maioribus
concedit. Alia ē socialis que minoribus licita est.
Tertia ē temeraria que infamandi cā fit z hec nul
li concedit z ita residet do. abb. Tu pondera qz
non mētor recte in hac questione caderet h̄ distin
ctio glo. in. d. c. si peccauerit. ij. q. i. quas sibi attri
buerunt Jo. de ligna. z collect. vtrum peccatum
esset cōmissum an cōmittēdum primo casu nō pos
sit inferior corrigere suum superiorem. qz peccatū
factum z consumatum generat mortem. z requi
rit penam. vt dicit Bal. in. l. nullus. C. d̄ sum. tri.
z in l. ca. de treu. z pa. z in. l. i. s̄. quies. ff. de off. p̄
fec. vrb. Et iam auctoritas euangelij loquit̄ i de
licto completo. z consumato. Vbi dixit si peccau
erit frater tuus z per q̄ns non p̄t cadere in subdi
tum respectu sui superioris. Aut delictum ē cōmit
tēdum. z tunc secus vt possit inferior monere z cor
ripere suum prelatum. z ad hoc adduci possunt il
la pulebra que superius adduxi. z adduco in indi
uiduo glo. in. c. ii. de here. que noluit q̄ in delicto
mittēdo possit inferior corrigere supiorem suum.
z faciat illud quod habet. ij. q. vii. s̄. item Bala
am. ut asina reprehendit prophetam euntem ad
maledicēdum populum. z sic peccatum erat comit
tēdum z p̄sequens probatur ibi q̄ in delicto cō
mittēdo. potest quilibz etiam corrigere superiores
oculte tamen. c. cum ex i mēte de heret. z adduci
posset illud quod habetur in euangelio cum chri
stus diceret discipulis suis q̄ fili⁹ hominis tra
detur ad illudendum flagellandum z crucifigen
dū Petrus fuit ausus reprehendere Christum
secrete tamen q̄ ita non diceret ad quem x̄ps
r̄s̄idit abi retro satana non sentis ea que sunt dei.
s̄ ea que sūt hominis faciat. xxiij. q. iij. c. ipsa pie
tas. xxiij. q. v. c. hoc videtur. xxiij. di. c. diaconi d̄ co
gnatio sp̄iali. c. rns. ii. q. vij. c. quapp ita mihi v̄
tenēdum in hac dubitatiōe. s̄ dubitat vtrum cri
men pape possit denunciari fm̄ regulam euangeli
cam si peccauerit in te frater tuus. v̄ q̄ sic sicut vi
etum ē d̄ crimine cuiuslibz prelati qz illa auctas i
telligit d̄ quolibz Christiano q̄ p̄tinet appellatiōe
fratris. xi. q. iij. c. ad mēsam etiam si sit rex ut hic.
S̄ glo. in. c. si papa. xl. di. dic̄ q̄ papa non p̄t de
nunciari nisi sit tale crimen q̄ de eo posset accusa
ri quia alias esset inutilis talis denunciatio cum
non posset papa postea denunciari sup̄tori qui nō
ē. c. l. de elec. credit do. abb. q̄ h̄ d̄n̄ciatio d̄eat
fieri ēt pro crimine pro quo accusari non p̄t z d̄z
fieri in secreto z in p̄ntia aliquorum testium licet
postea non possit fieri denunciatio sup̄tori qz per
hanc monitiōē saltem papa ipse corrigez z sic lu

cratus eris animam eius z mouet ad sic dicēdum
per cle. ij. s̄. notarijs de hereti. vbi notarij z officia
les monent z corripunt inquisitores hereticorum
in secreto quando in eorum officio excedunt l̄ il
lorum excessus per testes probari non possint. ego
miroz q̄ do. Abb. velit equiperare inquisitores su
p̄mo principi. mouet etiam ex eo quia paulus re
prehendit petz. ij. q. vii. c. paulus z maxie hoc pro
cedit fm̄ eum tenendo q̄ hec denunciatio habeat
locū pro peccato ofo occulto. z ita hic residet.
Tu pondera quia ipse vult equiperare paulū
p̄uato homini. Nam paulus fuit apostolus z re
prehendebat Petrum in his que tangebant fidē
Christi quia inducebat christianos iudicare. z
sic non stringunt nec pangunt tela do. abb. Adibi
videt̄ q̄ papa possit moneri. z demonstro ad occu
lum hoc modo Angeli ligant euangelio ergo eod
modo p̄p̄ ligabitur euangelio assumptus probo ex
dicto apostoli gloriosi ad galathas. c. i. vbi dixit
l̄ nos aut Angelos de celo euangelizare nobis alr̄
q̄ euangelizauimus nobis anatHEMA sit. xi. q. iij.
c. is qui p̄est et. xxiij. q. iij. c. cum ergo iuncto eo
quod dicitur apud psalmistā. Adiuuisti eu3 paulo
min⁹ ab angelis. modo si angeli. qui sunt i celoyt
de gabrielle archangelo dixerim q̄ luce. c. i. dixit
Ego sum gabriel qui asto ante deum sunt subiec
ti euangelio. z dict̄ euangelij ergo fortius papa
erit subiectus euangelio. z p̄ q̄ns habebit in eum
locum auctoritas euangelica cum ergo in euange
lio dicitur corripe eum ergo illud cadit in papam
peccatorem. fo adduco quod habetur actuum. xi.
c. cum petrus intrasset ad cornelium. 2 questi sūt
fratres qui erant in iudea z reprehenderunt petrū
q̄ ad gentiles diuertisset ergo multo fortius liga
bitur papa euangelio si petrus qui fuit cephas z
successor Christi ligatur. Tertio faciat fm̄ doctri
nam euangelicam. omnes sumus pares. z ideo pe.
Mathei. xviii. c. dixit. si peccauerit i me frater me
us z x̄ps in sua passiōe dixit qui maior est i vobis
fiat sicut minor. z z p̄ q̄ns non attendet dignitas
pontificalis. Quarto faciat fm̄ doctrinam euangeli
cam ita iudicabis magnum sicut paruum. qa
apud deum non est acceptio personarū. ut h̄ ergo
papa poterit denunciari. Quinto si de quo minus
videt̄ inesse z inest ergo z de quo magz aut. multo
magis. C. de sac. sanc. ecc. cum si. Sed minus ui
detur inesse q̄ papa alliget dispositione. c. omnis
vtriusqz sexus de peni. z re. vt uoluit do. an. m. c.
i. de constit. vbi uide que ego dixi ergo fortius li
gabitur lege euangelij. Sexto faciat quod scrip
sit apostolus ad thimothēum. iij. c. oportet inquit
episcopum esse irrephēnsibilem sobrium pruden
tem ornatum pudicum hospitalem zc. z sic debet
esse immunis a crimine. z glo. ibi dicit episcopos
inuolutos criminibus esse deponendos z non tol
lerandos ergo fortius illud erit suandum in papa
vt sit irrephēnsibilis zc. Septimo faciat glo. que
reputatur sing. ii. q. iij. c. p̄sul que dicit q̄ duo
testes conuincunt papam de crimine. qz sine com
paratione aliorum creatus est ideo sine spe venie
condemmandus est vt diabolus de peni. di. ii. prin
cipius. Octauo adduco illud quod uoluit ho
sti. z Jo. an. in. c. proposuit de concess. preben. vbi
dicunt q̄ papa in tantum habet potestates sui pro

53

facto et dicto ipsius ut non possit ab alio accusari vel condemnari nisi de crimine heresis. c. si papa. xl. distin. potest tamen si tacet in peccato admoneri iuxta regulam euangelicam. si peccauerit in te frater tuus tam publice quam occulte. quia iuxta qualitates peccati sui. quia non est exemptus a regula euangelica. non tamen alteri parti illius regule subijcitur in qua dicitur si non audierit dic ecclesie quia excepta causa heresis non potest iudicari. et per consequens tenet quod talis monitio et occulte et palam habet locum in papa. et forte non esset apponere os supra celum quod imo subijciatur alteri parti contra hostem. et Jo. an. quos percussio est eorum ligone. quare ipsi fatentur quod subijcitur euangelio. sicut ergo subijcitur vni parti ita et alteri. quia vna et eadem res non debet diuerso iure censi. l. est qui edes. ff. de usu capio. et faciat contra eos. quia si papa occulte vel publice monitus secundum qualitatem delicti non corrigitur non peccatum pape incorrigibile videtur fieri notorium et scandalosum. quo casu haberet locum quod voluit glo. in dicto. c. si papa. et cum Hosti. et Jo. an. dicunt quod non habet superiorem. Ego respondeo quod illa pars euangelij dum dicit dic ecclesie debet intelligi secundum qualitatem persone. unde capietur pro consilio vniuersali respectu pape. quo casu orbis maior est vrbe. c. legimus. xxiij. distin. Non faciat quod dicitur in passione dominica. ego in medio vestrum sum sicut qui ministrat. et sic Christus ut daret exemplum successoribus in papatu. quia quicquid ipse fecit ad instructionem nostram fecit. c. significasti de electio. Jeronimus in prologo biblie et sic fecit se equalis alijs. ergo papa subijcitur euangelio sicut alij priuati homines. et maxime procedunt ista quoniam delictum esset committendum. quia posset moneri a quolibet minimo christiano papa. Nam et Balaam dei propheta acceptissimus nutu dei fuit reprehensus ab asina pro delicto committendo. ergo multo fortius posset moneri papa a quolibet christiano et maxime si esset antipapa. quia tunc est minor quolibet christiano. Ita dixit glo. singul. xxiiij. q. i. c. i. alias in summa. subijcio tamen me decisioni sacrosancte romane ecclesie. Sed vtrum quilibet possit denunciare glo. in dicto. c. si peccauerit et Hosti. dicunt quod omnes etiam infames et irregulares admittuntur dummodo non perseuerent in crimine. quia non refert quis denunciaret dummodo animam fratris sui lucratur. xxiiij. q. v. c. prodest. c. quemadmodum de iuramento. etiam si quis iurasset non denunciare quia tale iuramentum fuit illicitum ut ibi ex quo tendit principaliter ad correctionem peccati et non ad proprium interesse. sed si existeret in peccato non debet admitti. quia non presumitur bono zelo venire. id dicit Archid. in. d. c. si peccauerit quod si episcopus in peccato non habilitatur ad denunciandum. actus tamen correctionis in eum cadere potest. quia non est in eo ex toto delectum iudicium rationis. sed propter tria redditur indignus ad corrigendum si peccando maius commisit et corrigit minorem. allegat illud Mathei. vii. qui videt festucam etc. ii. q. vii. §. ite in euangelio. secundo propter superbiam corrigentis. qui propter sua peccata est puniendus et tamen alios increpat. xi. q. ii. c. in cunctis. Tercio quod quarto maius est peccatum incorrigenti tanto maius scandalum imminet. xl. distin. c. multi. ideo concludit ibi Archid. quod licet existens in crimine non admittatur ad corri-

59

gendum propter illa tria tamen si humiliter de peccato corrigeret non peccaret nec acquireret sibi nouam damnationem. et ita hic residet do. Abb. Tu pondera quia primo deberet iudicio meo distingui. aut delictum est iam commissum et procedit dubitatio de peccato. aut est committendum et tunc quilibet posset denunciare licet ipse perseueret in crimine. et adduco omnia illa que adduxi superius vbi feci illas distinctiones. Si autem delictum est commissum et tunc mihi videtur dicendum quod criminofus possit corrigere secundum doctrinam euangelicam. quod sic ostendo ut videmus. Nemo sine crimine vivit. iuxta illud. omnis homo mendax. et iuxta illud. Non est qui faciat bonum non est usque ad vnum. et habet in. c. quia tua. l. distin. sequitur ergo quod nullus possit corrigere fratrem peccatorem. et per quos nihil operetur auctoritas euangelica. Secundo adduco tex. singul. et meliore de iure in. l. si quis in graui. §. hij quoque secundum Bal. ibi. ff. ad sylle. vbi criminofus et demerit iudicatur ab infelice favore reipublice. sed ista est republica preciosior. c. cum infirmitas corporalis de peni. et remissio. l. sancimus. C. de sacrosan. eccle. sed ista correctio fit ad lucrum anime proximi ut patet in versic. lucratus es animam eius. ergo sequitur quod criminofus admittitur. Tercio vbi cumque actus est permissus potest ad illum deueniri etiam per media regulariter prohibita. l. si victum aut stratum de re iudi. sed huiusmodi correctio fit ad lucrandum animam fratris ergo potest deueniri per media prohibita. arg. l. ad rem mobilem. et l. ad legatum. ff. de procurato. cum sy. Quarto faciat licet simus peccatores tamen operari actum virtuosum in statu criminis est nobis utile ut habetur in. c. quod quidam de peni. et remissio. vbi dicitur quod deus miserebitur etc. ut ibi habetur Cum ergo talis correctio tendat ad bonum proximi sequitur quod licet sit criminofus quod possit hanc correctionem facere. Nec ob. quod allegat Archid. Mathei. vij. c. quia ibi Christus intellexit de illis presumptuosos qui cum sint pleni crimine volunt iudicare alios. et ideo dicitur ibi in quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini et in qua mensura mensi fueritis remetietur et vobis secus in casu nostro vbi criminofus monet ad corrigendum ut corrigat et meliore reddat ipsius fratrem. et sic loquitur de hijs qui monentur malo zelo potius ad diffamandum fratrem et ad faciendum eum peiore quam ad lucrandum animam eius et per consequens criminofus et infames pseudocritici in criminibus potest denunciare secundum hanc doctrinam euangelicam ad lucrandum animam proximi. faciat etiam quia vbi ratio legis amplior dicto legis extenditur ad limites rationis dicte legis. ut est glo. in cleme. prima de electio. probatur in. l. pater filius. §. fundum de lega. iij. Sed ratio huius auctoritatis est ut lucratur animam. ergo siue fiat a criminofoso siue non si tamen tendit ad lucrandum animam proximi poterit fieri. Nec velint mihi ascribi ad presumptionem aut temeritatem comedare ita ut videtis. quia aut recte dico et in hoc commendabitur benignitas dei vni qui in celis est. si autem male imputet paruitati mee. laboro tamen libenter ut sim nouorum inuentor aut aliorum declarator et non recitator. Sed pro quibus peccatis habeat locum hec denunciatio dic pro manifestis. xl. distin. sed illud. si vero peccatum est occultum tunc sunt opiniones. Det. tenet quod idem in

oculto. Job. an. dicit q̄ in occulto quod probari potest habere locū. secus si est omnino occultum. quia occulta sunt relinquēda dei iudicio. id dicit q̄ cauere debet denunciāns vt possit peccatorē cōuincere. qz etiā si esset ep̄as non crederet. vj. q. ij. c. si tantū. z. c. si placuit. z hoc videt̄ voluisse glo. in. d. c. si peccauerit. Archid. ibi dicit q̄ q̄diu est spes de correctōe p̄ secretā monitōem debet illaz pluries retractare. nec debet vltra procedere. Si vero monitio nō proficit debet procedere ad testiuꝝ productōem quantūcunqz sit peccatū occultū nisi forte timeretur q̄ deterior fieret. z sic sentit Archid. de peccato non omnino occulto quod probari potest. z sentit glo. in. d. c. si peccauerit. Sed Inno. generaliter loquit̄ q̄ si quis scit priuātū delictū alicuiꝝ p̄uariatū debet circa illud p̄sequi mandatū euangelicū. z tandem in priuato debz haberi pro ethnico z publicano. arg. d. c. si peccauerit. ¶ S3 do. Abb. sic cōcludit aut peccatus non est omnino occultum sed probari pōt. z tunc s̄m oēs habet locus denunciatio si est omnino occultū. quia nemo scit nisi denunciāns tunc directā dñiciatio non potest cadere. z tunc procedat opinio Jo. and. Sed ille qui scit debet facere q̄ tunc potest. debet enī denunciare illi quia forte lucrabitur a fam eius. sicut enī volente in se precipitare debes si potes prohibere licet occultū sit xxvi. q. ij. c. ipsa pietas. z. c. displicet. ita z fortit̄ debes obitare peccato. arg. c. si sacerdos de officio. licet solus scias. z si non audierit dic̄ prelatō vt pro eo oret z quantū in se est inducat ad penitentiā secrete. hec enī possunt prodesse z nō obesse. facit. c. hoc videtur. xxij. q. v. ita residet do. Abb. ¶ Tu adde istuz tex. in versu. sufficēter oñ dat vbi probatur formaliter q̄ ista denunciatio debet fieri de peccato quod sufficēter potest probari vt iam dixi in textualibus. ergo sequit̄ q̄ si omnino est occultū peccatū q̄ non pōt denunciari. facit illud quod scribitur apud psalmistam. Beati quorū tecta sunt peccata. Nam deus protegit genis humanū. z dixit Sal. in. c. i. s̄. porro in titu. que fuit prima cau. benefi. amit. q̄ horribilū reuelator est deus. Adodo si delictū est omnino occultū non d3 denunciari huic deus illuz videt̄ protegere euz illud delictū non reuelat. ideo videtur dicendus q̄ si tu scis z non alius z per tuaz monitionē ille efficiatur peior tu non debes monere. qz tua monitio non opatur finē euangelicū vt lucre ris animā fratris. Si autē efficiatur penitēs debes monere. z dico istud procedere in delicto cōmissō. sed in delicto cōmittēdo ego debeo denunciare per id quod voluit glo. in. c. nec vi. xij. dis. z isto casu non procedat doctrina doctorū. faciūt illa iura que allegata fuerūt circa illam distinctionē delicti p̄teriti z futuri. Et ex p̄dictis habes q̄ vnus testis non sufficit ad p̄niam imponēdam faciat. c. pleriqz. ij. q. vij. c. in omni negotio de testibus. ¶ Sed que erit forma huius denunciatio nis iste tex. dicit q̄ debet p̄cedere denunciatio. prima debz probari p̄ monentē s̄a per eundez z aliū terciū ad l̄bitum. Archid. late examinat in. d. c. si peccauerit. Et cōcludit q̄ si peccatū est publicū nulla requiritur monitio. iuxta illud. Peccantes coram omnibus argue. xlv. dis. sed illud. qz tunc

non soluz peccat in se sed in alios per maluz exēplum. c. precipue. xi. q. ij. Si vero peccatū est occultū subdistinguit. quia si sunt talia peccata occulta que inferāt maximū p̄udiciū tam tempale q̄ spūale. puta traditio ciuitatis ficnda hostibus vel occulta h̄sis que bz multos inficere cum hic peccat in alios statim denunciabit monitōe non p̄missa. nisi forte constaret q̄ ad eius monitōez vellet corrigi. Nam quilibet debet ita corrigere si potest vt illius fama nō ledat que vtilis est ipsi peccanti non solum in temporalibus in quibus homo quantuz ad multa patitur detrimentū fama bōa amissa. c. inter dilectos de exceſ. prela. c. testimoniuꝝ de testib. sed etiā quantū ad spūalia. qz p̄ op̄timorē infamie multi retrahūtur a peccato. nam melius est nomē bonū q̄ diuitie multe vt dicebat sapiētie fons Salomon. z dicebat apostolus. Expedi enī potius mihi mori q̄ vt aliquis gloriāz meā euacuet. Cum enī aliqui sciūt se infamatos retrahunt se a delinquēdo. z cum peccator deuenit in profunduz malozū cōtemnit. z efficit peior. c. cum non ab homine. s̄. eo. xvij. dis. c. nec licuit. ¶ An dicit Jeronimus. corrigēdus est frater scoruz nec si semel verecūdiā smiserit in peccato p̄maneat. Si autē talia sunt peccata que non inferant nocuentā nisi sibiipsi tunc adhibeant̄ monitōes de quibus hic. Secūdo seruāda est fama p̄cātis. qz vno infamato alij non infamātur. ga dicet clerici z religiosi hoc fecerūt ideo voluit domin⁹ vt p̄cederet monitio. z si non prodest tunc publice fiat denunciatio vt liberetur a peccato. ga cōscientia p̄fertur fame. sed ordo iuris in hac denunciatioe non est necessarius s̄m Inno. argu. c. i. de dolo z contu. z sic non est procedendus in forma iudicij vt sentit glo. penult. z admittūtur oēs ad testimoniuꝝ licet sint infames d̄modo non p̄seuerent in crimine. vnde qui admittūtur ad denuncianduz etiā admittūtur ad testificanduz. qd̄ dicit Inno. procedere vbi sola penitētia de crimine queritur z non aliquid tpale nec indirecte nec incidentaliter. tunc enī etiā alij leuissimi testes admittūtur quod est bene not. ¶ Et sic nota q̄ in denunciatioe quatuor sunt necessaria videlicet p̄sona corrigens causa correctōis modus corrigendi z finis correctōis. persona corrigens debet esse iusta p̄ punitōez. xlv. dis. disciplina d3 esse sc̄a p̄ compassionē. l. dis. c. fidelior. Secūduz est causa correctōis que est triplex. ij. q. i. in p̄mis. z. c. nōo Terci⁹ est modus agēdi z corrigēdi vt crimen occultū secrete corrigat z publicū publice vt in. d. c. si peccauerit. Quart⁹ est finis correctōis vt peccans puniatur z corrigatur vt timore eius ceteri corrigātur. Et ex hoc vltimo habes finē denuncia tōis vt peccatorē peniteat nō vt officio vel beneficio priuetur nisi retento ordine vel beneficio penitere non posset vt in. c. vltimo de temp. ord. z tūc in consequentiā z non directa via priuatur beneficio videlz quia aliter penitere non potest. Inno. hic in p̄m. dixit q̄ si peccatū est occultū debet priuātuz p̄sequi mandatū euangelicū z tñ i p̄uato d3 euz haberi pro ethnico z publicano. S3 si peccatū ē publicū tūc manifeste debz p̄sequi mandatuz euangelicū denunciādo crimē ei⁹ iudici. z probando per testes. z tādē post sententiā debz

ecclesia illa h're pro ethnico & publicano & publice et si non esset excoicatus videlz vt non habeat familiaritates cum eo. sed non tenetur eu euitare in ecclesia nec in mensa nec in alijs huiusmodi actibus. Do. Anto. dicit se putare qd si peccatu est occultu notum tamē ipsi denūciantī dūtaxat qd si nis est denunciare pcelato qui possit prodesse & nō nocere qui prelatus habet plura remedia. primus vt insinat monitōibus orando apud deus pro eo Sacerdotes enī comedunt peccata populi. i. q. f. c. hīs sacerdotes. Secundus remediū est vt insinat monitōibus occultis exhortando eus & trahendo eum a peccato. Terciu remediū est vt occulte neget sacramēta sua huius peccatori. & si sic faciēdo proficere non videat pōt illum excoicare in genere arg. c. si sacerdos de offic. ordi. Sed do. Abb. dicit hoc non procedere. nam si peccatū est notum ipsi denūciantī soli vt presuppōit idē do. Anto. pro certo non potest. nec dō platus subtrahere illi sacramētū. nec eum in genere excoicare Quinimo nec potest eundē in priuato euitare ex quo sibi non pstat de peccato. nam soli denūciantī credendū ad hoc non est vt prelatus ad aliqm actū pūdicialez procedat imo nec credit soli denūciantī sup denunciatoe iam scā. ideo oportet vt adhibeat vnus vel duos in testes &c. ergo multo fortius non credit sibi sup veritate criminis. argu. anten. multo magis. C. de sacrosan. eccles. als de sacri possit aliquis facere aliquē priuari sacramētis & cōione peccati. & id dicit qd qñ peccatū dūtaxat est notū denūciantī ipse solus eum priuatiuitate euitabit vt hic sentit Inno. ¶ Tu pondera quia deberet attendi ad qualitatem psonae denūciantis. nam si esset hō magne sanctimonie & dūtaxat peccatū fratris esset sibi soli cognitū. pro certo mibi videt dicendum qd in casu do. Anto. deberet sibi credi. qz non est versile qd mentiat vt est text. multus singul. in. c. i. de ope. noui nunci. & ar. eius qd voluit glo. in. c. expedit. xi. q. i. & glo. in. l. ticio fūduz. ff. de condi. & demō. & arg. tex. l. si a bōfidei ff. de rei vendi. & arg. eius quod voluit Hostie. in. c. finē litibus de dolo & contu. & quod voluit do. Anto. in. c. postremo de appel. & isto mō saluo vobis dictū do. Anto. Debet etiā haberi cōsideratio ad qualitatem & mores psonae denūciate. arg. l. i. C. si quis impe. maledi. & l. si. ff. de bere. institu. & l. metus. ff. quod met. cau. Si vero peccatū ē publicū tūc dicit do. Anto. qd pōt adhibere dicta remedia & publice eum vitare. sed per hanc viā non debet sententiare contra eum specificē. quia hec via non est olo iudicialis. nec delegantur alia remedia iudicialia. & forte pōt denegare sacramēta nisi appareat dō penitētia ex quo pseuerat in crimine. & sic discrepat do. Anto. a dicto Jo. and. in duobus. Primo qd non possit iudex per hanc viā denūciatois euāgelice aliquā sentētiāz ferre contra ipsū denūciantē. Secūdo discrepat qz videt omnino negare qd possit priuari beneficio vel officio licet non possit aliter penitere. sed dō procedere alijs remedijs. ¶ Sed do. Abb. nō placet doctrina do. Anto. qnimo sequit dictū Jo. and. qd possit excoicare & aliā ecclesiasticā censurā exercere contra ipsum denūciatū si se non vult corrigere. Et si aliter non pōt penitere nisi priuē be-

neficio vel officio poterit illo priuari. Et qd possit fieri priuatio si aliter nō peniteat probat sic. Ille qui denūciatur si non audierit idest si non desistit a peccato habet pro ethnico & publicano & tāquā gentili. ergo beneficiū non est dimittēduz. vii. distinc. c. quo iure. lxxij. disti. c. si qui pres byteri. & si vult a peccato desistere nō pōt nisi dimittat beneficiū si tale est crimen quod impedit retentionē beneficij vel officij. ergo beneficio priuari debet licet ad hoc expresse & directe actū non sit. argu. optimū in. c. inquisitōis in prin. de accusat. Nec dicit penitere nisi beneficiū vel officium dimittat fm qualitatem criminis. aut si nō vult penitere habendus est vt gentilis & publice peccās. ergo sibi beneficiū dimitti non debet. c. inter dilectos de excessi. prela. & sic extendit dictū Jo. an. ¶ Tu pōdera qz mibi videt qd do. Anto. recte loquat ex eo quia pena priuatois a beneficio non potest imponi a iudice nisi exprimat a iure. Ista est glo. in. c. si. de iurepatro. quam do. Abb. ibi reputat singul. & est glo. in summa. xv. q. vii. als. vij. & in. c. cum vos de offic. ordi. & in. §. cum igitur in aute. de non eligen. secūdo nuben. vbi est text. singula. fm Bal. in auten. ex testamēto. C. de collat. & in casu isto solus dicitur in euangelio qd sit vt ethnicus & publicanus non dicit qd priuetur beneficio. ergo debemus esse cōtenti pena legis vt in. §. oportet in auten. de iudicibus. ergo non potest iudex priuare beneficio si non audierit. Si dicatur mibi si habent pro ethnico aut publicano ergo est extra ecclesiam. ergo sibi non est dimittēdu beneficiū. Quia ad hoc respondeo qd istud veniet ex postfacto per aliud remedium. & adduco illud quod voluit do. Anto. in. c. causam que de iudic. vbi dicit qd si ex confessione rei apparet qd non habet ius in beneficio non sententiabit iudex pro acitore qui non habet titulum in beneficio sed absoluet reum & postea inchoabit nouū iudiciū ex suo officio & illum priuabit beneficio propter suam confessionem voluit Composto. & Jo. and. in. c. mandatus de rescript. ita dicamus in casu nostro vt postea iudex possit procedere ad priuationem posito qd suus peccatū nō sit priuatione dignum ex quo contemnit parere ecclesie aggrauatur delictum. & ex contemptu priuabitur beneficio. argu. c. statutus. xvi. q. prima. & glo. in. c. quoniam. §. finali vt lite non contesta. argu. l. fulcinius §. finali. ff. ex quib. causis in posses. eatur. & l. consentaneus. C. quomō & quando iudex. & isto modo potest saluari dictum Johan. and. tene menti quia est noua & vera doctrina habens neruū iuris. ¶ Subdit dominus Abb. Job. and. & Hostien. sentire qd possit excoimunicari vel alia sentētia censure procedi contra eum. quia si denunciatus non vult desistere a peccato ad requisitiones ecclesie debet tunc excoimunicari & tunc habetur vt ethnicus & publicanus. & adducit do. Abb. c. multi. ij. q. prima. vbi licet qd sit peccator tamen non debet euitari nisi prius ab ecclesia admoneatur. s. per censuram ecclesiasticam. Non enim tenemur euitare aliquem ex sola contumacia in nō parendo. nisi sequatur censura ar. e. i. §. eo. & c. excoimunicatos. xi. q. iii. vnde cum dicit sit habendus pro ethnico si non audierit ecclesiaz debet in

telligi post sententiam censure que debet ferri in
volentem se corrigere .xi.q.iii.c.ceterum z alle-
gat istam tex.in versi.premissa forma euangelica
z quod non est aliter procedendum cuz magno q̄
cum paruo .z sic loquitur de processu specialiter
fiendo in personam denunciati .z ille non est fo-
rus omnino penitentialis cum exigatur testes vt
hic z in .c.in omni negotio d̄ testibus. ¶ Nec ob-
stat si dicatur q̄ tempore quo christus dixit illa
verba si peccauerit zc.non erat forma excomuni-
catōis .quia licet non esset specifica forma .tamen
debebat intelligi q̄ ecclesia declarans illos incoz-
rigibiles z extra ecclesiam positos tanq̄ gentiles z
publicanos quod hodie in effectu facit excomunicatō
adducit glo in .c.quodcumqz .xxiij.q.i .z ita hic
residet do .Abb. qui in ultimo dicit q̄ ideo dicit
euangelica denūciatio a causa efficiēti z origina-
ria .quia ab euangelio inuenta. ¶ Ego pondero
q̄ pro certo Hostie .z Job .an .z do .Abb. vident
in hac materia d̄larare .quia illa verba sit tibi pro
ethnico z publicano sunt canon late s̄ntē z nō ferē
de .z ideo non est opus ferre sentētiā excomunicatio-
nis .qz ipso facto sunt excomunicati z extra eccias
positi sufficit sentētia declaratoria .z adduco tex.
valde singul.in .l.i .c. d̄ secun.nupt. vbi illa verba
sit infamis sunt canon late sentētie .z ibi Bald.
dicit statuto cauetur q̄ si quis fecerit tale malefi-
cium sit hānitus q̄ intelligitur ipso facto . ita di-
camus in proposito nostro. Et adduco glo .in .c.
quicumqz de hereti.libro .vj. que voluit idē . Et
si quispiā adducat tex .z glo .in .c. ij. de foro com-
peten. vbi illa verba sunt canon ferende sentētie.
Ego respondeo q̄ materia ibi subiecta illud pati-
tur regulariter est in cōtrariuz veritas . Et addu-
co glo que si subtiliter intelligatur dicit hoc in .c.
si quis ex clericis .j. de vita z hone. cleri. in versi.
anathema sit .z glo .exponit idē per sentētiā si
at ex quo ita expressus est per alia iura que ibi alle-
gat . ergo sequitur q̄ naturale significatus illius
verbi sit est canon late sentētie . tene menti ista qz
latuerunt maximos iuris deos . deus tremendus
landetur mirū in modū . z ista sufficiāt in denun-
ciatōe euangelica . Ego non possus censeri proli-
us ex eo quia non feci aliud nisi q̄ retuli doctores
ab extra soleo apponere . sed bene examinaui veri-
tates eorū que dicūt prout gratia dei mihi contu-
lit. ¶ Quo ad denūciationē iudiciales dicūt do-
ctores hic q̄ est publica z priuata . publica est que
exercetur mero z puro iudicis officio in qua non
requiritur monitio . sed iudex ex officio suo z per
denūciatōes suozū officialiū in ea procedit . z ha-
bet locū in notorijs tantū . l. ea quidem . c. de ac-
cusati . l. diuus . ff. de custo. reo . per Bar . in extra-
uagan . ad reprimendus in ver . per denūciationes
Iudicialis vero priuata cōpetit leso propter suuz
interesse . z illa quāqz in foro civili quāqz de plano
expeditur . etiā si non p̄cessit monitio vt quādo il-
le cui opponit non potest agere . vt quia seruus v̄
alterius potestati subiectus instit . de hīs q̄ sunt
sui vel alie . iuris . Idem in monachis z cōuersis cō-
grētibus de iniustis grauaminib⁹ suozū platorū
pro hoc facit quod not . Inno . in .c. insinuātē qui
cleri . vel voue . per Jo . an . in .c. presenti de offi . or-
dina . li . vj . Idem in hijs que spectāt ad forū ve-

nalem vt res vendatur iusto precio . c. i . de empt . z
vendi . l. i . § . cuz carius . ff. de offi . prefec . vi . b . l . y .
in . l. i . c . de epis . audi . Idem in rusticis oppressis .
l . nec quicquā . § . de plano . ff . de offic . procons . In
foro autē canōico requirit monitio vt hic . sed de
plano expeditur vt hic . z dicit Jo . an . z alij q̄ iu-
dex admittit indistincte quālibet aliā denūciati-
onē euangelicā sed denūciatōes iudiciales nō ad-
mittit indistincte sed tantū in defectū iusticie . v̄
si crimen sui natura est ecclesiasticā vel rōe pacis v̄
iuramenti . vel quā crimen est notoriū . vel quando
nō audit in foro seculari vt quia obligatio est tm̄
naturalis vt plene per Bar . in extrauag . ad repri-
mēdus in verbo per denūciatōes . Et an possit pro
naturali obligatōe recurri ad iudices ecclesiasticos
Conclude q̄ vbi ex iuris civilis obseruatōe nu-
triretur peccatū vt in obligatōe naturali que ori-
tur ex consensu . vel cuz quis locupletat cum alie-
na iactura p̄t ad ecclesiam recurri vt in .c. i . de pa-
ctis . z .c. cum haberet de eo qui duxit in matrim .
secus vbi ius civile propter iustas z rōnabiles cau-
sas non curat de illa naturali vt in velleyano z
macedoniano . facit quod not . in .c. si . de p̄scripti .
Idem fm̄ Innoce . si delegat ius agendi in foro
ecclesiastico inspecto rigore vt in pacto nudo z in
iuramēto que etiā de iure canōico actōem nō pro-
ducit . z sic sentit Inno . q̄ ex iuramento z pacto
nudo non oritur actio de iure canōico . sed tantus
cōpetit denūciatio iudicialis de hoc . An ex nu-
do pacto oriatur actio de iure canonico tangit in
d . c . i . de pactis . Et licet doctores omēs teneāt q̄
oriatur pro certo non est vera doctrina ex eo quia
de iure civili ex nudo pacto non oritur actio . Sz
tex . in .c. i . de pactis dicit pacta suā teneant firmi-
tates . z clarū est q̄ illa verba non tribuūt nouam
actionē . z ad hoc adduco doctrinā Ang post Ja-
co . de butr . in . l . si . c . de tempo . appel . z in . l . omēs .
C . de p̄scriptio . xxx . anno . licet ergo text . ibi di-
cat custodiantur ista stant simul q̄ seruāda sint z
tamē non oriatur actio ex eis . z ita mihi videt de
iure dicēdus . z ita saluabit dictū Inno . hic licet
a multis reprobetur . Sed quo ad iuramentū vt
oriatur actio ex eo de iure canōico vide per omēs
in .c. cum venissent de instit . z ibi per Inno . z in
c. quinta vallis de iureiura . . z vltra alios per do .
Abba . in repetit . c . per tuas de arbitr . z p̄ scriben .
in . l . si quis pro eo . ff . de fideiussori . ¶ Ego vltra
oēs alios adduco text . valde elegantē in .c. omne
xxi . q . i . z in .c. qui sacramento eadem causa z . q .
z in .c. quotiens . i . q . vii . tene menti . Ista idem
dicunt hic docto . vt competat denūciatio iudici-
alis si eam proponat persona miserabilis per In-
noce . in .c. significantibus de officio deleg . z not .
in .c. ex parte . b . z in .c. ex tenore de foro competen .
Bar . in extrauagan . ad reprimēdus in verbo per
denūciationem . z addit hic do . An . q̄ vbi timor
impedirz monitionē poterit sine ea procedi sequi-
tur do . Abb . ar . c . si iustus . metus de appella . Ego
adduco in simili singul . dictū Hostie . in .c. quoni-
am frequenter vt lit . non contesta . vbi dicit q̄ licet
quando recipiūtur testes lite nō contestata requi-
ritur p̄tis citatio vt ibi . tñ non requiritur vbi re-
cipiūtur testes cōtra illuz cuius timo tyrānides
quod est singul . notandus . idem etiam dicunt hic

competere hanc denūciationē iudicialem p̄pter iuramentū illicite extortū vt excludat quis a peccatōe iusti debiti. Ego isto anno vidi dubitari de facto hic Bononie. quidaz extorserat quandaz refutationē certozū bonozū per illicitū iuramentū. consului q̄ non soluz per denūciatōez iudicialem poterat cōpelli ille creditor relaxare iuramentū in foro eccliaſtico vt hic dicit scribētes sed etiam per capturā persone in foro seculari. Et ad ducebā illud quod Bal. nostro venit in ore in. c. i. h. bec autē sacramēta de pace iura. firma. vbi dicit mīnores faciūt refutationes suis tutoribus z iurāt nō p̄trauenire q̄ si dolo induct⁹ est q̄ p̄sumit ex enormi lesione. decidit q̄ boni p̄sides faciūt talia iuramēta relaxari per capturā persone. z dicit se sepe numero vidisse sic seruari. z ita ego hic consului Bononie. faciat quod voluit idem Bal. in auten. sacramēta. C. si aduer. vendi. tene menti hoc quia quottidianū. ¶ Item hāc denūciatōez indistincte facit ep̄o ille qui grauatur ab eo qui immediate subest impatorī. z difficilē est aditus ad impatorē. z hoc procedit inquantū grauatur in lite vel extra. alias enī si indistincte admitteretur hec denūciatio periret iurisdictio gladij temporalis z deuolueret ad forū eccliaſticū q̄d non est dicendū vt hic. z faciat quod habet in. c. venerabilem de electio. z in. c. causaz que qui filij sint legit. z qued voluit Ange. in repetit. l. si certis annis. C. de pactis. z in repetit. l. i. C. de iudic. z adduci posset in arg. quod habetur in. l. cū post sententiā. C. de appella. z in. c. nōnnulli de rescrip. vide que ibi dixi. ¶ Qualiter autē concipiet libellus die s̄m Inno. in terminis huius. c. libella bit rex Anglie. domine iudex rex Francie z comitatuz Aitaliensuz in periculuz anime sue. vel contra sentētiāz suā cum ad me ptineat. ideo peto per officū vestrū vt cogatis eum ad penitētiā z credit do. Ab. posse concludi vt restituatur seu lesus seruetur indemnus. de quo per Bar. in deā extranagan. ad reprimēdū in verbo per denūciationē. Tu dicas q̄ satis videtur petere restitutio nem rei quādo petit illum compelli ad penitētiāz per id quod habetur in. c. peccatum de reg. iur. in vj. z in. c. cum tu de vsur. z allego in simili pulerū dictū do. Ant. vltra alios in. c. lris de restitu. spoli. vbi si vxoz asserat se cōiunctā in gradu prohibito z ideo petit dissolui matrimoniū q̄ nihilominus videtur petere q̄ iudex declaret supesse impedimentū. z adduco in simili elegans dictū Bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei vendi. vide que dicā in. c. examinata. j. co. ¶ Sed vtrū facta ista denūciatio si denūciatus neget contēta in denūciatione fore vera cognoscet iudex. Inno. cōcludit. ant cōstat notorie de peccato z tūc non admittit exceptio. si vero peccatū non est notoriū tūc sufficit q̄ denūciatus habēs rem dicat q̄ illaz non tenet cōtra conscientiā. z non spectat ad officium iudicis hoc cognoscere. si tamē denūcians vellet probare q̄ teneat contra conscientiā licet hoc sit difficile probare tamē admittēdus est. z si probaret denūcians q̄ res esset sua vel sibi debita z nō probaret q̄ ille teneret cōtra conscientiā sufficit dūciato allegare aliquā iustā causā puta q̄ ad eum puenit ex emptōe vel alia iustā causa. nec illā tene

tur probare. qz satis est ad excludendaz iurisdictio nē iudicis ecclesiastici non cōstare q̄ cōtra cōscientiā teneat. hec dicta non placēt. Doſti. dicit enī q̄ si non probat q̄ res fuerit denūciantis nō cōcluditur peccatū in tenente nisi aliud probetur arg. l. cum res. z. l. siue possidetis. C. de probati. z ex quo constat de intentōe actoris nisi probetur exceptio sufficiens in cōtrarium actor obtinebit. arg. c. i. vt ecele. benefi. Sed Inno. z Jo. an. vident velle hoc procedere quando agitur directe. sed quādo agitur indirecte per modū denūciationis licet possessor debeat proponere probabilem excusationē puta q̄ hec res fuit iudicata sibi vel pignori obligata vel quid simile. non tamē habz possessor necesse probare. sed sufficit q̄ satisfaciat consciētie sue nisi ille vellet probare cōtrariuz quia cōtra conscientiā vt dictū est. ideo si peccatum esset notoriū vel esset scandaluz. sed Bar. in dicto versi. per denūciationē dicit q̄ si denūciatus nullaz causaz excusandi cōscientiā allegat nō sufficit. sed si allegat aliquā iustā causāz tūc si pēdet ex eius facto q̄ dicit se soluisse vel emisse vel quid simile si primo negat z probatū est p̄tra euz non debet stari sue assertōi. qz est p̄sumptio cōtra eum ex p̄cedenti negatōe. arg. l. cum de indebito. ff. de probatio. z auten. contra qui proprias. C. de non nume. pecu. z. c. si. de solutio. si est confessus intentōe actoris. dicit tamē se soluisse vel emisse standūz est sue excusatōi si aliter nō probat actor intentuz suū. arg. l. eum qui. ff. de iurciura. Si vero denūciator non probat aliter q̄ ex confessione tunc est recurrendū ad coniecturas videlz cuius fame z vite sit denūciatus vtrū eius assertōi credi debeat. arg. l. non omnis. §. a barbaris. ff. de re mili. z vtrū res sit parua vel magna. arg. l. si possessori. ff. de iureiuran. Si vero causa est talis que pendet ab alia z dicit se habere ab alijs z q̄ eis credit tunc videndū sunt illi qui sint z cui⁹ opiniōis. z sufficit si habuit a suo procuratore. l. quod vulgo. ff. pro empto. Itē si defunctus aliquid sibi dixit. heres enī recte sibi credit. l. q̄ cū maior. ff. de bonis liber. alias si excusaret consciētiā suā sine causa vel p̄sumptōibus non legitimis non sufficeret. quia licet nō teneret contra cōscientiā tamē cum cōsciētia erronea z sic peccat. c. inquisitōi de sen. excō. nec sufficit probare defūctuz tenere contra conscientiā nisi probetur heredes tenere contra conscientiā. ideo dicit heredē ante certificandūz q̄ cōdemnetur. l. quod te si certū peta. prius enī debet peccatū p̄cedere q̄ denūciatur vt in dicto. c. si peccauerit z hic. sed heres non patitur certificari peccatū in hoc. z per inde ē ac si certificatus esset. l. i. ff. quod vi aut clam. est enim affectata hec ignorantia de qua dicit ignorans ignorabit. c. ij. de tempo. ordi. li. vj. do. Ant. hic dicit q̄ si tenet dictū Inno. multū leditur virtus huius denūciatōis. facile enī est denūciato aliquā excusatōem allegare. pro eo tamē facit qz in istis in qbus agit de secreto p̄sc̄e stat dicto ipsi⁹. c. si vo. de sen. excō. c. significasti de hōicid. Putat tñ q̄ in foro mere p̄niali sit stādūz denūcianti. ideo putat quo ad viā denūciatōis euāgelice nō iudicialē. Caueat tñ q̄ rec̄ illā p̄sc̄iaz infozmet si agit de iudiciali si nihil ē probatū vel pro

63
bari p̄t̄ de peccato est standus dicto denūciantis
Sed si notorie cōstat de delicto tunc planū est q̄
deber iustificare suā consciētiaz ex probatōe. S̄
si cōstat ex cōfessione denūciati ex quo alit̄ nō pro
batur poterit ipsaz iustificare ex sola excusatione
Si vero non probat aliqua ex quibus constat in
foro iudiciali vere vel presumptiue ita q̄ cōcludi
tur peccatū tunc est dubiū q̄ ex eo quia iste mo
dus procedendi exigit certitudinē peccati non so
lus apparentiā .z dato q̄ appareāt testes deponē
tes per hoc non cōcluditur peccatus. possunt enī
dicere falsuz .z licet dicāt verū tamē multe cause
extrinsece possunt accedere propter quas nō tene
at eōtra consciētiam .z ideo putat q̄ allegata iusta
causa .z prestito iuramēto .z de illa non pōt facere
fidem vt quia non habet probatōes in promptu
vel alias pdidit q̄stabitur iuramēto eius fm qua
litate p̄sone asserētis .z iurātis. S̄ in veritate fm
do. Abba . hoc videt̄ velle Bar. in dicto. §. p̄ de
nūciatōz. nā ex p̄sumptōib⁹ satis cōcludit̄ peccatū
c. i. de cle. nō res. d̄ p̄sumpti. c. lras. .z. c. lris co. tit.
l. cum querebatur. C. vnde vi. Sed quia ille mo
dus procedendi est extraordinarius sufficit̄ pro
babiles cōiecture ad probādū etiam eius senten
tiaz .z ita hic residet do. Abba. Pro certo ista di
cta egent inuestigatōne. sed satis fuit dictuz su
per hac decretali. Ideo ego amplius non exten
do fimbrias. Sed vide Bal. in auten. ad hec. C.
de vsur. vbi refert ista dicta .z elegāter loquit̄. S̄
nihilomin⁹ pondero vnus circa predicta. text. iste
dicit q̄ de pacto debz sufficiens probatō fieri. ergo
non sufficit probatio p̄sumptiua. Et adduco do
ctrinā Bar. post alios in. l. i. C. de fide instru. .z iu
re balte fisca. li. x. vbi dicit q̄ vbi quis artatur ad
probādū non sufficit q̄ alleget iuris p̄sumptōes
quia tunc non probaret ipse sed ius . cum ergo in
proposito arctetur iste denūcians ad probādū pec
catū . ergo sequitur q̄ videtur probare p̄ cōiectu
ras. Et ex hoc tollitur illud quod posset opponi
q̄ presumptio iuris dicit̄ probatio liquida. l. si tu
toz. C. de pericu. turo. cuz sy. tamē vbi quis arcta
tur onere probādū non sufficit allegare presump
tionē iuris. .z per cōsequēs in casu huius. c. nō suf
ficit q̄ denūcians probet peccatū per cōiecturas
ymo non sufficit vnus testis cuz delatōe iuramē
ti vt iam sup̄ius dixi. Et plus dico q̄ si denū
ciatus possideat dico q̄ onus probādū lesaz cōsci
entiam incūbit denūcianti. quia qui possidet exo
neratur ab onere probandi. vide singul. glo. in. e.
quicunqz. xij. q. iij. .z quod voluit Bar. in. l. i. §.
non autē. ff. d̄ fm tabul. Et adde ad predicta q̄
pulchre voluit Ange in. l. stipulatio ista. §. alteri d̄
verb. oblig. nisi dicas q̄ probatio aut fit testibus
aut instrumētis aut cōfessione aut facti euidentia.
probat in. c. cū ad sedez de restitu. spo. aut p̄sump
tōibus vt ibi voluit glo. .z per q̄ns verū est dicit̄
q̄ sufficiat probare per cōiecturas. Quinimo pl⁹
dixit glo. multū singul. in. c. qm̄ frequēter. §. porro
vt lite non conte. q̄ vbiqz requirit̄ certa proba
tio sufficit probatio ex p̄sumptōibus. licz ergo iste
tex. dicat sufficēter ostēderit sufficit probare per
presumptōes que equiualeāt plene probationi vt
voluit glo. in. l. i. §. i. ff. de excus. tut. .z in. l. instru
mēta. C. de probat. .z in. l. iij. §. eiusdez. ff. de testi.

64
c. in. c. cum causaz. .z in. c. tercio loco de probat. .z
in. c. accedens el fo vt lite non conte. .z in. c. cū ber
toldus de re iudi. .z in. c. si. de succes. ab intes. .z in
c. illud de p̄sump. vbi sunt glo. solemnēs . facit. l.
excip. utur. ff. ad sylle. c. illa vos de pigno. cuz sy.
Sed in quo differt illa denūciatio iudicialis ab
euangelica vide hic docto. .z inquantū dicit Do
sti. q̄ in ista iudiciali requirūtur tres monitiōes p̄
c. licet hely de symonia. .z. c. qualiter el fo. .z in. c.
cuz dilect⁹ de accusat. do. Abba. dicit q̄ illa iura
hoc non probant. id dicit q̄ sufficit bina monitio
vt in euangelica. Tu pondera ista denūciatio
dicit̄ iudicialis ex eo quia fit in iudicio .z iudicia
liter in ea procedit̄. Ex quo sequit̄ q̄ monitio d̄
esse trina ex quo procedit̄ iudicialiter. facit. l. cum
fo. §. subuentū in vers. denūciatōib⁹. ff. d̄ fidei cō.
lib. d. l. emili⁹ largian⁹. ff. d̄ info. in vs. d̄ nūciatōi
b⁹. ergo veri⁹ loq̄t̄ Docti. .z doc. Secūdo pōdera
q̄ in ista denūciatōe iudiciali non procedit̄ ad pe
naz vt in accusatōe sed procedit̄ ad p̄nias. quo ca
su vbi procedit̄ ad penam nō requirit̄ monitio qz
siue moneat siue non puniet̄. ideo nulla requirit̄
tur monitio si proceditur ad penitentiam. .z tunc
dico quod requiritur caritatiua monitio ad in
star euangelice. ita p̄batur formaliter in. c. secūdo
in versicu. caritatiue p̄monitus de accusati.
vnde si monitio debet esse caritatiua ergo imita
tur euangelium. quia christus caritate motus ita
disposuit. Sed in euangelica requiritur duplex
monitio ergo ita erit in iudiciali in qua procedit̄
tur ad penitentiam vt lucretur animaz fratris. .z
hoc decidit̄ text. in dicto. c. qualiter el secūdo in
versicu. caritatiua monitio. requiritur enim q̄ ex
caritate moneat. sed illa est duplex vt hic ergo .z
z ita etiam probatur in dicto. c. licet hely in ver
si. caritatiue. Est tertia species denūciationis
que vocatur canōica ideo qz a canōicib⁹ inuenta
habet tamē ortuz fm Zimo. a lege veteris testa
mēti. .z est duplex. quedaz specialis competēs illi
soli cui⁹ interest habere bonū p̄latū vel bonum
clericū .z fit ad hoc vt quis remoueat a benefi
cio. xi. q. vij. c. filijs. c. vno de offi. custo. c. l3. hely
de symo. .z requirit̄ trina monitio fm docto. facit
at. c. quapropter. ij. q. vij. Sed fm do. Abba. suf
ficit bina vt dixit in iudiciali. pro certo non bene
dixit. .z cōtra cuz adduco sing. glo. in clem. i. de vi
ta .z hone. cleri. que dicit q̄ vbi agit d̄ p̄uado ali
quē bñficio requirit̄ trina monitio. nec sufficit vni
ca pemptoria. cū ergo in cau isto agat̄ vt p̄uet bñ
ficio ergo seq̄t̄ q̄ requirit̄ trina. alia ē gñal. .z publi
ca .z fit qm̄ agit d̄ m̄sonio dissoluēdo. c. p̄terea d̄
spōsa. c. cū inficō d̄ clāde. d̄ spō. .z hāc iudex ex of
ficō suo proseq̄t̄ si d̄nūciās eā proseq̄ d̄tractat. c.
cū in tua de spōsalib⁹. §. io. an. s3 inno. loq̄t̄ maḡ
gñaliter dicit̄ eiz q̄ ista d̄nūciatō canōica est d̄ crise
comittēdo. s. ut ab eo d̄sistat. .z de hac dicit loqui
c. ad dissoluē. d̄ despō. impu. idēz dicit̄ i crimib⁹
perpetrat⁹ recipiētib⁹ augumētū p̄ multiplicatō
nez actuum vel per continuationem iniurie. .z ad
hanc dicit̄ quemlibet teneri si credat suaz denun
tiationem proficere. .z ipsi denūciatozī non est
nimis graue denūciare. .z sic loquitur capitulum
hoc videtur. xij. questione quinta. .z dicitur esse
nimis graue denūciatozī si propter hoc debz de

637

sistere a suis negotiis vel propter hoc incurreret in
 inimicitiam vel aliqua pericula. Et pro certo vi-
 detur qd nunquam habet locus hec denunciatio qz
 semper incurreret grauem inimicitiam. vt in filo
 terentiano. Namqz hoc tempore obsequiu ami-
 cos veritas odium parit. licet enim bonum sit de-
 nunciare ad hoc tamen quis non arctatur si-
 cut nec ad alia opera pia. nisi quando sic se of-
 fert oportunitas vel credulitas proficiendi. z vi-
 dit do. An. qd locum habeat in canonica quia non
 arctatur aliquis per eam ad denunciandum z se-
 quitur do. abb. qz subest remediū denunciationis
 euangelice vbi tantum agitur ad pnsam. non ad
 penam. z ad hanc putat quemlibet teneri vt su-
 perius dixi quod aliter in presenti non examino.
 Ultima denunciatio est regular. z ideo dicitur
 regular. quia fm diuersas religiosorum instituti-
 ones experitur. z proceditur de plano. z simpli-
 ter. Nec appellatur fm Joan. an. c. ad nostram
 c. reprehensibilis. c. cum speciali de appella. z de
 materia in speculo de denunciatione. §. ii. ver. vt
 autem z etiam de alia denunciatione faciunt men-
 tionem canones z leges que non est modus agen-
 di z de hac loquitur. c. quapropter z c. sequens. ij.
 q. vii. z c. si. de accusat. z c. si. de calump. z i auct.
 vt iudi. sine quoqz suffra. §. si quis z §. necessita-
 tem z §. sequenti. z fit de vrbantate vt in. l. qui-
 dam iberus. ff. de seruitu. ru. predio. de qua dixi
 in textualibus. z per ista sit expedita hec decretalis.
 Si quid boni aut noui dictus fuit attribua-
 mus deo tremendo liberalissimo largitori sicut im-
 perite aut infalse aut barbarice dixerim impute-
 paruitati mee. quia vt dixit propheta. Solus de-
 us verax omnis homo mendax voluissim non me-
 ritoz respondisse ad aliqua motiua adducta per il-
 lum celeberrimum poetam dantem in sua monar-
 chia vbi bellissime tenuit imperium romanuz pro-
 cessisse ab ipso deo smortali imediate z non ab ec-
 clesia. Sed ego non habui quando istum passum
 examinaui superius hodie tamen accomodata est
 mihi monarchia illa ideo alius dabitur dicendi
 locus quia satis honorata e hec decretalis. Et
 pro certo esset graue ponderare hoc qd poeta lace-
 suerit sacros nostros canones qui processerunt no-
 solum nutu dei sed per os romanorum pontifi-
 cuz quos multos vt sacros colimus z adoramus.
 Laus Deo clementissimo. And. Barbatta.

Astoralis. Breue est.

Prec indiget summario tamen summatur
 sic. Principales persone debent
 per se non p aduocatos in iudi-
 cio factum proponere. h. d. z di-
 uiditur. primo statuit. Secun-
 do excipit vnum casum a statuto ibi nisi. z fuit de
 cisa de sine decretalis. c. pastoralis de except. vt
 ibi patet in. iiij. compilatione. z dicit Hostien. qd
 episcopus helyensis inter ceteras cōsultationes s
 seruit qd cauilloso aduocati deum non timentes.
 nec homines reuerentes auertebant clientulos ap-
 propulsanda veritate facti non sustinētes qd clien-
 tuli sine ipsis aliquid de facto proponerent hūc
 monacho papa prouidet. Nota ibi per principa-
 les. z non per aduocatos vnum quod tibi videbi

2

tur nouum nec adductum per aliquem vsqz ad
 istam horam. Nam scribentes in. c. i. de iur. ca-
 lump. vbi habetur qd principales persone debent
 iurare de calumpnia. z idem habetur in auctent.
 principales. C. de iura. calump. dicunt scribentes
 ibi qd principalis persona. dicitur etiam aduoca-
 tus ideo tenetur iurare de calumpnia. l. rez non no-
 uam. C. de iudic. l. ii. in princi. C. de iuramento
 calump. Sed hic probatur contrarium qd aduo-
 catus non dicitur esse principalis persona. z ideo
 nisi aliter esset expressum qd aduocatus teneretur
 iurare de calumpnia non teneretur iurare per. d.
 auctent. principales z vigore. d. c. i. quia ipse non
 dicitur persona principalis. Et si queratur a
 me quis dicatur principalis. dicas qd dicitur ille
 cuius interest Nam si quis compareat pro suo in-
 teresse vel appellet pro suo interesse dicitur esse pn-
 cipalis. quo ad illud. l. si procuratorio. §. sed si ali-
 us. ff. quando appell. sit ita pulchre dixit Bald.
 in aucten. hodie. C. d. appel. Ex quo isertur exten-
 sio ad istum tex. vt si tertius compareat pro inter-
 esse suo lite iam mota per alium. debet factū pro-
 ponere per se ipsum quo ad illud interesse. quia dicitur
 esse persona principalis proprie tamē et stric-
 te ille dicitur principalis cuius magis interest. z
 dicitur principaliter res ad eum spectare. z secun-
 dario ad illum cuius minus interest hoc proba-
 tur in. l. principaliter. C. de libe. caus. hoc decidit
 ibi Bal. per illum tex. z vide. c. cum super de re
 iudi. z qd voluit bal. p. alios z i. c. auditz d. p. scrip.
 z i. d. auctent. principales z tex. in. c. tue de pro-
 curato. Et etiam colligo ex eisdem verbis factū
 debere proponi per partes z nō p aduocatos. z red-
 ditur ratio hec quia veritas magis presumitur sci-
 ri per personam principalem qd per aduocatos vt
 alios vt in. l. si. ff. pro suo. c. ab excōmunicato de
 rescriptis est enim veritas exquirenda ab illis. c.
 scriptum de elec. c. videtur qui ma. accusa. poss. c.
 presentium de testi. li. vi. faciat glo. sing. in. l. si. C.
 de iur. do. impet. que voluit qd iuramentum e de-
 ferendum illi qui verisimiliter scit veritatem. vn-
 de melius presumitur scire factum proprium. quis
 faciat illud pulchrum exodit. Res tua te repe-
 rit argum res altera cecit. z in illo terentiano scri-
 ptum est aliena cures. Et adduci potest glo. ele-
 gans in. c. i. de confess. i. vi. que dicit qd ad positōes
 debet respondere pars z non aduocatus. z ideo
 dicit qd aduocatus docens clientulum falsum re-
 spondere tenetur resarcire damnum aduersario il-
 lius quod ob hoc passus est puta. quia grauatus
 est onere probandi z releuatus fuisset ab illo onere
 propter confessionem partis vel quia amisit cau-
 sam. l. di. c. sepe. c. fina. de iniur. l. qui occidit. §. vl-
 timo. ff. ad. l. acquil. dicit etiam ibi glo. qd aduo-
 catus dicit clientulo. si confiteberis causam per-
 des z non dicit animam perdes. z contra huius-
 modi aduocatos vide bald. in. l. ita vulneratus.
 §. fina. ff. ad. l. acquil. vbi dicit qd premium dan-
 dum aduocato consulenti in casu illius. §. erit la-
 queus vt suspendatur ideo non est admiratione
 dignum si papa hic ita disponat propter aduoca-
 torum malitiam de quo vide glo. elegantem in. c.
 dominus noster. xxij. q. ij. que loquitur de calu-
 nia aduocatorum regis anglie. z vide singula.

glo. in. l. ab anestaxio .C. mandati que dicit q̄ ad uocati omnia mala nouerunt. Non tamen dicit q̄ operentur mala quia honeste et more suo loquuta est glo. tamen glo. videtur sentire q̄ operentur in. d. c. i. de confess. in. vi. et ista menti comenda.

Et dicit hic do. Abb. q̄ cum litis contest. fiat pro propositione negocij p̄ petitionem .z. respon- sionem ad illam. l. vnica. C. de lit. contest. c. i. co. ti. et per ipsas partes principales fieri debeat. si ta- men aduocatus proponeret presente clientulo. et non contradicente. similiter aduocatus aduersa- rij. responderet eo presente et nō contradicente sa- tis videretur facta litis contesta. de hoc dicit esse tex. valde elegantem cum glo. in. c. cum causam d̄ appell. quod est menti tenendum pro intellectu. d. l. vnice et. d. c. i. et adduci potest sing. dictum Bal. in. l. cessante. C. quomodo et quādo iudex. vbi ha- betur q̄ citatio quam facit iudex in propria per- sona habet vim peremptorij. et in. c. consuluit in glo. de offi. deleg. Bal. ibi dicit q̄ si nuncius ci- tat presente iudice q̄ equiualeat peremptorio peri- de ac si iudex ipse citaret. faciat. l. si procuratori presentis. ff. de verb. obli. et pro certo non poterat adduci melior concordantia. Sed tu pōdera q̄ nō videtur vera doctrina ex eo quia requiruntur ver- ba actoris et rei ad litem contestandam vt voluit Bart. in. d. l. vnica. ergo non sufficit sola presen- tia rei sicut dicimus in stipulatione vt in. l. i. in p̄i- ci. ff. de verbo. obli. et ad illud dictum Bal. in. d. l. cessante r̄ideri pōt q̄ loq̄ q̄n presente iudi- ce et mandante nuncius citat. et Abbas hic dicit reo tacente. et sic dictum Bal. ibi potius est con- tra do. Abb. Et plus dico q̄ dictum eius confun- ditur per istum tex. in quantum dicit q̄ factum de- bet proponi per principalem personam et non p̄ ad- uocatum. Sed contestatio fit per propositionem negocij. vt in. d. l. vnica ergo do. Abb. male loqui- tur. Stat difficultas vt respondeam ad. d. c. cum causam. et do. duplicem responcionem. prima est vt suppleatur ille tex. per istum q̄ factum fuit propo- situm per partem. vel dicamus q̄ vbiq̄q̄ perso- na principalis est adeo ideota q̄ timor est ne capia- tur in verbis tunc licitum est p̄ aduocatum propo- ni factum vt hic est casus et idem videtur dicendū in casu. d. c. cū causam vbi questio erat inter quos- dam monachos. et quosdam canonicos religiosos qui presumuntur ignari. ar. eius quod habetur in. c. si cupis. xvi. q. i. et in. l. fina. C. de iur. delibe.

Nota q̄ persona indiscreta potest esse in iudi- cio sine curatore. Sed eius defectus debet supple- ri per aduocatum. et intellige quando adeo non ē indiscreta q̄ caret sensu. Unde si esset furiosus non posset stare in iudicio nec valeret sententia la- ta pro eo. l. a furioso. ff. de re iudi. sed quis dica- tur indiscretus. dicunt hic scribes q̄ fm̄ eōdem vsu loquendi sumitur pro istis simplicibus per- sonis. que omnino carent discretionem. talis simpli- citas reprobat et in prelati adeo q̄ impedit pro- motionē et repellit ut not. in. e. petrus. xxxviii. di. et facti quod voluit glo. in. e. si cupis. xvi. q. i.

Capio glos. Ista glo. facit duo primo que- rit. so. tacite opponit et soluit dicitur hic q̄ princi- palis persona debeat factum proponere per se. nū- quid simpliciter debet p̄ se respondere glo. respon-

det q̄ sic putat tamen q̄ si aduocatus respondeat iudice et partibus non contradicentibus. confes- sio preiudicabit et valebit etiam quo ad contestan- dam litem in. d. c. cum causam. et in. l. i. et ii. C. de erro. aduo. et quod not. Joā. an. in. c. in presentia de probat. ita dicit hic do. Abb. Adibi videtur q̄ in quantum do. Abb. extendit istum tex. ad conte- standam litem q̄ non recte loquatur et confundi- tur per istum tex. in quantum dicit per se ergo exclu- dit omnem aliū. et adduco tex. in. l. per banc. C. de er. rog. mili. anno. li. xii. vbi si lex disponit actum fieri per se q̄ non potest fieri per alium substitutus ab eo. et exclamat sing. bar. de illo tex. ibi et alle- go tex. in. c. in criminali. v. q. iij. vbi si lex vult ac- tum fieri per se q̄ excludit substitutū. de quo tex. facit festum ibi dominicus. Adduco tex. in. c. ga- frustra in ver. ipse de vsur. et ibi dicit do. car. q̄ ita ille actus debet fieri per se q̄ non poterit fieri per iudicē. et adduco tex. in. cle. i. de iur. iurā. in verbo per manus nostras coniuncta glo. in. cle. i. de vi. et honesta. clerico. que vult q̄ non poterit fieri p̄ sub- stitutum. vide ibi do. Card. qui dicit se ita consu- luisse. et reputat illam glo. sing. et adduco. c. peri- culose de peni. di. i. et q̄ voluit Joā. an. in. c. sicut dignum de homic. et bal. in. c. i. s. furtum de pa. iu- ra. fir. Et adduco peregrinum tex. cum glo. sua i. l. singulos. ff. de testa. in verbo proprio cyrogra- pho. et adduco tex. cum bar. in. l. si cum miles. ff. de alie. iud. et glo. que reputatur sing. in. l. sepe au- diui cesarē. ff. de off. presid. et per ista apparet ad oculū q̄ do. ab. nō bñ loq̄tur et plus uidet michi diceñ q̄ posito q̄ aduocatus respondeat iudice et partibus nō cōtradictibus q̄ talis respōsio non ualebit q̄ iste tex. emanauit pp̄ calūniā aduocati et uoluit q̄ principalis propōat factū per se et non per aduocatum. ergo eodē mō d̄ r̄ideri p̄ se. et nō p̄ aduocatum ergo r̄isio facta per aduocatum est nulla et patientia nō adaptat ad impossibilia. q̄ actus actiuoz. et c. c. uenerabilem de elec. cū sy. tene mē- ti predicta.

Oppo. q̄ vmo per alium possit pro- poni factum licet partes non sint indiscrete. l. non solum. ff. de procurato. l. i. ff. q̄d cuiusque vniuer- no. glo. ista soluit dicendo q̄ fallit quando quis tenetur respondere ratione officij. vt est procura- tor sed dic q̄ ille non est proprie casus fallencie vnde proprie non excipitur a regula hic tradita. hic enim papa non intendit excludere procurato- res cum sint principales persone ex eo quia effici- untur domini instancie. c. ij. de procurato. libro se- pto adeo q̄ sententia ferenda est in personas eorū vt in. l. i. C. de senten. et interlocuto. om. iudi. Sed tantum intendit excludere aduocatos si tamē do- minus iustior esset q̄ procurator. t̄nc iudex ex suo officio posset prouidere vt compareat dominus ad prouidendum per se ut est tex. not. in. l. fina. C. de procurato. et not. glo. in. c. i. de iudi. libro vi. ita hic dicit do. Abb. Sed Joā. de imol. hic te- net q̄ dominus debet proponere factum si peti- tur. licet litiget per procuratorem. et allegat istū tex. ad hoc si non inducit qualiter hoc probetur hic et dicit q̄ licet loquatur in aduocato. tamē idem est in procuratore. quia eadem ratio est in vtroq̄. et si dicat ex hoc seq̄ q̄ ē sublat⁹ vsus pro- curatoz. r̄ndz q̄ nō seq̄ q̄ cetos act⁹ exercebit p̄

9
procuratorem. et ita intelligit istum tex. Sed tu pondera quia si aduocatus esset procurator ut est *Abba*. ubi aduocati sunt tabelliones et procuratores ut notatur in l. vniuersos et ibi *Barth.* C. de decurionibus lib. decimo tunc in tali casu haberet locum dispositio istius tex. sed si alius esset procurator. et alius esset aduocatus tunc haberet locum dubitatio. Nam hec decretalis excludit aduocatum tanquam cauillosum. Nam aduocati omnia mala nouerunt. ideo non est mirum si papa hic excludat aduocatum. et adduci potest illud quod scripsit *Cicero* in rhetorica veteri in prin. q. maxima damna que passa sunt vrbis romana fuerunt illata a doctis et peritis viris que ratio non militat in procuratore poterit ergo dominus proponere factum per procuratorem. *Item* consultatio ista fuit de aduocatis. et papa respondet de aduocatis et per istum non videtur iste tex. extendendus ad procuratorem. et sic non videtur quod recte loquatur de i. *Sed* do. *Item* d. ancha. hic dicit quod si dominus est melius informatus quam presumitur ar. c. ab excommunicato d. scriptis et petatur quod dominus respondeat. tunc compellitur dominus proponere factum et responderi. allegat. l. actor. ff. de procurato. *Sed* Innocentius. hic dicit quod iste tex. non intendit dicere quoniam quilibet per procuratorem possit narrare. et responderi cum possit per eum litem contestari quia per narrationem et responsionem fit litis contestatio. c. i. de lit. contest. s. intendit dicit quod ille qui causas agere debet. siue procurator siue dominus per se narrare debet. non per aduocatum vel alium. ita dicit hic *Inno.* hosti. *Item* *Abb.* et *Legid.* dicit tamen *Joan.* an. quod hec decretalis non seruatur *Sed* do. *Card.* dicit quod imo seruatur in hoc quod libellus concipitur in personam domini vel procuratoris qui causam prosequitur. item in responsionibus ad positiones quandoque respondet principalis etiam si casus prosequatur per procuratorem allegat. d. l. si actor. et l. si. C. de procura. et c. ii. de testi. li. vi. Tu pondera quod si subtiliter consideretur iste tex. videtur quod sicut loquitur de aduocato ita videtur loqui de procuratore. et sicut debet proponere factum per se. et non per aduocatum ita debet proponere factum per se et per procuratorem. si hoc petatur. et ego nouissimus induco istum tex. hoc modo vbi quod sit regula declaratur ex vi exceptionis. quia exceptio fit a regula. l. nam quod liquide. ff. de pe. leg. l. in. hys. ff. de. ll. l. i. ff. de regu. iur. cum si. *Sed* exceptio facta hic loquitur in alijs quam in aduocatis ergo sequitur quod regula concepta est in alijs quam in aduocatis ex quo conceptio fit a regula hoc decidit iste tex. in versi. nisi adeo sint indiscreti quod per alios suppleatur ergo regula est quod si sunt discrete persone principales non possunt proponere factum per alios sed per se et per sequens sequitur quod si petatur quod principalis compareat ad proponendum factum et non procurator quod tenebitur proponere factum et sic hic loquatur tex. de aduocatis tamen per exceptionem postea appositam videtur ampliari regula etiam ad procuratores. et maxime si sunt procuratores causidici causarum. qui recte dici possunt periculatores quia animam et patrimonium clientuli exponunt periculo. et eadem ratio est in eis quia periti sunt legum que est in aduocatis. et si

94
cur papa hic expressit de aduocatis. Idem expectasset de talibus periculatores quia eadem est ratio. sed magis erat frequentatum de aduocatis. ideo de eis potius expressit faciat in ar. glo. in l. tale pactum. s. si. ff. de pactis. et in l. i. C. de hys qui ad eccles. confugi. et in auct. cassa. C. de sacro sanc. ecc. can. l. i. C. de rap. virgi. et in cle. i. de scriptis et in c. ii. de confess. in. vi. et in c. diaconi. xxvi. distinc. et ista ut noua non tradas obliuioni. *Secundo* excipit ista glo. casum in vniuersitate que per alium respondet iste etiam casus non recte excipitur secundum dominum *Abba.* quia non respondet per aduocatum sed per syndicum. *Tu* pondera quod si subtiliter ponderetur ista glo. sentit intellectum et inductionem datam a me superius quia est excipiat de sindico ergo sequitur quod regula non est restricta ad aduocatos dicitur. et per consequens do. *Abb.* pessime reprehendit istam glo. *Item* autem vniuersitas iuret de calumnia per sindicum tangit hic *Innocentius.* sed habet clarius in c. in per tractandis de iur. calumn. et in c. presentium de testi. in vi. et hodie apparet clarus per c. si. de iura. calumn. ubi quilibet potest iurare de calumnia per alium ad hoc specialiter constitutum. *Tertio* glo. excipit casum in excommunicato qui casus non recte excipitur secundum dominum *Abb.* quia non per aduocatum respondet ut in c. intelleximus de iud. dicit ut dixi superius. *Quarto* excipit casum in episcopo et in persona illustri litigantibus per procuratorem. l. quicumque. C. de procur. Ego allego in simili tex. sing. in l. si. C. de iniur. et habetur in simili in l. quotiens. C. de dignita. li. xij. et in l. milites. C. de questionibus et in c. i. de offic. ordi. lib. vi. et in c. quia pontificali de offi. delega. co. lib. et in l. desertore. s. si. ff. de re mili. et in l. capitalium s. serui. ff. de pe. et in l. ad ecclesias. ff. de iur. iura. et in c. cum quidam eo. lib. ubi defertur dignitati *Item* excipitur hic quando persona est indiscreta quia tunc potest stare in iudicio et proponere factum per aduocatum ut hic. *Item* excipit casus infurioso et non bene quia furiosus non potest stare in iudicio. sed litigat per procuratorem ideo curator. et non aduocatus proponit factum excipit etiam casum in prodigo quod procedit antequam interdicitur bonis. quia satis dicitur indiscreta persona. l. i. ff. de cur. fur. c. ex parte de consuetu. non enim eo ipso administratio est prodigo interdicta ut notat. per *Bar.* in l. is cui. ff. de verbo. obliga. sed postquam datus est sibi curator qui deputari debet ideo secundum dominum *Abb.* non procedit ista exceptio quia curator poterit per se respondere. et supplere in eius defectum. *Tu* dicit ut dixi superius *Sed* pondera vnum quia ego dico quod hic est glo. sing. et vnica pro eo quod dixit *Bald.* in l. ii. C. de curato. furioso. ubi est glo. singu. equiperans furiosum et mente captum *Bald.* ibi dicit se credere idem esse in prodigis ut equiparentur furioso et mente capto. *Pro* certo glo. est hic pro illo dicto tene menti. quia digna est auditu et recitatione. *Ultimo* glo. excipit casum de muliere luxuriosa. l. mulieri ff. de iura. furiosi. dicitur enim prodiga fame per sone. et bonorum suorum. Et dicit do. *Abb.* quod satis procedit exceptio antequam detur sibi curator. s. si def. curator tunc non recte excipit. quod defectus

suppletur per curatorem ar. l. si curatorem habens
 C. de in integr. resti. mi. Sed quid econtra an vi-
 ro luxurioso detur curator sicut et mulieri. Spe-
 in ti. de actore. §. item opponitur contra actorem
 vers. sed queritur decidit q non. quia in muliere
 habet magis stimulas carnis et est maius obrobri-
 um amicis et generi fornicatio mulieris q masculi-
 tum. qz sexus muliebris e fragilior et debilior. Sz
 ego quero de vno. Pone q ista mulier luxuriosa
 viuens habeat maritum. an dabitur sibi curator. et sic
 an habeat locum dispositio. d. l. mulieri et doctri-
 na et exceptio huius glo. non reperio istud tactum
 Et adduci posset q non habeat locum pp reue-
 rentiam thori matrimonialis. Et adduci posset qd
 voluit Joan. an. in addit. spec. in ti. de iniur. in p. l.
 ci. vbi dixit q mulier inhoneste viuens possit incar-
 cerari. de quo vide quod pulchre scripsit bal. in. l.
 consentaneum. C. quomodo et quando iudex tam
 si e maritata et luxuriose viuat non potest carce-
 ri p. l. si vxor. §. diuus seuerus. ff. de adul. ex quo
 posset inferri ad limitationem statuti huius cini-
 tatis quo disponit q mulier luxuriose viuens e du-
 cenda ad locum publicum cum non habeat locum. si
 e maritata lz luxuriose viuat p illud bellissimo
 dictum Joa. an. et p qns videretur dicen. q. d. l.
 mulieri non habeat locum in muliere maritata.
 Sz istud vltimum non puto verum ex eo. quia est
 fauor mulieris vt detur sibi curator. quia sicut est
 prodiga psona multo magis presumitur prodiga
 bonoz. et ideo siue sit maritata siue non dabitur si-
 bi curator tene meti. Extra istos casus exceptos
 a glo. excipiunt casum in pluribus fideiussoribus
 et heredibus vnus vt. l. iam tamen. §. pe. ff. iud.
 sol. et in pluribus exercitoribus eiusdem navis vt
 l. i. §. si plures. cum. l. se. ff. de exercito. et in muliere
 religiosa. vt in casu. e. ij. eo. lib. vi. Isti tres casus
 non recte excipiuntur. et licet iste tex. excludat aduo-
 catos in propositione et responsione facti non tam
 prop. hoc excluditur officium aduocati. ideo di-
 cunt oes scribentes h q quicqd ius tangit expedi-
 et aduocatus. id libellus formabitur congrue per
 aduocatum. qz si non esset congrue formatus re-
 pelleretur. vt. c. examinata. j. co. l. i. ff. si mess. fal.
 mo. dix. Item versatur officiu aduocati i excepto-
 nibus et positionibus formandis et similibus. It e
 poterit interesse in responsionibus ad positiones
 vt caueat ne cauilliosa positione obscura vel du-
 plici clientulus capiatur et sic intelligit Hostie.
 .l. ne quicquid. §. aduocatos de offi. proconsul. fa-
 ciat quod pulchre voluit hosti. in. c. dilecti. s. co.
 vbi dicit q pp simplicitatem partis si timeat ne ca-
 piatur in verbis respondendo ad positiones respd
 debet per aduocatum per istum tex. et dicit Anno.
 q non est maluz q si persona principalis est indis-
 creta q compellat exponere factum et respondere
 p alium. Expedi enim rei publice ne quis re sua
 male vtatur instit. de hijs qui sunt sui vt alie. iur
 §. sed hoc tpe regulariter enim officiu aduocati s
 satur in hijs que sunt iur. ad ea vero que sunt fa-
 eti debent principales persone respondere et factu
 proponere. Etatem enim habent vt de se loquan-
 tur de consecra. di. iij. c. cu pro parulis presumit
 enim de facto melius scire q aduocatus vt dictu
 fuit et vide Bar. i. l. si postulauerit. §. questionem. ff

de adulter. vbi dicit illam legem allegari q qua
 do pars respondet positionibus debet esse presens
 aduocatus sz in quibusdam terris hoc seruatur
 ideo serua consuetudinem sed si non apparet d co
 suetudine ipse tenet hoc q aduocatus possit esse
 presens. Querit hic dominus De. pone q prin-
 cipalis explicito in publico instrumento informat
 procuratorem quid et qualiter debeat respondere
 an habeat locum istud. c. ut principalis cogi de-
 beat videtur q non. quia cessat eius ratio remit-
 tit ad Bar. in. l. ij. §. defendi. ff. ex qui. cau. i. pos-
 ea. et ad Ly. et Bal. in. l. si. C. de procurato. tu de
 hoc vide Jaco. butri. et alios in. d. l. si. Bar. in. l.
 qui bona. §. pe. ff. de dam. infec. et in. l. penul. §. ad
 crimen. ff. de pub. iud. Joan. an. in. c. si. de iur. ca-
 lump. lib. vi. et in. c. i. de iudi. li. vi. Saly. f. l. reos.
 C. de accusat. Joa. de imol. in. d. l. penul. §. ad cri-
 men et in. d. §. penul. et in. c. in pertractandis d iur.
 calump. Bar. tamen in dictis locis variavit. vi-
 de Ludo. roma. et alios in. d. l. qui bona. §. penult.
 ista questio non est tacta per aliquos hic nisi p do.
 Met. et egeret enucleatione ex eo qz bar. est sibi s
 rius et alij sequuntur Jaco. butri. in. d. l. fina. et
 alij opi. Bar. iuxta illud lucani. Namqz alij
 magnum alij cesaris arma sequuntur et melior tex.
 qui pro. d. questione allegari posset est in. c. ii. de
 iura. calu. ideo ibi dicitur si deus tremendus no-
 bis ex alto permiserit. Et ex predictis patet fm
 Hostien. q illud priuilegium per alium proponen-
 di et respondendi alij habent propter dignitatem
 aliquando propter fragilitatem. aliquando pro-
 pter indiscretionem. aliquando propter multitu-
 dinem. aliquando propter delictum et breuiter co-
 cludit hoc modo quicumqz se ipsum regere non s
 bet vel nescit siue ex delicto vel alio modo hoc co-
 tingat debet et potest per alium talia expedire. c. i.
 et ii. et iii. de eta. et qualita. nisi forte tñ sit delictu
 q omnis audientia denegetur ut. c. in nomine do-
 min. xxiii. distinc. ij. q. i. §. pater. xxij. q. v. no nos
 xxi. distinc. in tantum. xvi. q. vii. c. siquis deinceps
 alias semper audiendus est nec consideratur in hoc
 fauor delinquentis sed rei publice cui expedit ne
 quis re sua male utatur instit. de hijs qui sunt
 sui vel alie. iur. §. sed hoc tempore. interest enim
 principis vt habeat subditos diuites in auct. vt
 iud. sine quo. suffra. §. cogitatio alias oportz q pn-
 cipalis ex quo per se agit vel per se respondeat re-
 mittit ad not. per eundem in summa co. ti. §. que
 sunt necessaria ita h dicit hosti. q lex potest denega-
 re audientiam alicui propter delictum. Ego alle-
 go tex. in ver. non audietur in. l. venditioni. C. de
 vsucap. proemp. et ibi Ang. et eundem Ang. confi-
 cxxx. vbi tenet q valet statutum q baunitus no
 audiatur sed non valet vt denegat iusticias vt fu-
 it singu. dictum Innocen. in. c. que in ecclesiarum
 de constitu. et per angel. in. l. si non speciali. C. de
 testa. et in. l. i. C. de bo. vacan. lib. x. Bar. in. l. cu
 mulier. ff. solu. matri. tex. et ibi Nichola. de nea-
 pol. in. l. i. ff. de iur. patrona. Bald. in. l. iubemus
 §. sane de sacro sanc. eccles. vbi allegat. l. si ser-
 uus. C. de hijs qui ad ecclesias confugiunt faciat
 .l. prima. §. et alias videamus. ff. que in frau. pa-
 tro. tex. in. c. quia frustra. in ver. nullatenus au-
 diatur de vsur. Bald. in. q. statuto canetur.

et in repetitione. l. cum mulier. ff. solu. matri. glo. i. c. 1. de Repti. in §. non audiat li. vi. Lo. roma. 2. lio. xiiij. dicit in Reca d. except. in cle. Adduco etiam rex. 2. ibi bal. in. l. 1. C. de pa. pōt. et p. eūdē i. l. pem. prozias. C. sniaz rescin. nō pos. 2. i. l. plāe. ff. d. pet. bez. S3 extat pulchra dubitatio quā pōit do. dñi cas in. c. pñitium de testi. li. vi. vbi dicit se uidisse illo anno dubitari Reus dat pōnes co. q2 dicit pñ cipalem melioris condictionis quam procuratorē vult q2 dñs qui erat in domicilio valde remoto re spondeat positionibus pp quod iudex decmit re missurus ad partes ut ille respondeat positionib9 quis habet soluere expensas cuius missionis reus dicebat q2 actor. q2 ipse dicebat esse in iudicio vbi litigabatur. vnde ipsa est cā. q2 remissio fit ad ptes ergo ipse qui dat cām huic remissioni d3 ex pensas facere ipse dicit pñ q2 actor non ē in cul pa lz litiget p procuratorē. cum ius hoc sibi conce dat. c. querellam de procur. 2. maxime cum parat9 ē procurator rñdere positionib9 q2 pōt. c. ij. de con fess. li. vi. ¶ Nam reus qui producit testes q sunt extra soluit expensas. c. ij. §. i. de iudi. li. vi. c. sta tutū. §. p. d. Rept. li. vi. fortius isto casu in quo reus vult probationem pro se tm cum rñsio ad pōnes non profit respondentem ar. iij. q. iij. §. atez ius 2. qd not. glo. pe. in. c. ii. de confess. li. vi. Sed probatio testium facta per reum bñ prodest actori ut notat glo. in. c. statutum. §. pe. de Reptz in. vi. ergo videt q2 solus reus debeat facere expensas. 2. dicit se ita in facto obtinuisse 2. ita in pñtica obseruari fecit se. ¶ Pro certo mirandus est de tanto doc. q2 ipse non viderit glo. in. l. ij. §. defendi. ff. ex quib9 cau. in poss. ea. quam sequit ibi bar. 2. Ang. dicit enim expensis ipsius absentis hoc fieri debere. s3 pro dco do. dñici. faciat. l. generaliter. §. hijs de pñtib9. C. de reb. credi. 2. iur. iur. p quem tex. colligit ibi bal. q2 expense debent fieri p euz q petit missionē fieri 2. allegat. l. qm libi. C. de testi. 2. l. cum sepe. C. de errog. mili. anno. li. xij. 2. refert q2 in facto cū qui dam appellasset ad regez petebat se remitti ad eu riam regis. 2. debebat remitti sub custodibus qd suis expensis debebat fieri illa remissio. 2. p pñs expensis petentis. Posses nihilominus allegari contra dñicū ille tex. 2. adduco. qd pulchre voluit Bal. in. c. nōnulli de testi. ubi refert se respondisse iusticiario apulie q2 delinquens remittitur ad lo cum delicti. expensis petētis qd bene notabis pro intellecta. c. ij. de Reptis 2. c. cāz que de testi. vbi quis remittitur ad papam vt remittat expen. pō tētis. s3 glo. in. d. l. ij. §. defendi dicit ar. q2 agens pro abñte facit expensas omnes si ptingat ad ab sentem mitti vel pro aliqua cōfessione vt ibi bar. dicit q2 si debet mitti nuncijs absentis ad iuran dum de calū. vel ad rñdendū d3 remitti expensis a absentis. ¶ Et si opponat q2 bar. non clare apit. si abñs litigabat p procuratorem. Ego dico q2 cla re colligit q2 ita loquit referendo dictum suū ad il lam glo. 2. etiā ex sequenti dicto bar. dicētis ibidē q2 si peto copiam instrū procuratoris d3 mihi fieri expensis dñi absentis. q2 p absentē nō d3 fieri de terior conditio pñtis Aditū ē q2 dñicus non vide rit. ¶ Accedat quod voluit saly. in. d. l. generalit9 §. hijs de presentibus vbi dicit q2 expensam debz facere is cui defertur iuramentū. q2 sui gratia ad

10
eū mittitur cū iudex posset mādare vt psonaliter compareat vt ibi. Tū q2 eius absentia ē cā huus expense. q2 si pñs esset non esset necessaria talis ex pensā 2. sic tenz q2 expensis absentis mittet. 2. ad dūco quod voluit Ang. in. l. minime. C. de appel. vbi dicit q2 si creditor facit incarcerari debitorēz faciet sibi expensas incarcerare. 2. dicit esse glo. sing. in. l. i. C. d. exco. mili. an. li. xii. S3 pro certo illa gl. non dicit hoc ad quod allegat p Ang. s3 loquitur de expēsis nuncijs. 2. sic illa glo. facit pro dicto do. dñici 2. alias vide q2 guido de suza. in. l. properan dum. C. de iud. tradidit illā doctrinam do. dñici. S3 bar. in. l. i. C. de procur. i. fi. verbis dicit q2 pro curator d3 facere copiam sui mandati expensis su is allegat. d. l. ij. §. defendi. 2. sic vt q2 iste passus sit dubitabilis. 2. est non mentioz quottidianus nec ē discussus in ciuili. nec in pontificia censura. Aditū v2 de iure diceñ. q2 glo. bar. 2. sequaces recti9 lo quātur quod ad eccliam sic demonstro. ¶ Abñtia actoris non d3 esse deterior reo tex. est formalis i d. l. ij. §. defendi sed si reus teneret soluere expen sas mittendi ad absentem sequeret q2 abñtia acto ris esset sibi nocina. qd negat illa lex ergo. fo vbi cūq3 lex non imponit penam nec iudex illā d3 ipo nere glo. est in. c. fi. de iur. patro. tex. est in auct. de non elig. fo nub. §. cum igitur vñ. nec ē lex tale qd dicens. s3 soluere expēsas est pena vt infit. de pe na te. lit. c. finē litibus de dol. 2. contu. ergo cū nō reperiat ista pena expressa a lege ergo nec nos lā imponere debemus. ¶ Tertio grauatus in vno releuat in reliquo. l. eū q. ff. d. iur. iur. s3 reus gra uat in vno vt teneat mittere ad abñtem. 2. interis differatur iudicium. quare ergo grauari debz vt lu at penam expensaz. 2. sic addere afflictionē affli cto. l. diuus cū cōcor. ibi positus. ff. de offi. presid. nec est bonum simile allegauit dominic9 b reo pro ducente testes primo q2 illa expensa nō spectat ad istos testes q2 officij testificandi nō d3 eis eē dā nosum. l. si quis ex signatoribus. ff. quēadmodū testa. ap. c. cū non deceat de elec. li. vi. nec spectat ad ipsum actorem. imo ad pñtentem eos examina ri spectat ut. d. c. statutum. §. pe. 2. l. qm liberi. C. d. testi. 2. lz deponant pro utraq3 parte nihilomin9 reus producit eos principaliter ad fauorem suum 2. certum est q2 attenditur illud quod fit principa liter. 2. adduco quod voluit Bal. in. l. iij. C. de a dult. Nec obstat q2 reus assumit probationem ad suum commodum ab ipso aduersario vt dicebat dominicus quia istud est contingens. 2. non neces sarium imo non est verisimile. q2 ubi videmus re spondere positionibus negant veritatem. maxime consulentibus aduocatis dicentibus cliētulo si cō fiteberis perdes cām. ¶ Nec obstat cum dicit q2 potest actor litigare per procuratorem 2. responde re per procuratorem ut. l. i. §. vsus. ff. de procur. ¶ Ego fateor hoc de plano tamen absentia eius non debet esse nocua alteri. ¶ Pondera si dici posset q2 attendatur si expensa sit modica an ma gna primo casu spectat ad reum presentem. 2. isto modo procedat d' etum do. dominici. quia de mi nimis non curat. pretor. l. si oleum. ff. de dolo. l. scio. ff. de in integr. resti. auct. nisi breuiores. C. de senten. expericu. recitand. 2. quod voluit Bart. in. l. iubemus. §. sane. C. de sacro sanc. ccclesijs.

Aut expensa est magna et tunc esset equum ut quis
 q3 teneretur pro parte sua. et esset quoddam tēpa
 mentum p̄bicum. facit quod voluit *Ly. et bal. i. l.*
iu. C. de adul. et pro certo ē diffictio satis equa. ni
hilominus dictum glo. bar. et sequacium videtur
esse verius tempa tñ dictū glo. et bar. q̄ si actor es
set p̄sona illustris vel egregia et deberet mitti ad
eum pp̄ suam dignitatem. ut in casu. l. ad egregi
as p̄sonas. ff. de iur. iur. q̄ isto casu deberet mitti
expensis rei q2 dignitas d3 prodesse homini con
stituto in dignitate et isto mō procedat doctrina
ostici. ita videt̄ mihi dicendū pp̄ pauperiem intel
lectus et ingenij Deus tremendus laudet. in ex
trema secula. Expedita est hec decretalis taliter q̄
liter. Andr. Barbatia.

Examinata Solēnis dif
 ficilis et quot
 tidiana est hec decretalis et mix
 timodum examinata ē per docen
 tes et tā repetijt illustre ingenij
 do. car. egeret non mentioz ex
 zello et preclaro doctore in vtraq3 censura supre
 mo. sed deus omnium bonoz largitor insuat ex
 alto quid dicendū sit aspiret q̄ libens op̄i p̄ singu
 la nostro. sufficiētia n̄sa ut inquit apostolus est a
 deo et hoc intendit fm̄ omnes si actor ineptam ac
 tionē proponit reus absoluit. tñ si postea aptā pro
 ponit reus r̄ndere cogef. b. d. Sed hoc sūmarium.
 fm̄ do. car. nihil aperit de nucleo istius tex. et ideo
 ipse sūmat plenius sequendo vnam lectionem quā
 positurus ē et hoc modo. Si possidens v̄l non cō
 tra non possidentē intentat actionem inferentem
 rei restitutionē et de carētia possessionis rei constat
 ex facto actoris etiam post lit. contestatam. qua
 docūq3 inepta ē actio. et reus absoluitur solum ab
 instantia iudicij. b. d. vel sic. In rei uendicatōe si
 constat quandocūq3 reum ab initio non possedis
 se. nec postea et actorem hoc sc̄inisse pronunciat
 eius intentio inepta. b. d. fm̄ do. car. Et diuiditur
 in quattuor partes In prima ponit rō proxima. et
 immediata sup̄ qua fundat̄ pronunciatō de qua i
 fra dicit̄ ī h̄a parte ponit rō seu cā remota et sic cā
 cause seu declaratio rōnis precedentis. In tertia
 ponitur pape pronunciatō. In q̄ta. quedā prote
 statio seu sn̄ie restrictiue d̄claratio. h̄a ibi q2 cū te
 stes. tertia ibi vñ itentionē tuā. quarta ibi ita tñ.
 Sed do. abb. hic dicit q̄ cōe sūmarium doctorū pro
 cedit quo ad corticem. tñ quo ad intellectū nō pro
 cedit simpliciter q2 int̄ctio erat hic inepta et non
 actio vel saltem actio et intentio erant inepte nec
 tenef̄ indistincte q̄ ex sola ineptitudine actionis d̄
 beat quis succūbere. si intentio ē apta ideo quo ad
 intellectum dicit sic debere sūmari. Si actio et
 intentio sunt inepte vel sola intentio d3 reus ab
 soluit ab instantia iudicij. Iterum tñ actor auditef̄
 si apte egerit. b. d. Et pro hoc intellectu dicit fa
 cere istam litterā in eo q̄ p̄p̄ pronunciauit int̄ctio
 nem istius non tenere non dicit actionē. et l3 l̄sa fa
 ciat etiam mentionē de actione q̄ fuerit incōgrua
 ipse dicit q̄ fuit incōgrua respectu illius ad quem
 dirigebat. et respectu conclusionis. q2 petebat re
 stitutionem possessionis. Sed potest ita intelligi q̄
 actio erat apta intentio tamen inepta. Sed do.
 Car. hic in lectione sūmat hoc modo. In rei uen

dicacione si constat quandocūq3 reum non possi
 dere me possedisse ab initio litis. et actorē hoc sei
 uisse eius intentio pronunciat̄ inepta. Sed hoc
 sūmarium ē nimis sp̄ale. id dicit tenendū esse pre
 cedens sūmarium. Ita residet do. abb. hic. Sed
 do. car. hic in lectione dicit q̄ hec decretalis ē fa
 mosa et difficilis et ē pf. c. examinata. de confir. vtil
 vel inutil. de cuius sine h̄ decidit̄ ut patz in anti
 qua cōpillatione. Et dicit q̄ sūmarium cōe doc. ē ni
 mis generale id magis stricte ad litterā sic sūma
 ri d3. Si is qui pretendit se patronum ecclie agit
 sup̄ ius patronatus vendicando eccliam. et ob hoc
 sequestret̄ eccliam. si postea in cā constat q̄ tēpore
 sequestri actor possidebat ius patronatus exactio
 seu intentio pronunciat̄ inepta. et absoluit reus. si
 tamen postea aptam actionem proponat reus co
 gitur respondere. b. d. fm̄ do. Car. et ē ponderan
 dū q2 in repetitione diuisit in quattuor partes de
 cretalem h̄ac. et ita diuidunt eam omnes h̄. Sed i
 lectione diuisit in quinq3 partes primo ponit fac
 tum decisum s̄o pronunciationis rō ibi actionem
 Tertio ipsius rōnis d̄claratio ibi q2 cū. iij. pronū
 ciatio ibi vnde quinto ponit protestatio ibi ita tñ
 Et quo ad intellectum decretalis hui⁹ in repetiti
 one dicit se loqui melius q̄ fecerint antiq. et dicit
 in lectione p̄prehēdendo id quod dicit in decisio. j.
 de confir. vtil. vel inutil. c. examinata. Done
 sic casum q̄. Ad. egit contra milites c̄spanicos s̄a
 eti angeli dicendo se patronū ecclie et eam vendi
 cādo et petēdo eam sibi restitui. factū fuit sequestz
 ecclie inuice dñm qui erat clericus. et vicarius
 epi. ut ipse do. car. dicit in. d. c. examinata d̄ p̄fir.
 vtil. in quē ēt fuit compromissum sup̄ hac lite. et
 tulit arbitrium q̄ reuoatur. vnde cum. Ad. indu
 git testes ad probandum q̄ tempore facti sequestri
 ipse possidebat ius patronatus. et coram quo age
 ret. an coram p̄p̄ vel alio nō exprimitur in l̄sa nec
 etiam in antiqua sed hoc tñ q̄ examinavit nunc
 processum et perpendit actionem fuisse ineptaz pp̄
 petitam eam. q2 inducebat se possidere tpe seque
 stri. et sic inepte petebat milites condēnari ad resti
 tutionē. vñ p̄p̄ pronunciauit intentiones ipsi. Ad.
 ineptam et absoluit milites ut in l̄sa patz ita r̄si
 det do. car. Sed do. an. premitit q̄ est dare rei uen
 dicacionem que competit pro reb⁹ corporalib⁹. et
 hec expigit dominij ex parte agentis. l. in rem. ff. d̄
 rei uendi. et possessionis detentationes. ex parte cō
 uenti. l. officij et. l. qui restituere. ff. de rei uendi.
 not. in. l. i. C. de alie. iud. et in spe. de cessione actō
 nis s̄. p̄. v. quid si mihi cedis. s̄o premitit q̄ i cor
 poralibus datur quedam realis ad instar corpora
 lium que appellat̄ confessoria asserens sibi ius eē
 et negatoria neganti ius esse in re de qua hic in gl.
 et c. abbate d̄ verb. sig. vbi p̄ Inno. et in. c. cum su
 p. et c. cu3 ecclia sutrina de causa posses. et prope
 hec datur contra possessorem ad restituē. et dat̄
 contra non possessorem turbantē ut desistat a vio
 lentia et turbatione. et sic in hoc h3 naturam diuer
 sam a reali pro re corporali. q2 illa datur tñ ad re
 stituē. possessionem vel detentationes hec datur
 ad desistendum. et non ad deturbandum. et ex hoc
 concludit̄. q̄ hec datur possessori et illa non posses
 sozi. l. sicuti. s̄. si queratur. l. si forte. s̄. i. ff. si serui.
 vendicetur glo. et in. d. c. cum ecclia et i. d. l. si for

re. s. primo. **T**ercio p̄mittit q̄ s̄m glo. decretalis
 ista h̄z duas lecturas. vna q̄ hic agebatur cōfes
 sozia. alia q̄ h̄ agebat rei v̄dica. s̄z primā q̄ age
 ret rei v̄dicatōe fuit inepta actio z intentio. s̄z
 s̄m secundaz lecturā sola intentio. quia actio erat
 apta. z prosequēdo v̄ranq̄z lecturam glo. sic figu
 rat casum do. An. duz esset questio inter nobilem
 virū. **A.** de ribaria ex vna parte z milites campa
 nicos ex altera de iure patronatus cuiusdam eccle
 sie de concordia partiu eodez possidente iure dire
 cto nobili viro. **A.** fuit factū sequestrū in quendā
 vicedominū. tamē nobilis ille. **A.** de ribaria dōdit
 petitiōem in qua narrabat primo q̄ erat verus pa
 tronus ecclesie. quare petebat dictos milites con
 demnari ad restitutōem possessiōis dicte ecclesie.
 tandem productis probatōibus ad fundandā in
 tentionē testes probauerūt q̄ si possidente dicto
 nobili possessio fuit sequestrata penes sequestruz
 z publicatis attestatōibus papa cognouit q̄ istius
 nobilis intentio non erat apta. q̄z concludebat ad
 restitutōez possessiōis sciende de dicta ecclesia z
 agebatur cōfessoria ad restituenduz s̄m vnū intel
 lectū. s̄m aliū agebat rei v̄dicatōe. z similis erit
 cōclusio vt restitueret z de duob⁹ erat alterū. vel
 q̄ possessio transiret ad sequestrū z non compete
 bat sibi rei v̄dicatio vel cōfessoria ad restituē
 das cōtra milites qui non possidebāt. vel nō tran
 siuerat possessio alias in sc̄strū s̄z remanserat pe
 nes nobilē petētē s̄stitui. z sic int⁹ hēbat qd̄ extra
 petebat ideo papa absoluit milites ab ista instātia
 protestans zc. ita hic residet do. **Ant.** s̄z do. **Ab.**
 ponit sic casuz cōprehendendo v̄ranq̄z intellectū
 dum esset questio inter quosdam nobiles seu mili
 tes de campania ex vna parte. z quendaz nobilez
Ad. de ribaria ex altera super iure patronatus cu
 iusdam ecclesie dicto. **Ad.** possidente dictū iuripa
 tronatus fuit factū sequestrū de cōcordia partiu
 in quendaz vicedominū idest vicariū episcopi. tan
 dem q̄ forte decisio hui⁹ cōtrouersie traheret in
 longū ille nobilis. **Ad.** dedit petitiōez cōtra mili
 tes campanicos in quibz narrabat se fore patronuz
 z petebat se pronūciari patronū z milites cōdem
 nari ad restitutōez possessiōis dicte eccle. z ex de
 positōe testiū productoz per euz s̄m vnū intellectu
 ad fundandaz intencionē suā apparet q̄ possiden
 te dicto nobili sequestrata fuit possessio penes illū
 vicedomū ex quo papa cognouit q̄ ist⁹ nobil. **Ad.**
 intentio nō erat apta. q̄z cōcludebat ad restituē
 das possessiōez eccle. z de duob⁹ alterū erat vnum
 aut q̄ possessio transiret in sequestruz z nō cōpete
 bat rei v̄dicatio cōtra illos milites seu cōfesso
 ria ad restituendum ex quo ipsi nō possidebāt aut
 possessio nō transiret in sequestrū. z per q̄s remā
 sit possessio penes ipm̄ nobilem petentē restitui. z
 sic intus hēbat quod foris petebat. **l. i. c. d. excu.**
rei iudi. merito milites absolūtur ab instātia iu
dicij. z istuz dicit esse purū z verū intellectu istius
decretalis z sic debere figurari casuz. z ita residz
in effectu do. Abb. hic. Sed do. Lardi. in repeti.
huius. c. dicit circa eius intellectu oportere inspi
cere illud quod p̄cedentes doctozes vsq̄z ad tem
pora sua non viderūt pro certo animose loqui. z
dicit debere cōsiderari istum tex. vna insimul euz
tex. c. examinata de confir. vti. vel inuti. qui text.

videt̄ approbare opi. **Inno.** ibi enī in prin. dicitur
 examinata causa que vertitur inter te ac milites
 campanicos super ecclesia sancti angeli. z sic obie
 ctū ipsius actōis ibi est ipsa ecclesia. z dicit illum
 tex. in ordine narratōis p̄cedere istū tex. z dicit
 hoc patere in antiqua cōpilatōe vbi tam ista de
 cretalis q̄ dicta. decretalis examata sunt vna z
 eadez decretalis. z de fine illius decidit ista. z ita
 dicit debere poni casuz. z vt saluet̄ dictū **Innoc.**
 dicit q̄ ecclesia ponit̄ ibi obiectiue. quia actio fun
 datur sup̄ ecclesia quātuz ad formā verborū actio
 nis z sic quātū ad obiectū extrinsecū agebat̄ ad
 iurispatronat⁹. z sic etiā sup̄ iure patronatus tan
 q̄ sup̄ intrinsecū obiecto in cui⁹ consequitōez iste
 miles intēdebat. z ita erat actio intentata. z sub
 dit se tradere hunc moduz intelligēdi istū tex. q̄
 iste nobilis. **Ad.** intētauit rei v̄dicatōez sup̄ ec
 clesia obiectiue z formaliter quātū ad verba li
 belli. z hanc actionē intentauit respectu iurispat
 ronatus quod habebat z se h̄re assererat in ec
 clesia petēs a dictis militibus sibi fieri restitutōz
 liberam dicte eccle vt possit iure suo vti. postea in
 causa tempe probationū iste induxit testes ad pro
 banduz eas. z hoc si intelligim⁹ q̄ capitulauerat
 de possessione exponēdus est tex. ibi. q̄z euz testes
 induxerat idest inducere voluerit s̄m docto. q̄z fa
 ctis capitulis cū appareat de ineptitudine nō de
 bet amplius procedi. Si autēz non capitulauerat
 sed testes inducti interrogati de possessiōe depo
 suerūt tūc stat proprie illud verbū induxeris. **Iste**
tamē tex. magis adheret p̄cedenti mō. q̄z hic non
vt q̄ testes probauerint s̄z dicit q̄ ad probanduz
inducti fuerūt. z dicit̄ testis induct⁹ q̄ inducitur
corā iudice etiā antequāz deponat. vnde sic recte
intelligit̄ iste tex. q̄ iste uobilis induxit testes per
quos asseruit se velle probare q̄ possidebat tempe
facti sequestri. z domin⁹ papa hoc audito in ont
nenti pronūciavit actionē seu intencionē eius so
re ineptaz. Nec est necessaria expositio idest indu
cere voluerit quam faciūt omēs ymo stat proprie
etiā intelligēdo q̄ nonduz testes deposuerūt. Et
ex hoc infert̄ do. Lardi. q̄ siue capitulauerit si
ue p̄ testes probauerit q̄ ipse possidebat tempe
facti sequestri infert̄ ineptitudo actiōis seu inten
tōis s̄m aliū moduz legēdi z ita residet do. Car.
in dicta repeti. **Sed Petr. de anch. z Job. de**
imol. hic circa intellectu hui⁹ decretal. nihil d̄ no
uo asserūt. z ex istis celati sunt scribētes quid seu
serint hic. Et pro certo vebementē admīroz q̄ ista
duo capla videlz istud z. d. c. examinata de con
fir. vtili vel inuti. cōtineāt ambo actū ineptū va
cū z inanez. Nam Bal. in tit. de pace cōstan. s̄.
sentētie dicit q̄ lauduz latū sup̄ eo qd̄ non est de
ductū in cōpromisso etiā si fuerit emologatū ē ip
so iure nulluz. z dicit esse casuz singul. in. d. c. exa
minata. z idēz voluit Ludo. rom. consilio. clj. vbi
allegat dictū. c. examinata pro vnico z singulari
z hec actio fuit inepta z incōgrua. z appōit istud
c. angustia nō mediocrē ingenio z intellectui meo
qd̄ de nouo asserā nescio. apparent nantes in gur
gite vasto. Et pondera quia papa hic v̄titur illa
geminatōe verborū videlz incōgruentē z ineptaz
actionē cognouimus. simile facit in. e. eam te de
rescript. in versū. mandatū dedimus. z p̄ceptum si

5
mille fecit in cleme. de penis in versi. idonice et suf-
ficiēter caueat. Simile fecit Bal. in auten. s3 cuz
testator. C. ad. l. falcid. vbi loquit quādo testator
gemiauit verba. quia dixit tota et integra legata
solues. Et pro certo si subtiliter pōderet ista de-
cretalis videt q non recte decidat. nam rei ven-
dicatio videtur cōpetere huic nobili. qz posito q
iste nobilis possideret tempe sequestri tamē tēpōf
quo agebat rei vendicatōe detentatio erat penes
sequestrū et non penes dictū nobilem. Ex quo se-
quitur q vigore illius detentatōis cōpetebat si-
bi rei vendicatio. istud probat in. l. officiu. ff. de
rei vendic. Ex hoc sequitur q non fuit inepta et
incongrua actio sua ex quo recto iure sibi compe-
tebat. et hoc apparz ex eo quia papa recepit libel-
lum et illam non iudicauit ineptū nisi ex postfctō.
Quinimo plus dico q tex. est aureis lris scribē-
das vt verbis Bar. vtar in. l. si a te. §. i. ff. de ex-
cept. rei iudi. probat q si ago rei vendicatōe cōtra
eum qui non possidet non d3 iudex pronuciare
actōes ineptā et magnā. sed debet pronuciare sup
iure agentis et absoluerē reuz ab instātia iudicij.
Et si quispiā mibi dixerit q in casu huius. c. con-
stabat de ineptitudine actōis anteq probaret de
iure agentis. et de hoc iure agentis non pronuci-
abit. quia non fuit discussus de iure agentis. S3
in. d. l. si a te. §. i. fuit probatū et discussus de iure
agentis ideo non est mirū si fuit pronuciatus sup
eo quod non accidit in casu huius. c. Quia ad
hoc responderi potest. primo ista est diuinatio ex
eo quia textus iste dicit induxeris ad probanduz
Nam verbū induxeris est verbū executiuū. et d3
intelligi et probaueris. quia verba debent intelli-
gi cum effecta. l. i. §. i. ff. quod quisqz iuris. Et si
dicatur amice illa verba induxeris testes intelli-
gūtur idest capitulaueris te probaturuz q posside-
bas tpe sequestri. adhuc ego respōdeo licz sit ita
nihilominus nō debuit iudicari sua actio inepta.
quia si volebat probare se possidere ex possessiōe
arguit dominū vt not. in. l. ticia. ff. de solutio. et
l. litibus. C. de agrico. et censu. l. ij. et l. cum res. C.
de probatio. et l. quidam in suo. ff. de condi. insti.
ergo sicut absolute ab instantia ipsos milites ita
debuit pronuciare pro iure ipsi agentis. quia ex
possessione arguebatur dominus. Et si aliquis
subtiliter respondeat q in casu dicte. l. si a te. §.
actualiter compebat rei vendicatio agentis li-
cet non contra reuz conuentū compebat rei ven-
dicatio quia tercius possidebat. ideo ex quo con-
stat de iure agentis pronuciatur vt ibi. sed hic nō
cōpetebat rei vendicatio actualit huic nobili qz
ipse possidebat ideo nō pronuciatur sup iure suo.
Quia etiā adhuc rñdeo q imo actualiter compe-
tebat rei vendicatio licet non cōtra milites cāpa-
nicos ex quo detentatio erat penes illuz sequestrū
per. d. l. officiu. ergo actio nō fuit incongrua et in-
epta. Nam dicēdo q possidebat videt asserere se
fore dñm ex quo agebat rei vendicatōe que p̄sup-
ponit dominū ex pte agentis et possessiōem vel d-
tentatōem ex pte cōuenti licet detentatio non esset
penes milites cōuentos. nihilominus erat penes se-
questrū. ergo actualiter cōpetebat huic nobili rei
vendicatio licet non cōtra milites. ergo sequit q
huiusmodi actio non fuit incongrua et inepta. et

6
pro certo est difficile auditu et cognitu. nā ista in-
eptitudo nō apparet a principio nec etiā apparet ex
postfatio. Et plus ausus sum dicere papa hic in si-
ne reseruat ius aperte agendi dicto nobili contra
milites campanicos. pro certo istud non videt bñ
dictū. et licet omēs istud teneant hic. nihilominus
ego suadeo cōtrariū hac ratōe. Ubicumqz apparz
male esse actuz ex vna causa et hoc apparet ex ac-
tis. et ex eisdem apparet q ex alia causa bñ potuis-
set agi non pōt iudex p̄demnare ex illa apta causa
sed debz absoluerē reuz. et nihilominus d3 in sentē-
tia reseruarē ius posse agere ex illa causa. iste est
tex. valde sing. in. l. bebius marcelus. ff. de pac. do-
ta. quē text. ad hoc propositus allauit Ange. in. l.
claudius felix. ff. qui poti. in pigno. hab. et referēs
docto. suū do. Bal. solere illuz tex. ad hoc allare
Ego adduco Bal. in auten. s3 et si quis. C. de se-
cun. nup. vbi tradit hanc doctrinā per. d. l. bebius
et idem voluit in. l. si. C. de here. institu. et in opere
suo quod fecit supra Inno. in lsa actiones. et faci-
at quod ides voluit in. l. i. C. de pign. acti. Et ego
allego tex. in. c. cuz olim de cau. pos. et propri. vbi
papa reseruauit ius in petitorio. et allego. c. si. eo-
tit. vbi papa reseruauit ius agēdi ex alia causa. et
adduco. c. olim el p̄to de restit. spoli. et qd scribit
per doctēs in. c. dilecti de empt. et ven. mō in ca-
su nōo constat ex actis q recte iste nobilis poterat
agere p̄tra illuz sequestruz qui detinebat ius illō
patronatus. ergo sequit q papa debuit reseruarē
eides nobili illud ius agēdi ex quo sibi constabat
ex actis. et per q̄s in hoc non videt bñ actum sen-
decisuz. et q debuerit pronuciare sup dominio ap-
parer. qz coipso q agit rei vendicatōe videt petet
q prius pronuciet eū dñm. et ad hoc adduco qd
voluit Bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei vendi. et qd
habet in simili in. c. lras de resti. spo. vbi videtur
petitū pronuciari prius sup impedimēto matrimo-
nij et postea pronuciari sup sepatōe. faciat qd vo-
luit ibi do. Anto. faciat simile quod habet in. c.
cū bertoldus de re iudi. ita vt dicēdus in propositi-
to q papa debuit pronuciare istū nobilez dñm. et
si dicat ipse nō probauit dñm. ergo non debuit
pronuciare super eo. Quia ad hoc respōdeo q id
non probauit quia papa non pmisit. quia coipso
q dixit se velle probare p̄ testes q possidebat tē-
pore sequestri papa pronuciavit actionē et intenti-
onē ineptā et absoluit reos ab obseruatōe iudicij
et sic facto iudicis fuit impeditus probare de iure
suo. et p̄ consequēs debuit ad minus reseruarē ius
agendi huic nobili quia cōtra sequestrū. Et plus
videtur dicēdum q nō debuit papa reseruarē ius
agēdi huic nobili p̄tra dōs milites. qz hoc nō cō-
stabat ex actis q hñt ius rec agēdi p̄tra milites
et ista vñr reddere hāc decretalem dubitabiliores
et sic videtur q sit error nouissimus peior priore.
Nihilominus nollē eleuare os s̄ celum. et morde-
re supremuz iurissatorem a quo edocemur info-
mamur. et instrumur et vñ mibi dicēdū q iste no-
bilis agēdo rei vendicatione debuit probare duo.
v3 dominium ex parte sua et possessiōem ex par-
te quēti vt. l. in. rem. ff. de rei uē. vel detentationē
d. l. officiu. s3 ipse non probauit dominū. nec capi-
tulauit se velle probare dominū. Et si dicat q
inducendo testes ad probandum q possidebat tē

91
mtnus vt superius arguendo dicebam. qz ad hoc
respondeo qd istud non sufficiebat ex eo. quia do-
minium in iudicium deducitur duobus modis. sicut
aut p viam actionis aut per viam exceptionis. si
p viam actionis et tunc aut principaliter aut inci-
denter principaliter vt in rei vdicatōe. quo casu
dominiū debet probari directe de iure gentiū vel
de iure civili. d. l. in rem. ff. de rei vendi. ita pul-
chre dixit Bald. in. l. quidam in suo. ff. de condi. in
fert. ergo sequit qd in casu huius. c. debuit iste no-
bilis agēs rei vdicatōe probare dñiū directe vt
capitulare qd intēdebat probare dñiū. quo casu
debebat probare directe vt dictū est. sicut ipse non ca-
pitulauit se velle probare dominiū nec illud pro-
bauit sed capitulauit seu probauit se habere pos-
sessionem. ergo ex tali possessione nō psumitur do-
miniū ex quo directe erat probādas. et per conse-
quens actio sua fuit inepta et incongrua. ista men-
ti cōmenda. Et inquantū allegant. l. pedius ad
de alijs elegantē text. in. l. bone. §. aliquādo. ff. de
edil. edic. quez ad hoc allegat Bald. in. l. i. C. de
pigno. actio. Nota ibi examinata causa. quia
iudex debet librare et discutere actū cause et nō p
cipitāter et fulminatorie decidere. c. examinata et
confirma. vti. vel inuti. c. cum ex litteris de in in-
teg. restit. glo. singul. in. c. ecclesia scēe Marie et
constitut. et ideo Bar. in. l. prolataz. C. de sente. et
interlocu. om. iudi. dixit qd si in modico tempe iu-
dex habuit processaz et tulit sententiā qd talis sen-
tentia non tenet. qz non psumitur in tam modico
tempe examinasse causas. allegat. d. c. cum ex lit-
teris. et faciat illud Terentianū. Huius tam cito. et
faciat. c. ponderet. l. dis. et ibi Domini. arguit con-
tra iudices quibus de mane mittit processaz et in
vesperis ferūt sentētiā. vide que dixi in. c. si pro
debilitate de offic. deleg. et in dicto. c. ecclesia san-
cte Marie. Nota ibi inter te et milites cam-
panicos qd inter laicos papa iudicat quod pro-
cedit quando litigant de iure patronatus et sic de
iure spirituali. de quo in. c. quanto supra eodem.
Posset etiam dici qd erant de tempali iurisdic-
tōe ecclesie per. d. c. examinata de confir. vtili vt
in uti. vbi appet qd dñs Sabinens erat ordinari⁹.
quia terra illa est de tempali iurisdicōe ecclesie.
sed primū dictū est verū sicut dñm? et papa ab-
soluit obligatū laico ab obligatōe si obligatō illa
dependet a spūalibus vtrū laicus promisit al-
teri layco sociare euz ad terrā sanctā quā poterit
absolui a papa ab obligatōe illa glo. est et Innoc.
in. c. ij. de voto et ibi probatur qd fm do. Cardin.
hoc est valde singula. Nota ibi actōes qd vsus
actōis non est sublatus de iure canōico licet con-
trarium voluerit do. Anto. in. c. dilecto. §. co. fm
do. Abba. hic. tu de hoc vide que late ibi dixi.
Nota etiam ex eisdem verbis qd licet quis non
arctetur de iure canōico ad exprimendas actōem
in libello tamē si ineptū proponit debet succūbere
sed postea pōt proponere aptā in iudicio. et abso-
lutio que fit propter ineptā actiōem est ab obfua-
tōe iudicij. nō autē absoluitur diffinitive fm do.
Anto. hic. Sed ego aliter colligo ex isto textu
not. videlz hoc modo. Abicūqz ineptitudo libel-
li non apparet ex proposito ipsius libelli iudex
bet admittere libellū et non debet illū lacerare.

licet ens iudex debeat lacerare libellū ineptū vt
per glo. in. l. i. ff. si messor falsus mod. vixit. et glo.
in. c. sacerdotibus. xj. q. prima de qua fecit feitus
Bald. in. l. si. ff. de liber. et postu. quia procedunt
quando ex tenore libelli perpēditur ineptitudo. se-
cus si postea ex cause examinatōe detegitur. tunc
enim eam vt ineptam repellit et non ante. hoc de-
cidit iste text. formaliter dñs dixit se reperisse hoc
postquā causam examinauit. et hoc id est qd a p̄s-
cipio admisit libellū. et faciat quod voluit Bal-
d. in. l. si. C. de heredi. institu. videlz qd quādo p̄ pro-
batiōes apparet incōpetenter actū dicit libellus
non procedere licet a principio cause processerit.
et allegat. d. l. bebius marcellus. et ideo voluit in. l.
i. C. de pigno. actio. vbi ad hoc allegat istū text. et
idem voluit in auten. sed et si quis. C. de secundis
nupt. et adduco ad hoc text. valde singul. in. l. po-
stumus. §. si quis ex hijs. ff. de inoffi. testa. vbi li-
bellus erat ineptus et tamē sentētia super eo lata
tenuit ex eo quia ex tenore eius non apparebat in-
eptitudo. et ad hoc allego Bald. in. l. si. C. de fidei
cōmis. liber. vbi ita dicit. et subdit dictū. §. ex hijs
carere ratōe. et adduco eundem Bald. in. l. ij. C. de
re iudica. vbi dicit et nūc intelligis dictū. §. si quis
ex hijs et istud menti cōmenda. Nota ibi sup
iure patronatus ecclesie sequēdo vnū intellectum
fm quē isti nobiles rei vendicabāt ecclesiā qd res
corporalis ratōe iuris incorpōalis potest vendica-
ri. l. qui tabernā. ff. de contrabe. emptio. ita intel-
lexit istum text. Innocen. hic. et sic rōe iurispatro-
natus quod quis habet in ecclesia potest vendica-
re ipsaz ecclesiā. et qd patronus etiam laicus habet
aliquā possessionē ecclesie. Sed do. Anto. dicit
se credere qd non habet ciuilez nec naturales pos-
sessionē. quia non possidet vt domin⁹ nec in totū
nec in partē et habet ius sepatum a dominio vsu
fructu vel vsu. quorū iurū respectu datur vā pos-
sessio naturalis vel ciuilis. habet ergo quandaz
possessionē respectu iuris et bonorū ecclesie cōser-
uandorum. quo respectu potest vendicare corpus
ecclesie que possessa per alijs tollitur libertas pa-
troni. quia alio possidente rē non potest alter vti
iure suo. c. pisanis de restitut. spoli. Secus credit
do. Abb. si clericus possidet ecclesiam nec prestat
impedimentū respectu iurispatronatus ymo ali⁹
possidet iurispatronatus. quia tunc non vendicat
ecclesiam ratione illius iuris. quia illa sunt proz
sus diuersa ar. d. c. pisanis. et. l. naturaliter. §. ni-
hil cōmune. ff. de acquiren. possess. vnde poterat
iste nobilis vendicare ecclesiam si isti milites pos-
siderent quo ad hoc vt dimitteretur libera per ip-
sum postea ordināda et defendenda. xvi. q. vii. c. fi-
lij. et sic fuit formatus hic libellus. vendico tales
ecclesiam a talibus militibus quia habeo iuripa-
tronatus in ea. et pro isto intellectu qd iste nobilis
vendicauit ecclesiam adducit do. Card. hic. c. exa-
minata. §. de confir. vtil. vbi fuit factum compro-
missum sup ecclesia sancti angeli inter istū nobi-
lem et istos milites. et ideo coniuncto illo. c. proba-
tur hic fm do. Card. qd iste vendicabat ecclesiam
quod fieri pōt. et facit. c. cum venerabilis de ex-
cept. vbi ep̄us vdicat ecclesiā rōne iur̄ ep̄alis qd
habet in ea. ergo potuit iste laicus vendicare ec-
clesiam ratione iurispatronat⁹ quod habebat in
q ij

9
rei vendi. vbi dixit q nos non possum⁹ vendicā
re vendicāte directa loca sacra quasi nostra. sed
pro iure quod habemus in eis possumus iudicare
adiecta causa de iure canonico. z sic fm eū posset
laicus vendicare iuspatronatus quod habet in ec
clesia. z sic pondera dictū Bar. quia vnū dicit z
aliud claudit. dicit ei q possum⁹ vendicā loca sa
cra rōe iurispsonat⁹ qd hēm⁹ i eis. ergo possum⁹
vndicare ecclesiaz rōe iurispsonat⁹ qd hēm⁹ in
ea. Sed postea cōcludit q potest vendicare iuspa
tronatus quod habet in ea. z per cōsequēs sequi
tur q non potest vendicare ipsaz ecclesiā. z sic sen
tit contra istuz intellectū Inno. z faciat ratio. c.
iij. de iurepatro. vbi de gratia ecclesie est q laic⁹
possideat iuspatronatus. ergo extra iuspatronat⁹
non poterit possidere ecclesiā. z sic illaz non pote
rit vendicare. Et licet do. Card. glozietur ad ce
lum q intellectus Inno. probet in dicto. c. exami
nata in versic. super ecclesia sancti angeli z dicit
hoc a nemine esse pōderatū z inuentuz. Ego dico
q illa verba sup ecclesia sancti āgeli intelligūtur
idest sup iurepatronatus quod hēbat in ecclesia.
z adduco in simili stupenduz dictū Bal. in. l. vsū
fructuz. ff. sola. matri. vbi dicit q si iudex in sen
tentia dixit adiudicamus ticio decimā intelli
gitur idest cōmoditatē p̄cipiendi fructus decime d
quo vide que dixi in. c. vestra de loca. ita impro
priabitur ille versiculus super ecclesia sancti an
geli. Et plus dico q iste intellectus Inno. est ali
enus ab isto tex. ex eo quia hic dicit actionē sup
iurepatronatus cōiuncto versic. rei vendicationez
Nam si actio fuit intentata super iurepatronat⁹
z illa actio fuit rei vendicatio. ergo sequit⁹ q ius
patronatus fuit rei vendicatū z non ipsa ecclesia.
z sic non videtur sequenda illa amara subtilitas
do. Card. dum loquit⁹ more philosophantuz q
ecclesia stabat hic obiectiue. z per cōsequens rei
vendicabit iste nobilis iuspatronatus. tene men
ti qz ista nō sunt visa per aliquoz. ¶ Nec ob. di
ctū. c. cum venerabilis de except. quia loquitur in
episcopo z non in laico. z sic ecclesia debet esse
penes suū rectorē vel penes ep̄m habentē curam
omniū ecclesiarū sue diocesis vt in. c. regēda. xi. q.
prima. Inno. in. c. requisisti de testame. docto. in
c. impatorū de iura. calum. vide tamē que dixi in
c. quanto s. eo. vbi Bal. aliter loquit⁹ in vendicā
do iuspatronatus. Sed posset saluari intellectus
Inno. vt dicamus q vendicauit ecclesiaz. quod
apparet quia posuerūt ecclesiā sequestratā penes
vicedominū. ita posset saluari dictū Inno. nisi ex
ponas idest iuspatronatus fuit sequestratum hoc
apparet quia vitur improprietate vocabuli tan
quā vt in. c. quomā. §. quod si super vt lite no con
testa. c. cū dilectus de iurepatro. ¶ Nota ibi te
stes induxeris fm do. Card. q quis dicit confi
teri id quod ponit in capitulis super quibus pro
ducit testes. quia hic ex eo q inducit testes ad pro
banduz q tempe sequestrī possidebat cōfiteretur z
sequitur. z hoc ē q milites non possident. sic z ali
as quis dicitur confiteri id quod ponit in libello
vt est glo. que reputatur singul. fm Ray. de for
li. in. l. cum p̄cessi. C. de libe. cau. idēz in eo qd qd
ponit in positiōibus. c. mulieri de iureiuran. c. i. d
confes. lib. vj. in glo. magna probatur in. c. fi. de

12
iureiuran. li. vj. z confessio hec attēditur ex eo qd
ex causa inferitur. z sic est ex rei euidētia z ipso fa
cto. est enī confessio triplex ore rei euidētia z cō
tumacia vt est glo. in. c. nullus de p̄sumptio. Et
ex hoc nota fm do. Card. q quāqz surgit confes
sio ipso iure per vim ratōnis. quia ex eo q agens
fuit cōfessus se possedisse tempe facti sequestrī in
fertur q milites non possiderent. nec ab initio li
tis nec postea. Aut enī possessio fuit translata in
sequestrum z sequester possidet z non milites ita
hic dicit do. Card. Ego dico q hic est casus val
de singul. contra Bar. in. l. certum. §. si quis ab
sente. ff. de confes. vbi dixit q confessio facta ab
sente parte non p̄iudicat. nam ista capitula fue
runt producta posito q essent producta parte ab
sente tamē p̄iudicat cōfidenti. istud probat⁹ hic
cōiuncta. d. l. enī p̄cessi tene menti hoc. Do. Ab.
limitat vt videatur fateri nisi ex hoc arguat⁹ per
iurus. allegat Jo. an. in. c. si. de iureiura. Idēz di
cit q videt⁹ fateri cōtenta in rescripto impetrato
per eum. ita dixit Jo. an. in. c. si. Idēz dixit in pro
ducente instrumētuz Innoc. in. c. olim de censib.
in. c. cum venerabilis de except. Bar. in. l. post le
gatum. ff. de hijs qui. vt indig. Bal. in. l. scriptu
re. C. de fide instru. z idem dicit in exceptōe vt con
tenta in ea probent que excipiūtur. Bart. in. d. l.
certū. §. si quis absente. z vide Bal. in. l. ij. C. de
institu. z substit. z vide glo. in. l. rura. C. de omni
agro descr. li. xj. Bal. in. l. alia. C. de his quibus
vt indig. z quod habetur in. c. cuz super abbatia.
de offic. deleg. z ibi do. Abb. ¶ Nota ibi eandē
ecclesiā q ecclesia tenebat in sequestrū quod fm
Hostien. potest tollerari. xvj. q. i. c. constitutus. z
q. vij. c. considerādus. z. c. filij. sed hic exponit. i.
iuspatronatus quod apparet ex dictōe tanq̄ que
est nota improprietatis vt est dictū. z sic ista seque
stratio fuit facta de iurepatronatus. ¶ Nota ibi
intentionē tuā q iudex ex officio suo expellit inep
te agentē. facit. l. vbi pactū. C. de transactio. vbi
est glo. not. in. c. causaz que. s. eo. glo. xj. q. i. c. sa
cerdotib⁹. l. i. ff. si messor fal. mo. dixit. z glo. in. l. i.
ff. de offi. asses. glo. in. l. i. C. vt que desunt aduoc.
z adduco Jaco. butri. z Bal. in. l. licet. de procu
rato. q exceptio libelli male concepti potest quan
docunqz oppni per. l. libellozū. §. q si libelli. ff. de
accusatio. vbi dicit q si libellus non est bene cō
ceptus nomen rei aboletur. faciat glo. singul. in
stitu. de obliga. in prin. quas allegat Bal. pro sin
gulari in. l. actori. C. de iureiuran. z in. d. l. licet. z
plus dico q licet sentētia in causa appellationis
possit ex noua causa reformari vt. l. titianus. ff. q
cum eo. tamen qd libellus est male conceptus nō
potest conformari. singul. est tex. in. c. cum dilecti
de emptio. z vendi. voluit Bal. in. l. ij. C. d. rescf.
vendi. do. Petr. in. d. c. cum dilecti vide pulchra
verba que dixi. vide Bal. in. l. edita in. ix. colum.
C. de eden. vbi pulchre loquit⁹. z in. xvj. colum. di
cit q ineptitudo est duplex. s. visibil. allegat istuz
tex. z dicit q in dubio libellus p̄sumitur aptus z
non ineptus allegat Inno. hic. z dicit q apta pro
batio non suffragatur libello inepto. allegat not.
hic z ibi q ineptitudo potest exponi i quacūqz pte
litis. allegat Jaco. butrig. in. d. l. licet licz bald.
z cōiter doc. allegent illā glo. pro sing. q infra lata

super libello inepto est ipso iure nulla. tamen ego allego tex. elegantes ad hoc. l. si. ff. de libe. z postum. z. l. fideiussor de negot. gest. z. l. nisi. ff. de tute. z. ratio. distraben. Item vbiunqz libellus est ineptus tunc nullus terminus currit ad excipiendum nulla exceptio est penalis si reus mentiatur vel aliter calumniatur. ita dixit Bald. in. d. l. edita in penf. colu. z. exceptio ineptitudinis impedit processum. ita dixit Bald. in. l. i. C. de formular. Et dic qd sicut in causa principali requiritur qd sit apta petitio. Et dicit quod sic est reiciendus libellus ineptus ita z. libellus calumniosus. allegat singulare dictum Inno. in. c. i. de offi. vica. bal. in. l. i. si de mome. posses. fue. appel. Ego allego. l. sicut. C. de paganis. tex. z. glo. in. l. vbi pactu. C. de transactio. glo. in. l. qui cum maior. s. qd si patris. ff. de bo. liber. ideo dixit do. Cardin. in. c. ex parte de restitu. spoli. qd libellus in quo quis petit quod cubina est dentibus lacerandus. z. in. c. de bitores de iureiura. dixit qd libellus continens peccatus est lacerandus. z. ista tene menti. quia quotidie allegatur iste tex. ad materia ineptitudinis libelli. dicit tamen do. Cardin. hic qd si reus consentit vt procedatur super libello inepto valet iudicium. allegat glo. qua Ray. de forli. reputat singul. in. l. si. C. d. anna. exceptio. z. quod not. Inno. in. c. cum super de concess. preben. z. in. c. cum super de cau. posses. z. proprietate. Tu pondera quia illa glo. non loquitur in libello inepto sed in libello generali qui valet si per partem non opponatur. debet tamen liquidari illa generalitas per probatōes vt voluit glo. in. l. i. s. argentu. ff. de positi de quo per Bart. in. l. i. ff. de eden. z. in. l. edita. C. eod. z. per do. Anto. z. ibi dicit in. c. ij. d. libel. oblat. Et accedat ad predicta elegans doctrina Bart. in. l. si sacer. ff. de dot. preleg. z. in. l. si titius. ff. de verb. obli. vbi dixit qd non potest facere ptes vt libelles de actōe que non competit. sed bene potest facere qd libelles de actiōe que iam competit sed nūc est extincta per. l. in lianus. s. quantum ad exhiben. quod dicit esse bene not. Et etiā circa istam ineptitudinem libelli vide Bald. in. l. penul. ff. de iusti. z. iur. vbi dicit qd sententia lata sup inepto libello est nulla. allegat glo. prefata instit. de oblig. in prin. Ego allego tex. vltra illos quos supra allegavi in. l. cū patronus. ff. de iureiuran. vide ibi Guil. z. Ange. dicit etiā Bald. in. d. l. penf. qd ineptitudo tacita vitiat libellus sicut ineptitudo expressa. allegat Inno. in. c. i. de offi. vica. pro certo istud non est bene dictum z. confundit per istos tex. z. p. dicta superiora. nisi saluādo dicas procedere postq̄ detecta est illa tacita ineptitudo. dicit etiā ibi Bald. qd valet sententia lata sup ineptitudine tacita. allegat. d. l. postum. s. si qs ex hijs faciat etiā quod voluit idem Bald. in. l. i. ad fi. C. de iurisdic. om. iudi. vbi dicit qd si libellus est ineptus z. probatio est apta z. congrua non potest iudex supplere. allegat Specul. in. tit. de offi. iudi. s. de seruit. vers. qd si libellus. Refert tamen Abba. antiqui dicere illud fore verum nisi suppleat ex confessione ptes per. c. pisanis de restitu. spoli. z. ego extendo illud dictum Abb. antiqui loquentis in causa criminali vt habeat locum in causa civili vt suppleatur ineptitudo per ptes confessionē. tex. allego singul. in. l. ait pteroz. s. permittit. ff. de mino. que ad

99
112
hoc allegat Bald. in. l. ij. C. de re iudic. vide que plene dixi in. c. at si clericus supra eodē. Dicit etiā Bald. in. d. l. i. qd si exceptio est inepta z. in probatōe est apta z. congrua non potest iudex supplere ex probatōe vbi exceptio desiderat. l. i. s. i. ff. de summe. cle. constitutōes de electi. Idem etiā dicit Bald. ibi si articulus est ineptus sed probatio illa non est apta qd probatio illa non releuat si testis erat receptus dūtaxat super articulo. allat Spec. in. tit. de teste. s. i. vers. quid ergo si caput. vñ iudex non potest supplere qd ibi supplet ex dicto testis non iurati. allegat quod not. Jo. an. hic. z. concludit ibi Bald. qd inepta iurisdicō ineptus libellus ineptus articulus non firmat per aptā probatōes. qd dicit esse nota dignū. faciat ad predicta singul. tex. in. l. si accusaturus. ff. de adulte. vbi libellus ineptus non interrumpit prescriptōes. de quo tex. fecit festum Bald. in. l. ius civile. ff. de iusti. z. iure vide qd eleganter dixit Bar. in. extrauag. ad reprimeñ. in. vers. si sine figura. vbi si iudicium agitari debet de plano z. offertur libellus ineptus per id quod habetur in. l. vnica in prin. C. de rei vxo. acti. limitat tñ vt ibi videre potes. Idem dicas si libellus est contra stilus z. consuetudinē curie. ista est glo. pegria in. l. de quibus. ff. de legib. de qua fecit festum Ange. in. l. i. ff. de offi. assesso. Idem dicas si iudeus petat in libello xpianus mancipium. qd talis libellus vt vitiosus abiicitur et ineptus. Idem est est dicens si laicus in libello petat ecclesiam qd reijcitur vt calumniosus per id quod voluit Innoc. in. c. i. de offi. vica. commemorat z. sequit Ange. in. d. l. i. de offic. assess. z. ista menti comenda qd sunt quotidiani. Sed qd decretalis onerata est nimis ideo non adduco alia etiā recitatōe z. auditu digna alias deo auctore dabit dicendi locus. Nota ibi pronūciauimus qd sententia fertur p. verba persone valet tamen lata etiā lata per verba tercie persone arg. c. dudus de conuer. coniuga. Communiter tamen seruat qd per verba prime persone feratur. z. est differētia quia per verba tercie persone non presumitur lata in scriptis. secus si p. verba prime persone. ita pulchre dixit Specul. in. tit. de instru. editio. s. instrumentū vers. item opponit. z. de sententia prolatōe. s. iurta vers. non valet. Sed comuniter apponitur in sententia illa verba in hijs scriptis z. c. z. formā sententiandi ponit Specul. in. tit. de instru. edit. s. fo. ver. sed in sententijs. Nota etiā ex eisde verbis qd sententia potest ferri per verba presentis temporis. videretur tamen imperitus iudex qui hoc faceret z. forte non valeret sententia fm do. Car. hic nec probatur hic qd valeat. quia non ponunt hic formalia verba sicut Spec. in. d. s. ij. v. item opponitur. tenet qd valet in contractibus autem valet instrumentum per vba presentis temporis c. qd ante de iur. patrona. in. vbo dedi vel concessi. z. ē tex. sing. fm do. car. hic facit. l. predia. z. quod ibi voluit Bar. z. alij. ff. de acquir. poss. Ego allego Bald. i. c. i. s. si. qui feud. da. pos. vbi allegat inno. in. c. abbate d. vbi. sig. z. in. c. qm contra de probat. qd nulla est dñia an verba sunt concepta in presentito an in presenti. z. adduco eundē bal. in. c. i. d. no. forma fidei. z. in. l. in causis. C. d. accusa. z. i. aut. si quando. C. de constit. pecu. z. in. l. imperator. ff. de sta. homi. vbi pulchre loquitur si vba sint con
q. ij)

cipienda in prima an in tertia persona et vide glo. et
 doc. in l. lecta. ff. si cer. per. et vide glo. in l. i. ff. de te
 sta. que dicit qd illa lex facit transitum de prima p
 sona ad tertiam vide quod uoluit ibi Bal. uide
 glo. et doc. in l. sciendum. ff. de ver. obl. Jo. de imol.
 p' alios in l. gajus. ff. sol. ma. et in l. si sic. §. i. als
 §. si. ff. de lega. prior docto. in c. tua nos de spon
 sali. et in c. cum autē de iurepatro. **Nota** ibi nō
 tenere absolventes et. practica pronūciandi qm ex
 processa apparet intentōez ineptā. debet eni pro
 nūciare intentōez ineptas et absoluerit aduersarius
 et uidef hec lra probare qd iudex absolvens ab in
 stantia debet exprimere causas absolutōis in sen
 tentia. et dicit do. Anto. intantū hoc esse uerū qd
 non ualeat absolutio aliter lata. allegat i autē. de
 iudici. §. oportet. et dicit Jo. and. tenere hoc in c.
 ff. de dolo et cōru. quod dictū do. Abb. dicit non
 esse uerū. nec Jo. an. hoc dixit in d. c. si. sed dūta
 rat dicit qd uolens absoluerit a pena expensarum
 ex causa dō exprimere in snia cām. non tñ loquit
 qm iudex uult absoluerit que ab instātia an teneat
 tur exprimere causas et si non exprimat qd sentētia
 sit nulla. Item dicit hoc dictū do. Anto. et Job.
 an. non fore uerū qd nullo iure hoc expōitū est ymo
 regula est incōtrariū ut iudex nō teneat exprimef
 eām in snia. c. sicut de re iudi. Nec ob. §. oportet
 qd ibi tantū dō si iudex uult absoluerit absoluat.
 nō at exprimat cāz absolutōis in snia. et sentit ibi
 glo. et hoc qd nō absoluedo vel p̄dēnādo uidef
 esse in culpa si hoc petitū fuerit. l. sancimus. C. de
 iudic. Et dicit do. Abb. hoc dicere et tenere glo.
 in l. i. ff. si messor fals. mod. dixit. qd licet nō expri
 matur causa tñ snia. qd expōitū sit respectu alterius
 actōis qd ad p̄iudiciū parti. Sed certe non ob.
 exceptio rei iudicate. et si uult oppōere aliaz actio
 nē etiāz si simpliciter fuit absolutus ut in c. abba
 te de re iudica. li. vj. uile tñ est qd hoc casu iudex
 exprimat cāz ne uideat absoluisse diffinitie. et ma
 le facit alif faciēdo ut est bon' ter. cōiuncta glo.
 in l. properādus §. illo. C. de iudi. si tñ non expri
 mat tñ snia ut uoluit gl. in d. l. i. ff. si mes. fal. mo.
 dixit. et adducit in simili qd hē in l. hec cause. ff. de
 suspe. tut. ubi iudex dō exprimef cāz qm remouet
 tutōez a tutela ut appareat an remaneat infamis
 an ne. tñ si non exprimit tñ snia. et p̄sumit remot'
 ex causa faciliōri arg. l. si p̄ses. ff. de penis ita di
 cit in simili si iudex simplr absoluit reū et non ex
 p̄ssit an diffinitie an pp ineptitudinē aliq' si non
 pōt certificari p acta uel testōniū iudicēz assistētēz
 in iudicio ad quem pri' recurrēdus est ut uoluit
 Spec. in tit. de offi. iudi. §. deseruit uerū quid si
 reus p̄sumit absolutus diffinitie arg. l. fauorabi
 liores de reg. iur. c. ex lris de probat. c. si. de re iu
 di. et hoc sentit gl. in d. l. properādus §. illo. pote
 rit tamē actor agere ex alia causa. quod est uerum
 si prius expressit certā causā. secus si egit nulla
 expōssa causa ut in c. abbate sane de re iudi. li. vj.
 et ita ref. det hic do. Abb. **Pro** certo iste pas
 sus est dubitabilis et nō examinat per scribentes
 in locis allegatis supius reperio bar. in l. ticia. ff.
 de accusatio. ubi dicit qd iudex absoluit qd inepte
 egit. et sic uidef sentire qd vbiunqz sit absolutio
 propter ineptā actōez qd debet inseri causa in snia
 et adduco glo. in d. l. ticia que hoc dicit. quā glo.

Ang. ibi reputat ualde not. sed per uerbum forte
 dicit illaz non esse uerā ex eo qd p̄sumitur lata ex
 causa ineptitudinis. et snia non uis cāz restringi
 tur ad acta. l. si. C. de suspec. tuto. l. ij. C. de sent.
 que sine cer. quāti. et dicit qd de nouo agi poterit
 lz nō fuerit infra causa in absolutōe. **Do.** Raph.
 ibi dicit qd iudex discret' dō hoc declarare in sen
 tētia per id qd hē in l. ij. §. ignominie cā. ff. de his
 qui not. infra. **Ad** ibi uidef qd causa sit inserenda
 de necessitate. et adduco tex. in d. l. properādus §.
 illo. Sed nouissimus ego ita induco. ablatiui ab
 solute positi exponūtur conditionaliter. l. a testa
 toze ff. de condi. et demō. et p̄dictio dō adimpleri i
 forma specifica. l. meuius. et l. qui heredi. ff. de cō
 die. et demon. Sed in dicto §. illo ponūtur ablati
 ui absolute ergo exponūtur cōditionalr ut appa
 ret in uerū ipso iudice hoc in sua sentētia manife
 stante. et isto mō inducēdo illuz tex. apposui sebrez
 ad glo. d. l. i. ff. si messor fals. mod. dixit. et ad Fin
 ge. et ad sequaces et tene mēti qd est nouissima in
 ductio. cōmuniter tamen allegatur. l. si legatario
 §. si. ff. de fideicō. liber. qd debet inseri causa. et l. ij.
 §. senatus. ff. de iure fisci. et l. hec cause. ff. de su
 spe. tut. et qd habet in l. qui rome. §. duo fratres.
 ff. de uerb. obli. sed ille tex. ita inductus non po
 test calumniari. **Ex** quo sequitur qd sententia la
 ta prop' ineptā actōem non expressa causa in sen
 tentia ē nulla ipso iure. et adduco istū tex. in uerū
 nec rei uēdicatōez. ubi papa exprimit causas. ergo
 et nos illaz exprimere debem'. et allego in fili pul
 chru et elegās dictū Bar. in l. luti. ff. de his qui
 not. infra. ubi dicit qd licet testis reddat bonaz cau
 sam dicti sui. et tamen iudici uidetur qd non dicat
 uerum qd potest non adhibere sibi fidem. dō tamē
 exprimere causam quare sibi non credit. **Et** cum
 opponēbat qd snia restringit ad acta dico qd istud
 ē ualde dubitū dō qd actis intelligat. **Nihilomi**
 nus nō ob. hūc dēfictōi qd lex arctat iudicē ut hoc
 exprimat in snia ut in d. §. illo in uer. sua senten
 tia manifestante ergo non sufficit qd referat ad ac
 ta. et per p̄ns dictum do. an. et Jo. an. est firmū ut
 in firma petra. **Nota** ibi aptam et cōgruētē in
 tētare uolueris qd ille qd proposuit actionē ineptaz
 pōt redire ad aptam et congruētē faciat. c. inter
 quatuor de maior. et obed. et l. ticia. ff. de accusa. et
 sic non p̄dit causam. s3 tñ frustra instantia iudi
 cij a qua reus absoluit tō audif postea uolens ap
 te et cōgrue agere. faciat quod pulchre uoluit cy.
 in l. ij. C. de probat. ubi si accusauit aliquem dō per
 cussione cū sanguinis effusione. et postea proba
 ui dūtaxat de percussione qd dō sequi absoluo. **Et**
 postea poterit formari inquisitio seu accusatio su
 per percussione uide ibi Bal. qui late loquitur de
 hoc. et per eundem in c. cum contingit de rescrip.
 et per Barto. in consilio incipiente. accusatio fuit
 instituta. et in l. denunciaffe. ff. de adulter. **Joba.**
 and. in additio. **Specul.** in tit. de accusatio. in ru
 brica. et per scribētes in c. ex litteris de iureiur. et
 in c. qd prop' de elec. et in c. cōquestus de foro cō
 pet. et adde unū qd tibi uidebit elegās qd si tribus
 vicibus fuisset reiect' agēs prop' ineptā petitōez
 posset tñ redire ad aptam et cōgruā eleme. si. dō ap
 pl. d3 tñ istis cāib' p̄dēnari i expōit. qd temef fati
 gant aduersariū. l. cum quez temere. ff. de iudic.